

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A"
Vien. reg. Nr. 40003242737
Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, LV-5101
www.virsi.lv

SASKAŅOTS:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Latgales reģiona pārvalde

APSTIPRINĀTS:

AS "VIRŠI-A" valdes priekssēdētājs

Jānis Vība

2024. gada 31.oktobrī

2024. gada 01.novembrī

DEGVIELAS UZPILDES STACIJAS "Balvi"

Krasta iela 3, Balvi, Balvu novads, LV-4501

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

PĀRSKATĪTS:

RĪGA, 2024

SATURS

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADASTRA APZĪMĒJUMS.....	4
2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA GEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOĢISKĀIS, HIDROLOGISKĀIS UN KLIMATISKĀIS RAKSTUROJUMS.....	4
3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS.....	5
3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika.....	5
3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas.....	5
3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums	6
3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)	6
3.3.2. Kanalizācija	6
3.3.3. Elektroapgāde	7
3.3.4. Siltumapgāde.....	7
3.3.5. Ventilācija.....	8
3.4. Objekta apsardzes sistēma	8
3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi	8
4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU	10
4.1. Risku scenāriji	13
4.2. Risku matricas	21
5. ZINĀS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKΤĀ.....	23
6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ UN ZINĀS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM	23
6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas	24
6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā	24
6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā	24
6.4. Informācija par objektā izveidotajām reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu	24
7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ.....	24
8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIĀ	25
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana	25
8.2. Šīs apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas	25
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā	25
9. AVĀRIJAS DRAUDU REGISTRĒŠANAS UN ĀREJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS	26
9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus.....	26
9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām.....	26
9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tīklīdz tā klūst pieejama	26
9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus	26
10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM	27

10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu.....	27
10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	27
10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas sekū izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas.....	27
10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams	28
10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	28
11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS	28
11.1. Evakuācijas pasākumi.....	28
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem	29
11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze.....	29
11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana.....	29
11.5. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	29
11.6. Preventīvie, gatavības, reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi	30
11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi.....	37
12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOGISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI	37
13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS.....	37
13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā	37
13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums.....	37
13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums.....	38
13.1.3. Paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehniskais nodrošinājums	39
13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība	39
13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā	39
13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	40
13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums	40
13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus	40
14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SANĒMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ	40
15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUΣ OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI	41
PIELIKUMI	
1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju sekū nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)	
2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)	
3. Paaugstinātas bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas	
4. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas	
5. Apziņošanas shēma	
6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos	
7. Ar sadarbības institūciju noslēgtā līgumu kopija, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus	
8. Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma	

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADASTRA APZĪMĒJUMS

AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – DUS) "Balvi" adrese: Krasta iela 3, Balvi, Balvu novads, LV-4501. DUS teritorija izvietota uz zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 38010010064 (0.4402 ha).

2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA GEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOGISKĀIS, HIDROLOGISKĀIS UN KLIMATISKĀIS RAKSTUROJUMS

DUS "Balvi" atrašanās koordinātes: 57°08'19" ziemeļu platumis, 27°15'27" austrumu garums [avots: www.kartes.lgja.gov.lv]. DUS zemes vienības perimetra kontūra (ar sarkanu) un DUS apkārtne redzama 2.1. attēlā [avots: www.kadastrs.lv], atrašanās vieta mērogā 1:5000 apskatāma 1. pielikumā.

2.1. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas "Balvi" novietojums un apkārtne

Balvu novada teritorijas fiziski ģeogrāfiskās īpatnības nosaka teritorijas novietojums Austrumlatvijas zemienes ZA daļā, Daugavas un Veļikajas upju baseinu ūdensšķirtnē. No Balvu novada DR virzienā atrodas Lubānas līdzenuums, bet austrumos Mudavas (Veļikajas) zemiene.[...]

Novada administratīvais centrs ir Balvu pilsēta, kas atrodas nomaiņus no galvenajām valsts transporta maģistrālēm un tālu no nozīmīgiem attīstības centriem (Rīga - 220 km, Rēzekne - 78 km). Savukārt tuvākie centri (Alūksne - 47 km, Gulbene - 38 km) ir līdzīgas kapacitātes pilsētas, bet bez nozīmīga attīstības potenciāla. Neskatoties uz to Balvu pilsēta ir reģiona nozīmes centrs un tās loma ievērojami palielināsies, attīstot ciešakas saites ar Alūksni un Gulbeni, visām trim pilsētām kopā pildot nacionālas nozīmes centra lomu ar atbilstoša līmeņa pakalpojumiem un funkcijām. Balvu pilsēta iekļaujas Latgales reģiona austrumu pilsētu tīklā, ko sasaista „Austrumu stīga” – perspektīvais nacionālas nozīmes transporta koridors, kas palīdzēs stiprināt pilsētas lomu saskaņā ar tās potenciālu un uzlabos sociāli ekonomisko situāciju austrumu pierobežā. [...]

Balvu novada klimatu nosaka tā atrašanās vieta Latvijas A daļā. Tā kā tas izvietojies Lubānas zemienes un Latgales augstienes klimatiskajā rajonā, tad klimats šeit ir mēreni kontinentāls ar Latvijas apstākļiem

palielinātu kontinentalitātes iezīmi. Klimatiskajiem laika apstākļiem raksturīga ilgstoši pazemināta gaisa temperatūra, ziemas mēnešos un samazināts nokrišņu daudzums vasaras mēnešos ar paaugstinātu gaisa temperatūru jūlijā mēnesī. Gada vidējā temperatūra ir aptuveni 4,8 °C. Siltākais mēnesis ir jūlijs, kad vidējā temperatūra ir aptuveni 17 °C, bet aukstākais mēnesis ir janvāris ar temperatūru aptuveni -7 līdz -9 °C.

Novadā raksturīga noturīga ziema ar 25 - 35 cm biezu sniega segu, kas vietām var sasniegt 50 - 60 cm. Sniega sega saglabājas apmēram 110 - 130 dienas, taču ar lielām novirzēm siltās un augstās ziemās. Vidējais nokrišņu daudzums ir 550 - 650 mm gadā, visvairāk jūnijā, jūlijā un augustā. Vismazākais nokrišņu daudzums ir janvārī un februārī. Apmēram 20 - 25% nokrišņu izkrīt sniega veidā.

Aktīvo temperatūru summa sastāda no 1850 - 1900 °C, savukārt bezsala periods vidēji ilgst 130 - 140 dienas. Augsnes sasalums parasti sākas no 10.decembra, bet pilnīga augsnes atkušana no 15.aprīļa. Augsne pie 0 °C sasalst vidēji 29 cm, bet maksimāli līdz apmēram 80 cm.

Valdošo vēju virziens, tāpat kā visā Latvijas teritorijā ir DR, D un R vēji. Tie valdošie ir arī ziemā un rudenī, vasarās samazinās D vēju ietekme, savukārt pavasaros raksturīgi ir aukstie Z un ZA vēji. Vidējais vēja ātrums ir 3,5 m/sekundē, bet dienas ar stipriem vējiem (>15 m/sekundē) ir maz. [Avots: *Balvu novada teritorijas plānojums 2012 – 2023.gadam, Vides pārskata gala redakcija 2011.gada decembris*]

3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturots DUS darba laiks un objektā esošo cilvēku skaits, DUS tehnoloģiskie procesi un iekārtas, inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums, DUS apsardzības sistēma un DUS iekšējie apdraudējumi.

3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

DUS darbojas operatora klātbūtnē diennakts režīmā (iespējams cits darba laiks, ja to nosaka valsts ierobežojumi vai nerentabla klientu plūsma). DUS darbinieku skaits ir 7-10 cilvēki, no kuriem 1 ir DUS vadītājs un 6-9 ir DUS pārdevēji, vasarās var būt arī 1-2 DUS pārdevēja palīgi. DUS vadītāja darba laiks ir no 8.00 līdz 17.00, bet DUS pārdevējiem, palīgstrādniekiem un DUS pārdevēja palīgiem ir noteikts summētais darba laiks, saskaņā ar grafiku. Vienlaicīgi esošo cilvēku skaits DUS teritorijā ir mainīgs – 1 līdz 25 cilvēki.

3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas

AS „VIRŠI-A” DUS „Balvi” pamatdarbība ir benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās autogāzes (LPG – propāna un butāna maisījums šķidrā agregātstāvoklī), izlejamā vējstiklu šķidruma un “AdBlue” šķidruma izplūdes gāzu attīrīšanai tirdzniecība. DUS ir 2 stendi ar mājsaimniecības propāna-butāna, grīlgāzes un inerto gāzu baloniem.

DUS teritorijā ir izvietots viens dubultsienu tērauda pazemes rezervuārs ar kopējo tilpumu 60 m³. Rezervuāram ir izdalītas 6 sekcijas (7.5 m³ + 7.5 m³ + 10 m³ + 15 m³ + 10 m³ + 10 m³):

- pirmajā sekcijā uzglabā 98.markas benzīnu (7.5 m³);
- otrajā, trešajā un ceturtajā sekcijā uzglabā dīzeļdegvielu (sekcijas savstarpēji savienotas, 32.5 m³);
- piektajā sekcijā uzglabā lauksaimniecības dīzeļdegvielu (10 m³);
- sestajā sekcijā uzglabā 95.markas benzīnu (10 m³).

Autogāzi uzglabā 2 virszemes spiedtvertnēs kopējo tilpumu 13.4 m³. Vējstikla šķidrumu (logūdeni) ar

dažādu salizturību, ko nodrošina mainīgs etanola saturs šķidrumā, uzglabā 2.5 m^3 virszemes konteinerā. "AdBlue" šķidrumu izplūdes gāzu attīrīšanai uzglabā virszemes konteinerā ar tilpumu 5 m^3 . Pašu vajadzībām nepieciešamo apkures dīzeļdegvielu uzglabā 3 m^3 pazemes tvertnē.

Sadzīves un grilgāzes propāna – butāna gāzes balonus uzglabā slēgtos virszemes metāla stendos ar jumtu – vienlaicīgi maksimāli līdz 10 gab. no katras tilpuma (5, 12, 26, 27, 46 un 50 litru) baloniem. Visi sadzīves gāzes baloni, izņemot 50 litru, atbilst Eiropas Savienības drošības prasībām (ar aizsargātu balona vārstu un π zīmes markējumu).

Mazumtirdzniecības veikalā un tās noliktavā ir salīdzinoši neliels apjoms dažādu pārtikas un nepārtikas produktu, kā arī nelielos iepakojumos fasēta autoķīmija. DUS darbojas operatora klātbūtnē diennakts režīmā (ja vien nav noteikts cits darba laiks).

Naftas produkti un autogāze uz DUS tiek piegādi ar specializētām automašīnām – ADR autocisternām. Nebīstamo maisījumu "AdBlue" piegādā ar piemērotām automašīnām ar cisternu. Mājsaimniecības un inertās gāzes piegādā fasētas balonos. Degvielas uzpilde pazemes rezervuāros notiek caur specializētu degvielas noliešanās stendu. Maksimālā degvielas ietilpība vienai autocisternai ir 36 m^3 vai 35 m^3 (degvielas autocisterna – 18 m^3 un piekabe – 17 m^3).

Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma apskatāma 8. pielikumā, bet bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas – 4. pielikumā.

Mazumtirdzniecības veikalā un tās noliktavā ir salīdzinoši neliels apjoms dažādu pārtikas un nepārtikas produktu, kā arī nelielos iepakojumos fasēta autoķīmija.

Degvielu un autogāzi iespējams uzpildīt pie 5 uzpildes saliņām, vienlaicīgi ar norādītajiem degvielas veidiem var uzpildīt 9 automašīnas. Papildus stāvēšanai var būt novietotas 12 vieglās automašīnas.

3.3. Vispārīgs inženierītehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)

DUS ir "Balvi" ir centralizēta ūdensapgāde, ko nodrošina Balvu novada pašvaldības aģentūra "SAN-TEX". Ūdensvads ar 32 mm diametru ievadīts DUS noliktavas telpā – atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā.

Ārējās ugunsdzēsības nodrošināšanai DUS tiešā tuvumā, pieejams 1 pilsētas ugunsdzēsības hidrants:

- Cilpevida ugunsdzēsības hidrants ar 150 mm diametru Nr. 83M – Liepu ielā, zaļajā zonā ($\sim 60\text{ m}$ attālumā no DUS).

Minētais hidrants ir Balvu novada pašvaldības aģentūra "SAN-TEX" pārbaudīts, uzturēts un derīgs darbam.

NAFTAS PRODUKTUS AIZLIEGTS DZĒST AR ŪDENI!, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni, tādēļ paliek virspusē, turpina degt un līdz ar ūdens plūsmu izplatās! Dzēšot naftas produktus, VUGD ūdeni sajauc ar putu koncentrātu, kas ļauj nosegt naftas produktus un izolēt skābekļa piekļuvi.

3.3.2. Kanalizācija

Sadzīves noteikūdeņi no DUS ēkas tiek novadīti uz centralizētajiem pilsētas sadzīves kanalizācijas tīkliem un nonāk pilsētas attīrīšanas ietaisēs.

Lietus noteikūdeņus savāc no DUS darba zonas, asfaltētās teritorijas un jumtiem. Noteikūdeņi tiek attīriți lokālās attīrišanas, kas sastāv no smilšu, benzīna un eļļas atdalītājiem. Pēc attīrišanas lietus noteikūdeņi tiek novadīti vidē – novadgrāvī. Atdalītās suspendētās vielas un naftas produktus izsūknē un nogādā uz atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem pēc vajadzības. Tehnoloģiski nav iespējams noslēgt ne ieplūdi attīrišanas iekārtās, ne izplūdi no tām. Lai nepiesārņotu vidi, zem degvielas uzpildes vietām ir ieklāts pretinfiltrācijas segums. Attīrišanas iekārtu novietojums teritorijā norādīts 3. pielikumā.

3.3.3. Elektroapgāde

DUS elektroapgāde ir no pieslēguma centralizētajiem elektroapgādes tīkliem. Nevainojamas kasu darbības nodrošināšanai DUS ir uzstādīts nepārtrauktās barošanas bloks (UPS). Ilgstoša elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā elektroapgādi nodrošina ar elektroģeneratoru, ko piegādā un pieslēdz uzņēmuma Tehnikās daļas elektriķi. Elektroģeneratora pieslēgšanas vieta norādīta 3.pielikumā.

Vajadzības gadījumā (avārijas noplūde, ugunsgrēks u.tml.) nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar **1 avārijas (STOP) pogu**, kas atrodas aizkases zonā vai ar **(STOP) pogu kases sistēmā**. Nobloķēt konkrētu uzpildes sūkni var ar pogu **"Apstādināt"** kases sistēma.

Strāvas padevi atslēgt konkrētai tehnoloģijai vai iekārtām var elektrības skapjos, kas pieejami tikai DUS personālam.

Atslēgt strāvas padevi visam objektam var divās vietās:

- **ar ievada slēdzi elektrības sadales skapī**, apkures katla telpā (pieejama tikai personālam);
- **ievada uzskaites sadalnē – "Sadales tīkls" elektrības skapī**, atrodas aiz automazgātavas ēkas (standarta atslēga pieejama arī ugunsdzēsējiem). Atrašanās vieta norādīta 3.pielikumā.

3.3.4. Siltumapgāde

Vasaras periodā silto ūdeni ražo ar elektrisko boileru palīdzību. Ēkas visu telpu apsildi nodrošina ar 24 kW lokālo dīzeļdegvielas apkures katlu "TEMP 24 LO". Apkures katls izvietots atsevišķā telpā un dīzeļdegvielu uzglabā 3 m³ pazemes tvertnē, kura izvietota ārpus ēkas (izvietojumi norādīti 3. pielikumā). Apkures katla telpa ir ugunsainsargāta – telpā uzstādīts dūmu detektors un rokas trauksmes poga – signāls tiek raidīts uz kopējo paneli un apsardzes pulti.

3.3.5. Ventilācija

Svaigā gaisa pieplūde ēkā norit caur atvērtām durvīm un logiem, telpās ir motorizētās gaisa nosūces ventilācijas kanāli. Lai nodrošinātu labu gaisa kvalitāti un mazinātu iespēju izplatīties liesmām ventilācijas kanālos, tos tīra un pārbauda **tehnisko stāvokli reizi 5 gados** – darbus izpilda sertificēts skursteņslaucītājs. Telpās uzstādīti kondicionieri. Kondicionierus tīra un veic apkopes pēc nepieciešamības.

3.4. Objekta apsardzes sistēma

AS "VIRŠI-A" noslēgts sadarbības līgums ar apsardzes pakalpojumu uzņēmumu SIA "Mega Sargs". Teritorijā ir izvietotas videonovērošanas kameras, kuras ikdienā uzrauga DUS personāls, uzņēmuma drošības nodaļas vadītājs un apsardzes uzņēmums. DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, darbiniekiem ir 2 signalizācijas (trauksmes) pultis. Nospiežot signalizācijas (trauksmes) pults pogu vai saņemot ugunsgrēka trauksmi, apsardzes darbinieki nekavējoties izbrauc uz objektu.

3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

Visi rezervuāri un spiedieniekārtu kompleksi, kuros uzglabā bīstamās ķīmiskās vielas vai maisījumus, ir bīstamās iekārtas. Bīstamības avots ir arī degvielas sūkņi un bīstamās kravas piegādes automašīnas. Viss DUS ir paaugstinātas bīstamības objekts. DUS tehnoloģiskā shēma apskatāma 8. pielikumā. Maksimālais teorētiskais uzglabāto ugunsbīstamo, sprādzienbīstamo vielu un maisījumu apjoms, to bīstamības raksturojums uzrādīts 3.1. tabulā.

3.1. tabula

Maksimālais uzglabājamo bīstamo vielu un maisījumu apjoms, to raksturojums

Uzglabājamā viela vai maisījums	Uzliesmošanas temperatūra, °C	Sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %	Rezervuāru/ balonu kopējais tilpums, m ³	Rezervuāru maksimālais piepildījums	Relatīvais blīvums, t/m ³	Maksimālis daudzums, t
Dīzeldegviela	>55	2-3	45.5	90 %	0.830	33.99
Benzīns	< -40	1-6	17.5	90 %	0.775	12.21
Propāns-butāns (autogāze)	-104.4	2.1-9.5	13.4	85%	0.51	6.01
Propāns-butāns (mājsaimniecības gāze un grilgāze balonos)	-104.4	1.9-9.5	<i>2 kg (5 L baloni), 5 kg (12 L baloni), 10 kg (26 L baloni), 11 kg (27 L baloni), 19 kg (46 L baloni), 21 kg (50 L baloni)</i>			0.68
Vējstikla mazgāšanas šķidrums (0-35 % etanol)	25-29	3.3-19 tīram etanolam (tvaiks var eksplodēt pēc aizdegšanās slēgtā tilpnē)	2.5	nemts vērā	0.960	2.40

Benzīns ir īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums – tā nooplūdes gadījumā uz zemes izveidojas pelķe, no kurās virsmais izgaist benzīna tvaiki, kas var veidot uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas gaisā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu, tādēļ tas uzkrājas zemākos punktos, tādējādi radot augstāku bīstamību. Pie bīstamības avotiem pieskaitāmas visas tehnoloģiskās iekārtas, kurās atrodas benzīns. Sprādzienbīstamas benzīna koncentrācijas veidojas autocisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Atsevišķos gadījumos (intensīva noplūde uzpildes laukumā) uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas var veidoties arī lietus noteikūdeņu attīrišanas iekārtu brīvajā tilpumā.

Dīzeļdegvielas iztvaikošanas spējas, salīdzinot ar benzīnu, ir būtiski zemākas. Kaut arī dīzeļdegviela ir gan degošs, gan uzliesmojošs šķidrums, atmosfēras temperatūrās uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas virs izlijušā šķidruma un tā apkārtnē neveidojas. Zemas enerģijas aizdedzināšanas avota, piemēram, dzirksteles klātbūtnē dīzeļdegvielas aizdegšanos neizraisīs. Tas pats attiecas arī uz citiem aizdedzināšanas avotiem, kas nespēj paaugstināt izlijušās dīzeļdegvielas vai tās daļas temperatūru virs uzliesmojuma temperatūras ($>55^{\circ}\text{C}$). Uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas normālos apstākļos nerodas arī daļēji vai pilnīgi nolieto cisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu – uzkrājas zemākos punktos. Ārpus telpām izlijušās dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana cilvēkam ir mazāk bīstama.

Propāns-butāns (autogāze un mājsaimniecības gāze balonos) ir sašķidrināta gāze, kas, tāpat kā benzīns un dīzeļdegviela, ir vieglāka par ūdeni – peld ūdenim pa virsu, tādēļ nedrīkst dzēst ar ūdeni. Izgarojumi – tvaiks ir smagāks par gaisu – nooplūdes gadījumā uzkrājas pazeminātās vietās (zemākajos stāvos, ieklākās), izveidojot sprādzienbīstamo mākonī. Šķidrās fāzes iztvaikošana izsauc temperatūras pazemināšanu – iespējams gūt apsaldējumus. **Propāna-butāna maisījums ir bīstamākais produkts DUS** – tam ir ļoti zema uzliesmošanas temperatūra un plaša sprādzienbīstamās vides koncentrācija gaisā.

Lai uguns eksistētu, vienmēr nepieciešami 3 elementi:

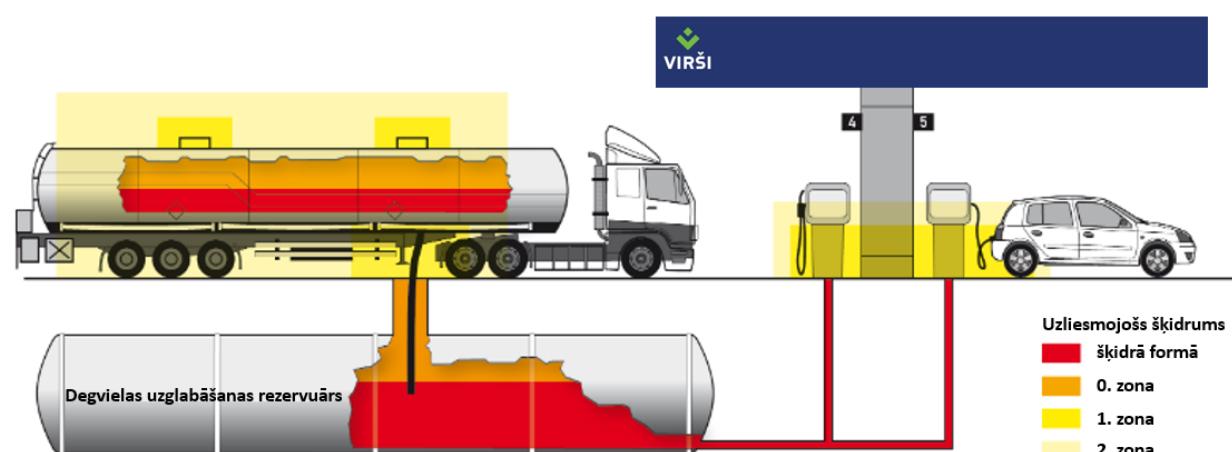
- nepieciešams skābeklis (degšana var notikt tikai skābekļa klātbūtnē);
- nepieciešama degtspējīga viela (degviela);
- jābūt siltuma avotam, kas var sasniegt attiecīgās degvielas aizdegšanās temperatūru.

Lai notiku sprādziens, papildus šiem 3 elementiem **ir nepieciešams vēl 4. elements** – degvielas tvaiku koncentrācijai gaisā ir jābūt noteiktās robežās (sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %). Sprādzienbīstamas vietas iedala zonās, pamatojoties uz sprādzienbīstamās vides rašanās biežumu un pastāvēšanas ilgumu:

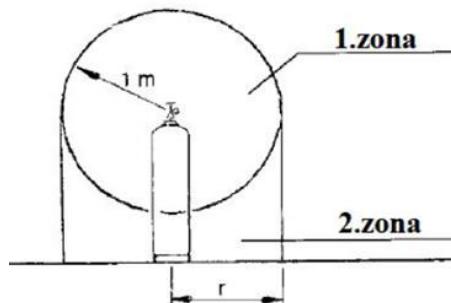
0. zona — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **pastāv visu laiku, ilgstoši vai bieži**;
1. zona — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **var dažreiz rasties normālos darba apstākļos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības**;
2. zona — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **nevarētu rasties normālos darba apstākļos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības, bet, ja tā rodas, pastāv tikai īsu laikposmu.**

Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā apskatāms 3.1. attēlā.

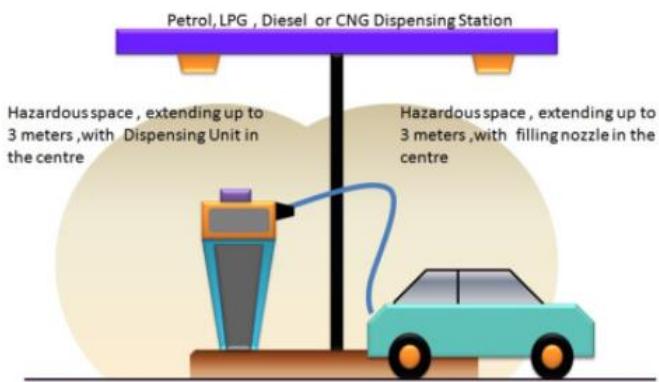
3.1. att. Sprādzenbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā

Saskaņā ar LVS 541-1:2011 "Sašķidrinātās naftasgāzes gāzapgādes sistēmu projektēšana, uzstādīšana un nodošana ekspluatācijā" noteikto **1 m** rādiusā ap sašķidrinātās naftasgāzes balona ventili (skatīties 3.2. attēlu) un **2 m** rādiusā ap ārpus telpām izvietotu vairāk, kā 6 balonu grupu, pastāv 1. zonas sprādzenbīstama vide.

3.2. att. Sprādzenbīstamais zonējums ap gāzes balonu

Saskaņā ar pasaules praksi ir pieņemts, ka automašīnas uzpildes laikā ar jebkuru degvielas veidu (benzīnu, autogāzi, dīzeļdegvielu) ap izplūdi no degvielas uzpildes iekārtas un automašīnas degvielas tvertni pastāv sprādzenbīstama zona **līdz 3 m rādiusam** – skatīties 3.3. attēlu [avots: <https://expeltec.com/what-is-ex/>].

3.3. att. Sprādzenbīstamais zonējums automašīnas uzpildes laikā

SVARĪGI! Pie jebkuras degvielas noplūdes nekavējoši jāpārtrauc noplūde. Uz zemes noplūdušie naftas produkti ir jāsavāc, lai nepastāvētu iespēja naftas produktu izgarojumiem aizdegties un/vai sprāgt – naftas produktus savāc ar absorbantu (vai smiltīm). Ar naftas produktiem piesūcināto absorbantu (vai smiltis) savāc un līdz izvešanai uzglabā bīstamo atkritumu konteinerā, kuru uzglabā atkritumu mājā. Uzņēmumā ir noteikta rīcība nelielai (līdz 10 litriem) un lielai (virs 10 litriem) degvielas noplūdei. Aizliegts izliet degtspējīgus šķidrumus kanalizācijas sistēmā.

4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU

Avārijas riska avoti DUS ir:

- ugunsgrēks;
- avārija iekšējos inženiertehniskajos tīklos;
- degvielas (benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās propāna – butāna gāzes) uzglabāšana un pārsūknēšana.

Riska izpausmes veidi ir:

- naftas produktu noplūde ar toksiskās koncentrācijas gaisā izplatību;
- naftas produktu noplūde ar sprādzenbīstamās koncentrācijas izplatību;
- naftas produktu noplūde ar sekojošu aizdegšanos – siltuma izdalīšanās naftas produktu degšanas laikā, ar vai bez sekojoša "domino" efekta¹;
- gāzu zem spiediena eksplozija ar vai bez sekojoša "domino" efekta.

¹ Situācija, kur viens notikums izraisa virkni citu savstarpēji saistītu notikumu.

DUS iespējamie ugunsgrēka izcelšanās iemesli:

- elektroinstalācijas bojājumi, elektrisko vadu īssavienojumi u.c. (t.sk. klientu automašīnām);
- ugunsdrošības prasību neievērošana gan no klientu puses, gan veicot ugunsbīstamos darbus (t.sk. ļaunprātīgas darbības);
- aizdedzināšanas avota (liesmas, dzirksteles, statiskās izlādes) izraisīta noplūdušas degvielas pelķes, gāzes mākoņa uzliesmošana.

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglinātu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā [avots: "Katastrofu riska novērtēšanas rekomendācijas. Process un metode", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, 2018.].

Iespējamo avāriju attīstības variantu un to seku novērtējums ir veikts saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām. Balstoties uz šīm vadlīnijām, ir raksturota iespējamo avāriju radīto seku kaitīgās iedarbības izplatība, sniegtā informācija par seku iedarbību uz cilvēku, kā arī, kur tas potenciāli iespējams, noteikta avāriju seku iedarbība uz blakus objektiem. Avārijas seku modelēšanai izmantota ASV federālo dienestu EPA (*Office of Emergency Management*) un NOAA (*Emergency Response Division*) izstrādātās datorprogrammu "**ALOHA 5.4.7**". Datorprogramma nenorāda modelējuma rezultātus, kas ir mazāki par 10 metriem. Saskaņā ar Latvijas viena no pieredzes bagātākā drošības eksperta Andra Maurāna novērojumiem programma "ALOHA" modelis pie maziem vēja ātrumiem ir stipri pārspilēts, bet tas ir vēlami, lai redzam tiešām sliktāko iespējamo scenāriju.

Modelēšana jāveic bīstamākajām vielām un maisījumiem, kas konkrētajā situācijā ir benzīns un autogāze. Dīzeļdegvielas radītais apdraudējums ir relatīvi zems. Ar brīvi pieejamo datorprogrammu "ALOHA 5.4.7" iespējams modelēt tikai tīras ķīmiskas vielas – piemēram, autogāzes saturā esošās pamatkomponentes propānu (saskaņā ar drošības datu lapu autogāze satur 55 %, tomēr, atkarībā no sezonas, tā saturs ir nedaudz mainīgs) un butānu (saskaņā ar drošības datu lapu autogāze satur 45 %, tomēr, atkarībā no sezonas, tā saturs ir nedaudz mainīgs), taču benzīna modelēšanai ieteicams izvēlēties pentānu, kam ir benzīnam ļoti tuvas ķīmiskās un fizikālās īpašības (saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" lektora Andra Maurāna ieteikto).

Par avāriju kaitīgās iedarbības pamatkritēriju pieņemts cilvēka dzīvības apdraudējums, nosakot cilvēka bojāejas varbūtību. Par avārijas iedarbības uz cilvēka dzīvības robežvērtību visu veidu avāriju gadījumos pieņemta **1 % letalitāte (bojāeja)**.

Toksiskās iedarbības raksturošana. Veikta toksisko koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā iekļautās tūlītēji dzīvībai vai veselībai bīstamās koncentrācijas IDLH (*Immediately Dangerous to Life or Health*): 1500 ppm benzīnam, 2100 propānam un 5500 butānam. IDLH ir terms, ko lieto, lai raksturotu apdraudējumus, kuros akūta apdraudējuma iedarbība rada nopietnu tūlītēju veselības bojājumu, ievainojumu vai nāves risku.

Sprādzienbīstamās koncentrācijas raksturošana. Veikta sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā iekļautās robežkoncentrācijas: 14 000-78 000 ppm benzīnam, 21 000-95 000 ppm propānam un 16 000-84 000 ppm butānam.

Sprādziena radītā pārspiediena iedarbības raksturošana. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijās sniegtajai informācijai, cilvēka ķermenis tiešā var izturēt samērā

augsta pārspiediena iedarbību. Kā nozīmīgākās tiešas iedarbības sekas uz cilvēka ķermenī tiek minētas bungādiņu vai plaušu bojājumi, kas ir sagaidāmi pie 1.0 bar (bāru) augsta pārspiediena. Bīstamāka ir iekārtu un dažādu konstrukciju sabrukuma rezultātā radītā sekundārā iedarbība, kā arī iedarbība uz cilvēku, kas rodas, ja pārspiediena iedarbības rezultātā cilvēka ķermenīs tiek triekts pret nekustīgu objektu. Līdz ar to riska novērtējumos par pārspiediena iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **0.1 bar** augsts pārspiediens, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte.

Siltumstarojuma iedarbības raksturošana. Veicot siltumstarojuma iedarbības uz cilvēku aprēķinus, tiek izmantots 20 sekunžu iedarbības laiks, jo tiek uzskatīts, ka, sajūtot siltumu, cilvēks attālināsies no avārijas vietas. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijām par letāla siltumstarojuma iedarbību tiek uzskatīts tiešs kontakts ar liesmu. Līdz ar to par 100 % letālo iznākumu zonu tiek uzskatīta liesmas izplatības teritorija. Riska novērtējumos par siltumstarojuma iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **10 kW/m²** intensīvs siltumstarojums, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte.

Meteoroloģiskie dati. Tvaiku izkliedi atmosfērā ietekmē gaisa temperatūra, mitrums, vēja virziens un ātrums, saules radiācija un atmosfēras stabilitāte. Atmosfēras stabilitātes raksturošanai izmanto rādītāju, kas iedala 6 klasēs pēc Paskvila skalas. **Atmosfēras stabilitātes klases** apzīmē ar lielajiem burtiem A, B, C, D, E UN F atmosfēras stabilitātes klasei A atbilst ļoti dinamiski laika apstākļi, ar brāzmainām vēja plūsmām. Savukārt F klase pamatā ir novērojama nakts laikā. Atmosfēras stabilitātes klasi lielā mērā ietekmē saules radiācija un mākoņainība, kas rada lokālas zonas ar atšķirīgām temperatūrām [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietošanas minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017]. Saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" norādīto sekas novērtējamas vismaz pie šādiem atmosfēras stabilitātes rādītājiem:

- **F atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 1 m/s un 5 m/s** – tie ir ļaunākie avārijas attīstības apstākļi, kad gaisā ilgstoši saglabājas augsts toksiskums un sprādzienbīstamība;
- **D atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 5 m/s** ir ikdienišķa situācija – tās ir sekas, kas ir iespējamākās.

Avāriju seku modelēšanai izmantota meteoroloģiskā informācija no Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra publiski pieejamās vēsturisko novērojumu datu bāzes – modelēšana veikta pie apkārtējās vides gaisa temperatūras **10 °C** (vidējā gaisa temperatūra, ķemot vērā 8 mēnešus, kuros mēneša vidējā gaisa temperatūra >0 °C). Lai arī Latvijas vidējā gaisa temperatūra ir zemāka (5.9 °C), pie augstākām gaisa temperatūrām būs plašākas avārijas sekas. Izvēlēta mākoņainība – **7** no **10** (daļēji mākoņains), kas arī dod plašākas avārijas izplatības sekas, nekā skaidros laikapstākļos. Modelējuma datorprogrammā norādīts Latvijas vidējais relatīvais gaisa mitrums – **81 %**. Balvu novadā valdošie ir DR, D un R vēji, tādēļ avāriju seku izplatība attēlota situācijā, kad vējš pūš no **DR virziena**, jo ZA virzienā, atrodas Balvu poliklīnika, un tur varētu uzturēties diezgan liels cilvēku skaits.

Izmanotā kartogrāfiskā informācija – aerofotogrāfija mērogā no <http://kartes.gisnet.lv/>, uz kartes izvietojot mērogotus datorprogrammas "ALOHA 5.4.7" aprēķinātos vizuālos modelējumus.

Par sliktāko avārijas attīstības variantu ar smagākajām sekām cilvēkiem un videi būtu autocisternas avārija – 1 sekcijas nehermētiskums (sabrukums), kuras rezultātā noplūstu līdz 7500 litriem benzīna. Tomēr avārijas noplūdes attīstību un iznākumu būtiski ietekmē pastāvošie laikapstākļi – piemēram:

- ja noplūdusi degviela neaizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir bezvējš un augsta gaisa temperatūra – tādējādi rodas vairāk izgarojumu un tie koncentrējas, veidojot sprādzienbīstamu vidi (iespējama eksplozija). Mazākas avārijas sekas būs pie zemākām gaisa temperatūrām (zemāka iztvaikošana) un lielākam vēja ātrumam (mazāka iespēja veidoties sprādzienbīstamai videi);

- ja noplūdusī degviela aizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir stiprs vējš – tādējādi ugunsgrēks pastiprināti izplešas;
- jebkurā situācijā lietus ir negatīvs faktors, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni – tie paceļas virs ūdens virsmas un kopā ar ūdens straumi izplešas, radot lielāku iztvaikošanas/degšanas virsmu.

Ar pieejamo datorprogrammu nav iespējams modelēt un aprēķināt "domino efektu" jeb situāciju, kad 1 avārijas novēlējās radot būtiski jaunākas sekas.

4.1. Risku scenāriji

1. SCENĀRIJS – benzīna noplūde automašīnas uzpildes procesā:

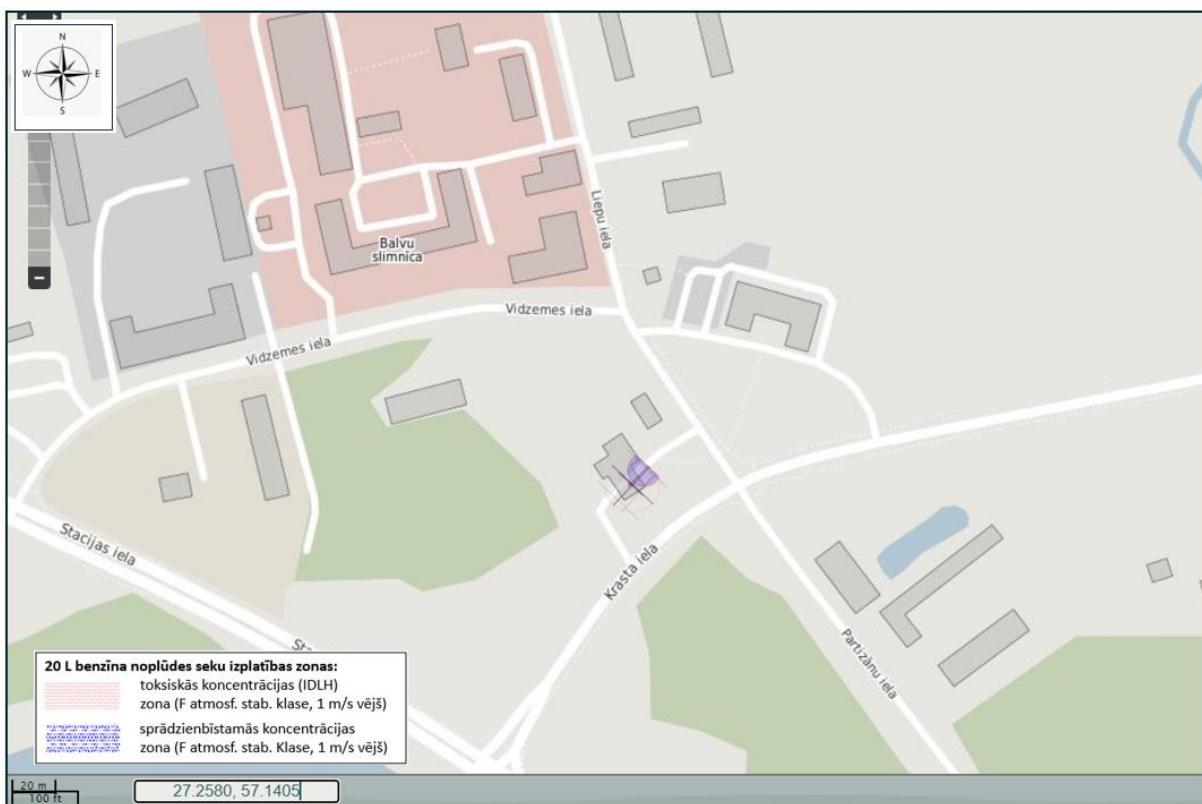
Šāda noplūde var rasties vieglās automašīnas vai degvielas taras uzpildes laikā, pārlejot automašīnas tvertni, neuzmanīgi rīkojoties ar uzpildes pistoli vai mehāniski bojājot uzpildes lokano cauruļvadu. Saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām, avārijas seku modelēšanas aprēķinos ir pieņemts, ka šāda veida noplūde tiks pārtraukta 30 sekunžu laikā, kā rezultātā, ievērojot padeves sūkņa ražību 40 L/min. (sūknī ar 120 L/min. ražību ir paredzēti tikai dīzeļdegvielas uzpildei), uz cietā seguma izplūdīs līdz 20 litriem degvielas. Izplūstot uz cieta seguma, var veidoties degvielas peļķe ar virsmas laukumu līdz 4 m^2 . Noplūdušai degvielai iztvaikojot no peļķes, izplatīsies oglūdeņražu tvaiki, taču izveidot sprādzienbīstamu tvaiku masu šāds apjoms spēs tikai sliktākajos meteoroloģiskajos apstākļos – siltā bezvēja naktī.

Toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 11 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 10 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.1. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks. Ugunsgrēka rezultātā radītā siltumstarojuma 1 % letālās iedarbības izplatība ir **<10 m**, tāpat toksiskās koncentrācijas izplatības zona būs **<10 m**, pārspiedieni nav iespējams izveidot. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.1. tabulā.

4.1. tabula

Letālās iedarbības izplatības vieglās automašīnas/ taras uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (20 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas		1 % letālās iedarbības pie degšanas		
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	11 m	10 m	netiek sasniegts	9 m	<10 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m

4.1. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 20 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

2. SCENĀRIJS – benzīna noplūde autocisternas noliešanas (degvielas rezervuāru uzpildes) laikā:

degvielas noplūde var rasties autocisternas noliešanas lokanā cauruļvada bojājuma (sliktākajā situācijā – lokanā cauruļvada pārrāvuma) gadījumā degvielas uzglabāšanas rezervuāra uzpildes laikā. Ievērojot autocisternas sūķu ražību (700 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs uzrauga noliešanas procesu (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreāģēs un pārtrauks noliešanu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdīs līdz 350 L benzīna. Pieņemot, ka peļķes dziļums ir 1 cm, peļķes virsmas laukums būs 35 m².

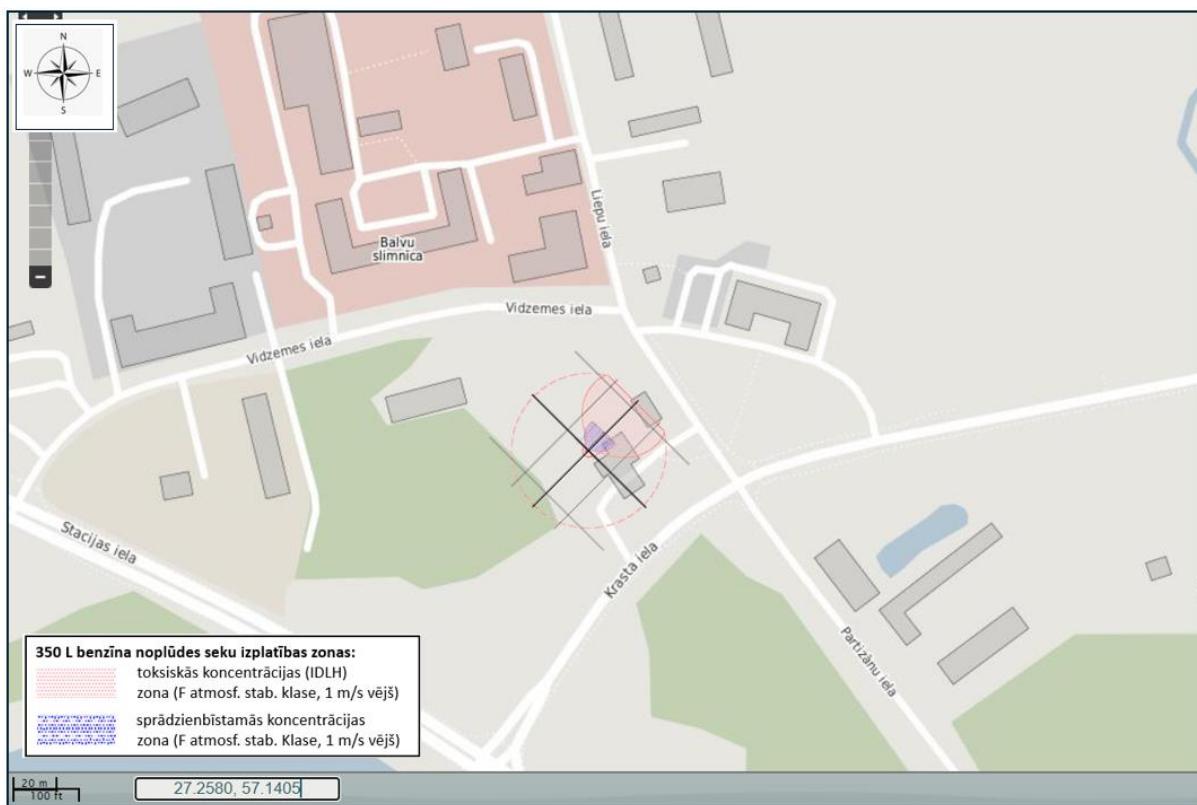
Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, pie šādas benzīna apjoma izplūdes, sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies tikai naktīs, pie bezvēja. Toksiskās koncentrācijas izplatīties maksimāli līdz 34 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 11 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.2. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona

attēlota 4.3. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.2. tabulā.

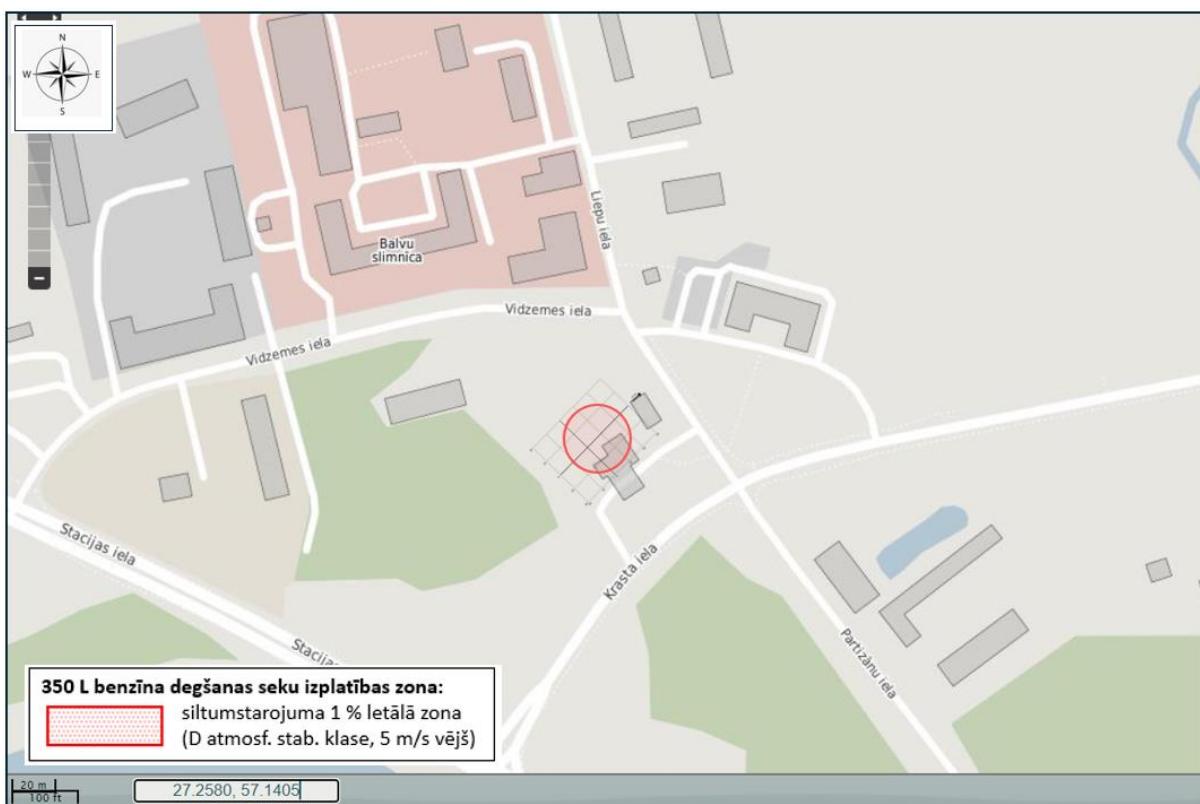
4.2. tabula

Letālās iedarbības izplatības rezervuāru uzpildes procesā no plūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (350 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzenbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	34 m	11 m	netiek sasniegts	18 m	17 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	22 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	11 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	25 m

4.2. att. Toksiskās un sprādzenbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 350 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

4.3. att. Siltumstarojuma izplatības zona 350 L nooplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

3. SCENĀRIJS – autocisternas benzīna sekcijas sabrukums:

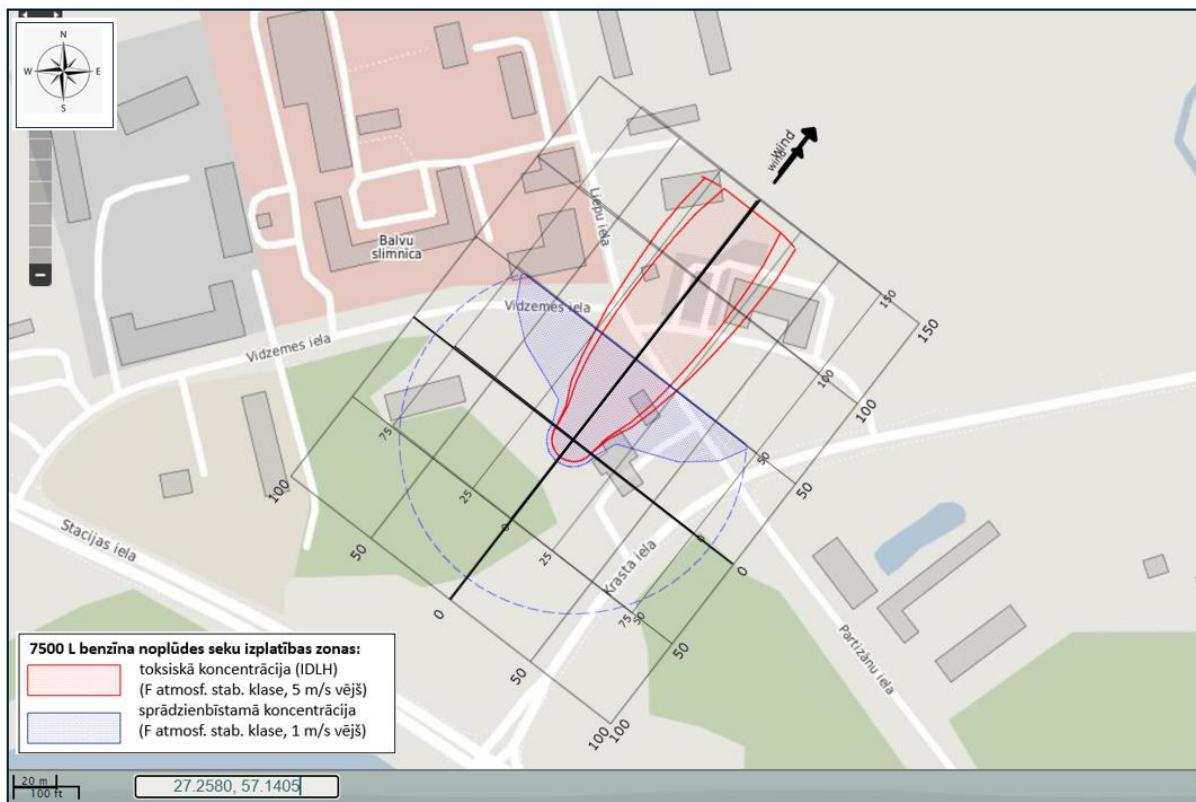
ņemot vērā to, ka autocisternas ir sadalītas atsevišķās sekcijās, avārijas sekū aprēķinā ir pieņemts, ka maksimālais degvielas izplūdes apjoms būs vienāds ar vienas autocisternas sekcijā (7.5 m^3) esošo benzīna daudzumu. Par iemeslu šādai degvielas nooplūdei no autocisternas var kalpot autocisternas tvertnes korpusa mehānisks bojājums vai sabrukums. Avārijas rezultātā izplūstot degvielai no autocisternas sekcijas pie degvielas uzglabāšanas rezervuāru uzpildes, var veidoties benzīna peļķe ar virsmas laukumu līdz pat 600 m^2 .

Veicot avārijas sekū aprēķinus autocisternas avārijai, visplašākās sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie bezvēja, F atmosfēras stabilitātes klasses apstākļos (naktīs) – līdz 51 m, savukārt toksiskās koncentrācijas izplatīties vistālāk pie lēna vēja ātruma – līdz pat 143 m. Stipri mazākas ietekmes būs dienas laikā pie vēja ātruma 5 m/s un lielāka – šādos apstākļos toksiskās koncentrācijas izplatīties maksimāli līdz 44 m un sprādzienbīstamās koncentrācijas – līdz 18 m. Īaunākās iespējamās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.4. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas nooplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – maksimālā siltumstarojuma izplatība būs F un D atmosfēras stabilitātes klasses apstākļos – 87 metru 1 % letālās iedarbības siltumstarojuma zona attēlota 4.5. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.3. tabulā.

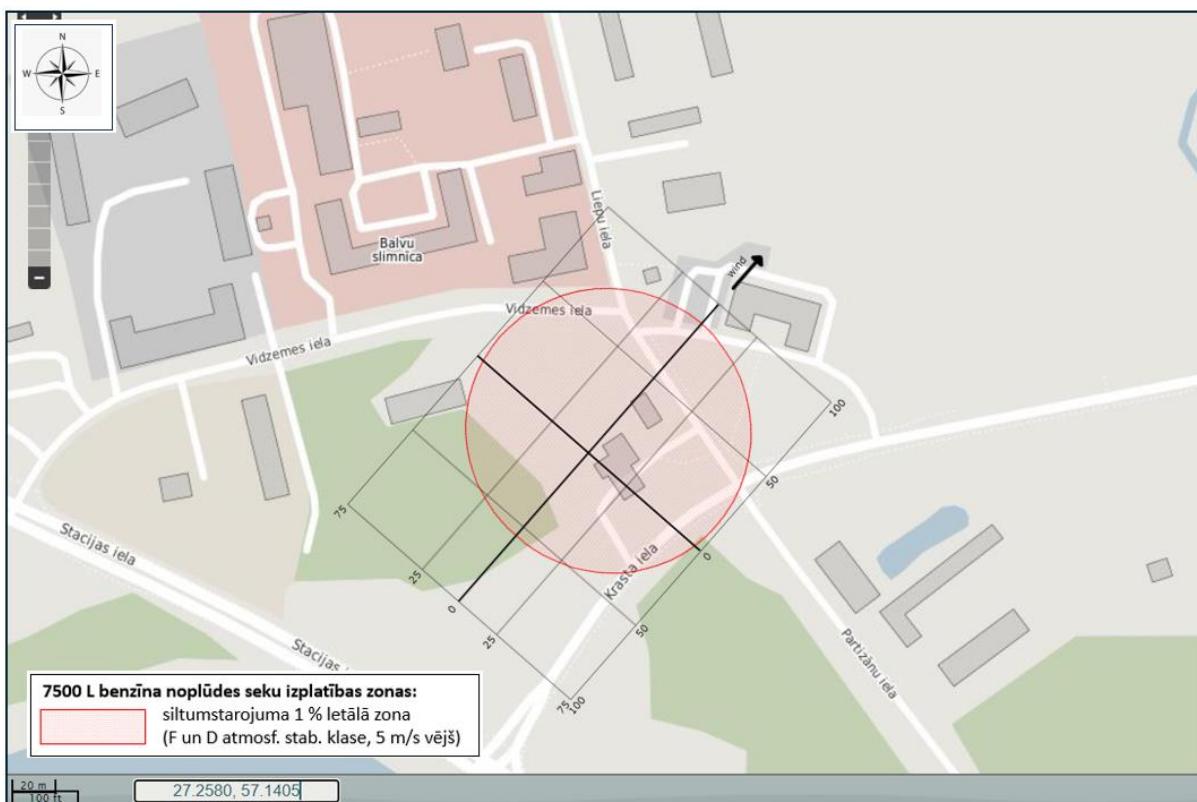
4.3. tabula

Letālās iedarbības izplatības autocisternas sekcijas sabrukuma rezultātā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (7500 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzenbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	122 m	51 m	netiek sasniegts	46 m	74 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	143 m	30 m	netiek sasniegts	43 m	87 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	44 m	18 m	netiek sasniegts	43 m	87 m

4.4. att. Toksiskās un sprādzenbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)

4.5. att. Siltumstarojuma izplatības zona 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

4. SCĒNĀRIJS – sašķidrinātās naftas gāzes (autogāzes) noplūde autocisternas noliešanas (autogāzes spiedvertnes uzpildes) laikā:

Šāda autogāzes noplūde var rasties autocisternas un spiedieniekārtu savienojuma pārrāvuma vai bojājuma gadījumā, nenostrādājot drošības sistēmai. Ievērojot autocisternas sūkņu ražību (600 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs vienmēr atrodas blakus noliešanas vietai (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreāgēs un pārtrauks noliešanu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdīs līdz 300 L autogāzes. Pie tūlītējas izplūdes no cauruļvada, veidosies autogāzes šķidrās fāzes pelē, kas, pastāvot tūlītējas aizdedzināšanas avotam, attīstīsies kā pelēkes ugunsgrēks.

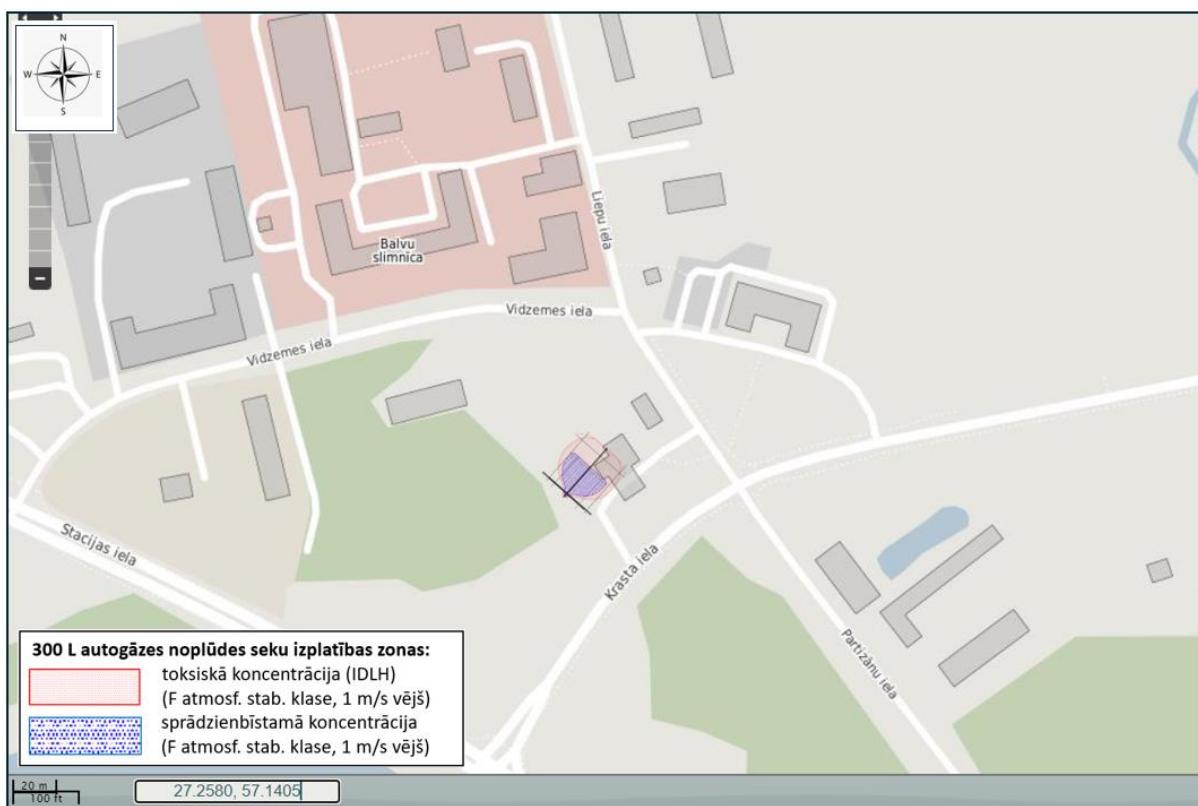
Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, autocisternas avārijas rezultātā izplūstot propāna-butāna maiņījumam (55 % / 45 %), visplašākās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie minimāla vēja ātruma – izplatību zonas attēlotas 4.6 attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā pelēkes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona attēlota 4.7. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.4. tabulā.

 VIRŠI	AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2024
---	--	------------------

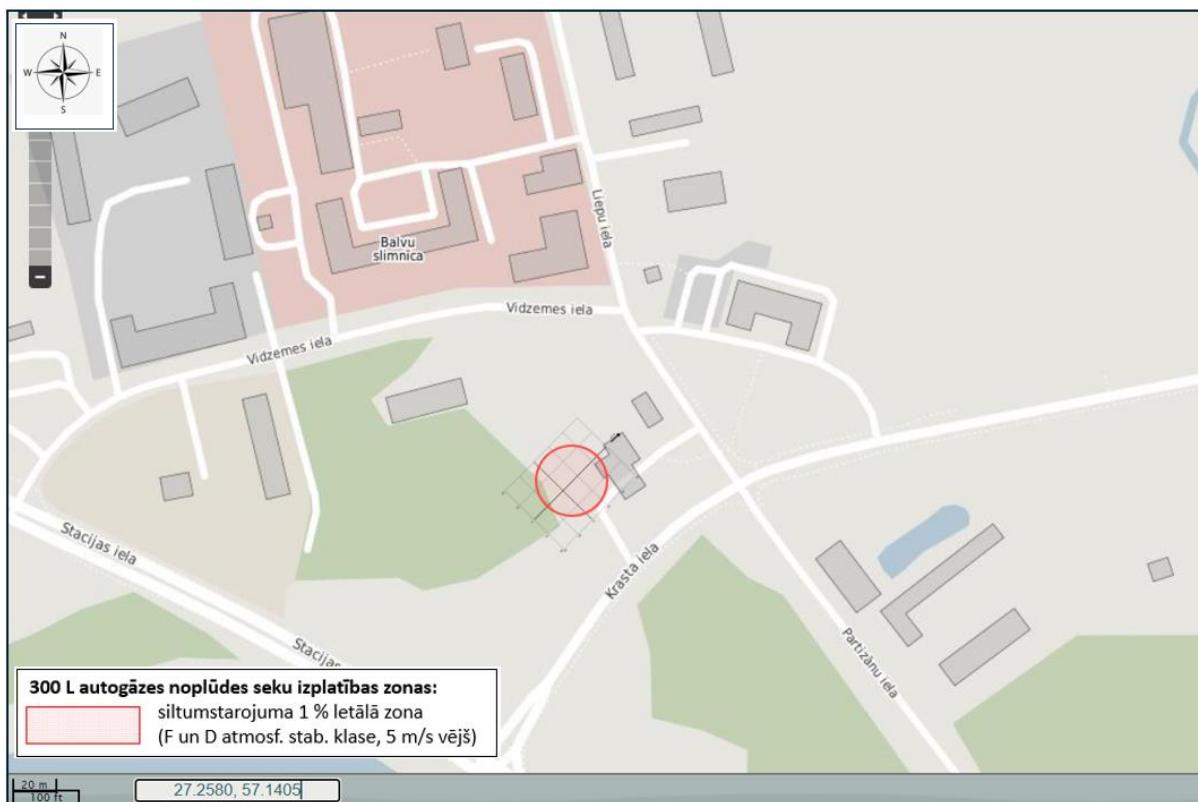
4.4. tabula

Letālās iedarbības izplatības spiedtvertnes uzpildes procesā noplūdušai autogāzei

Vielas un degviela / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas		1 % letālās iedarbības pie degšanas		
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas augstums	Siltumstarojums
Modelējumu rezultāti 100 % propānam (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	127 m	50 m	netiek sasniegt	17 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	101 m	23 m	netiek sasniegt	14 m	23 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	89 m	20 m	netiek sasniegt	14 m	23 m
Modelējumu rezultāti 100 % butānam (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	16 m	27 m	netiek sasniegt	18 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	15 m	netiek sasniegt	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegt	15 m	24 m
Degvielas veids – autogāze (saskaņā ar drošības datu lapu – 55 % propāns, 45 % butāns) līdzvarotie dati (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	70+7 = 77 m	28+12 = 40 m	netiek sasniegt	18 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	~61 m	13+7 = 20 m	netiek sasniegt	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	~54 m	~16 m	netiek sasniegt	15 m	24 m

4.6. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 300 L noplūdušas autogāzes gadījumā (bez degšanas)

4.7. att. Siltumstarojuma izplatības zona 300 L noplūdušas autogāzes gadījumā (ar degšanu)

4.2. Risku matricas

Saskaņā ar AS "VIRŠI-A" ilggadīgo pieredzi un pasaules praksi un ņemot vērā apdraudējumu varbūtību un to radītās sekas, novērtēts iespējamo apdraudējumu riska līmenis – 4.8. attēlā redzama DUS apkopoto risku matrica, kurā iekļauti gan iekšējie, gan ārējie apdraudējumi. Apdraudējumi ir pieņemami, kas nozīmē to, ka speciāli pasākumi risku samazināšanai nav nepieciešami, tomēr riski ir jākontrolē.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Varbūtība ↓	NENOZĪMĪGS RISKS I	PIENEMAMS RISKS II	CIEŠAMS RISKS III	NOZĪMĪGS RISKS IV	NECIEŠAMS RISKS V
Ļoti augsta (1x diennaktī un biežāk)					
Augsta (1x mēnesī)	- degvielas (DD, BE) noplūde auto uzpildes laikā				
Vidēja (1x gadā)	- vētras, mežu ugunsgrēki	- gāzes (LPG) noplūde auto uzpildes laikā; - elektrības apgādes pārrāvums			
Zema (1x 5 gados)		- ārējā ķīmiskā avārija		- ugunsgrēks bez "domino" efekta	- ugunsgrēks ar "domino" efektu; - sprādziens; - autocisternas avārija
Ļoti zema (1 x 10 gados un retāk)	- zemestrīces, plūdi	- degvielas (DD, BE) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā	- gāzes (LPG) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- degvielas (DD, BE) noplūde no dubultsienu rezervuāriem; - anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu
Sekas →	Maznozīmīgas	Nozīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas
levainotie/ cietušie:	nepatīkamas sajūtas	nenozīmīga ietekme uz veselību	nepieciešama pirmā palīdzība	nepieciešama medicīniskā palīdzība	hospitalizācija
Kaitējums videi:	īslaicīgs, bez sekām	īslaicīgs, bez būtiskām sekām	īslaicīgs, ar nelielu vides piesārņojumu	īslaicīgs, ar liela apjoma vides piesārņojumu	ilgstošs, ar būtisku vides piesārņojumu
Materiālie zaudējumi:	eksploatācijas izdevumu ietvaros	īslaicīga darbības apturēšana	īslaicīga darbības apturēšana ar nelielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ≤24 h ar lielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ≥24 h, ar lielu degvielas noplūdi un iekārtu atjaunināšanu

4.8. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas apkopoto risku matrica

5. ZIŅAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKĀ

DUS "Balvi" atrodas Balvu pilsētā, starp Liepu ielu, Vidzemes ielu un Krasta ielu. Saskaņā ar Balvu pilsētas teritorijas plānojumu 2012.-2023.gadam DUS "Balvi" atrodas darījumu objektu apbūves teritorijā (D).

Attiecībā pret zemesgabalu, uz kura atrodas DUS:

- Z, ZR virzienā atrodas Vidzemes iela, pēc Balvu pilsētas teritorijas plānojuma atrodas - sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijas (S), šajā teritorijā atrodas arī Balvu slimnīca ~ 150 m attālumā no DUS;
- A, ZA virzienā atrodas Liepu iela, pēc teritorijas plānojuma atrodas - sabiedriskas nozīmes apbūves teritorijas (S), šajā teritorijā atrodas arī Balvu poliklīnika ~ 80 m attālumā no DUS;
- D un R virzienā, pēc teritorijas plānojuma atrodas - dabas teritorijas (ZD) , D virzienā atrodas Krasta iela;
- Tuvākā dzīvojamā māja atrodas Vidzemes ielā 1, ~ 75 m attālumā ZR virzienā no DUS, pēc teritorijas plānojumu dzīvojamā māja atrodas - daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijā (DzD1);
- Tuvākā ūdens tilpne, Balvu ezers atrodas ~ 200 m attālumā DR virzienā.

Balvu novadā valdošie ir DR, D un R vēji, tādēļ avāriju sekū izplatība attēlota situācijā, kad vējš **pūš no DR virziena**, jo ZA virzienā, atrodas Balvu poliklīnika, un tur uzturas diegan liels cilvēku skaits, pieņemsim , ka tur varētu uzturētie ap **70 cilvēkiem**.

Sprādzienā un/vai ugunsgrēka gadījumā var ciest cilvēki, kas atrodas DUS teritorijā un tiešā tās tuvumā. Veicot avārijas risku sekū modelēšanu, noskaidrots, ka ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna nooplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir **143 metri** no avārijas vietas. Toksiskās koncentrācijas izplatība, atkarībā no vēja virziena, var skart cilvēkus, kas atrodas degvielas uzpildes stacijas teritorijā un ārpus tās. Toksiskās zonas ietekmē var arī nonākt kājāmgājēji, kas pārvietojas pa Krasta, Liepu vai Vidzemes ielu, kā arī iedzīvotāji, kas atrodas Vidzemes ielas 1 daudzdzīvokļu mājā (8 dzīvokļi) pieņemot, ka katrā no dzīvokļa vidēji varētu būt 5 cilvēki, jeb 40 cilvēki. Vidzemes ielas 2B pašvaldības īpašumu, kur darba laikā varētu uzturēties aptuveni 15 darbinieki un Balvu slimnīcu, kur cilvēku skaits ir mainīgs un nav prognozējams.

No toksiskās ietekmes vienmēr iespējams patverties iekštelpās un nogaidot līdz laikam, kad gaiss izklīdīs. Nemot vērā degvielas noliešanas stenda izvietojumu, ļaunāko iespējamo avāriju gadījumā tuvējā teritorija var nonākt sprādzienbīstamās zonas un bīstama siltumstarojuma ietekmē. No siltumstarojuma zonas cilvēks vienmēr instinktīvi novērsīsies, mūkot prom, tomēr sprādzienbīstamas zonas izplatība ir pati bīstamākā, jo dzirksteļu klātbūtne iekšdedzes auto dzinējos ir iespējama un bieža. Cilvēku apdraudējums ir maz iespējams pie neliela apjoma nooplūdēm, taču apdraudējums ir vērā nemams pie lielām nooplūdēm, kas eskalējas, izraisot "domino" efektu. Potenciāli apdraudētā zona pie ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna nooplūde) ar dubultotu rādiusu (jo izplatību ietekmē vēja virziens konkrētajā brīdī) atzīmēta 1. pielikuma kartē.

6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKĀ UN ZIŅAS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM

Nodaļā sniegti atbildīgo AS "VIRŠI-A" darbinieku kontakti, kā arī konkrētās DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā.

6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un sekū samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par sekū likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība – Ilze Ozoliņa (tel.: 22028535, ilze.ozolina@virsi.lv).

Vides aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība – Anita Apsīte-Adaškeviča (tel.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv).

Gāzes saimniecība – Edgars Šulckis (tel.: 25694214, edgars.sulckis@virsi.lv) un Indulis Blūms (tel.: 20302808, indulis.blums@virsi.lv). Papildspēku gadījumā iesaistās Ojārs Ieviņš (tel.: 26189329, ojars.ievins@virsi.lv).

Drošība, terorisms, laupīšana – Ēvalds Karitons (tel.: 25714265, evalds.karitons@virsi.lv).

6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Darba aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste - Ilze Ozoliņa tel.: 22028535, ilze.ozolina@virsi.lv.
Vides aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste – Anita Apsīte-Adaškeviča tel.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv.

6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā ir sekojoši:

- tehnoloģisko procesu apturēšana;
- cilvēku evakuācija no notikuma vietas uz pulcēšanās vietu;
- glābšanas dienestu izsaukšana uz notikumu vietu;
- notikuma vietas norobežošana;
- šķidrās degvielas noplūdes ierobežošana/savākšana ar absorbentiem;
- aizdegšanās likvidēšana ar ugunsdzēsības aparātiem, ja to darīt ir droši;
- atbildīgo darbinieku informēšana par notikušo;
- glābšanas dienestu sagaidīšana un informācijas sniegšana par notikumu un objekta bīstamību.

6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Nav. DUS darbinieki savāc nelielas naftas produktu noplūdes.

7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ

Civilās aizsardzības apmācības saturs nodrošina, ka apmācības procesā paaugstinātas bīstamības objekta darbinieks apgūst:

- zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu;
- zināšanas par valstī iespējamām katastrofām un to sekām;
- zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu;

- zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldīšanu;
- zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu;
- pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās (piemēram, bīstamas asiņošanas apturēšana, atdzīvināšanas pasākumi), kā arī palīdzības izsaukšanu.

Civilās aizsardzības apmācību jāorganizē ne retāk kā reizi gadā un darbiniekiem jāapliecina, ka ir apguvuši apmācību civilās aizsardzības jautājumos (MK 05.12.2017. noteikumu Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam" 5., 6., 7. punkti). Uzņēmumā reizi gadā norit katras DUS darbinieka zināšanu pārbaude civilās aizsardzības jomā digitālā apmācību sistēmā.

DUS jāorganizē **teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības ne retāk kā reizi 3 gados** (MK 19.09.2017. noteikumu Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" 9.12.2. punkts, MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 341 "Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību").

8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIJĀ

DUS darbiniekiem ir jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā un ir jārūpējas par DUS apmeklētāju drošību, tomēr ar savu pašaizliedzīgo rīcību DUS darbinieki nedrīkst pakļaut briesmām paši savu dzīvību – **CILVĒKS IR VISSVARĪGĀKAIS**, bet visas lietas ir atgūstamas.

8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Darbinieki tiek iekšēji apmācīti. Kodolīga informācija par rīcību ārkārtas un nestandarta situācijās apkopota uzņēmuma izstrādātā rokasgrāmatā "AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās" (rīcību teksts apskatāms 6. pielikumā), kura atrodas DUS viegli redzamā un vienmēr pieejamā vietā. Darbinieku informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem notiek, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus. Turpmākie rīkojumi tiek sniegti ar atbildīgā darbinieka starpniecību vai pakļaujoties operatīvo palīdzības dienestu darbinieku rīkojumiem.

8.2. Šis apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

Saņemot informāciju par ārkārtas situāciju (brīdinājumu), DUS nodarbinātajiem jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā, rīkojoties atbilstoši iekšējām procedūrām, kas konspektīvā veidā norādītas rokasgrāmatā "AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās" (rīcību teksts apskatāms 6. pielikumā).

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Drošības pasākumi tiek pielietoti atbilstoši apdraudējuma veidam, vadoties pēc principa, ka cilvēks ir vissvarīgākais, t.n. arī to, ka darbinieki, iesaistoties avārijas seku likvidēšanā vai ierobežošanā, nedrīkst riskēt ar savu dzīvību un veselību. Klientiem ir jāevakuējas pirmajiem un DUS personālam ir jāevakuējas situācijā, ja viņu dzīvība un veselība var tikt apdraudēta.

9. AVĀRIJAS DRAUDU REGISTRĒŠANAS UN ĀRĒJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS

Šajā nodaļā raksturota kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus, kārtība un veids, kādā par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, atbildīgajām personām un citām institūcijām.

9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

Problēmsituācijas, kas prasa nekavējošas rīcības, tiek risinātas, pirmām kārtām, izmantojot telefonsakarus. Ja problēmu nav iespējams novērst ar telefonsarunas vai video zvana palīdzību, uz DUS tiek nosūtīti uzņēmuma vai ārpakalpojuma speciālisti – ierašanās laiks ir atkarīgs no problēmas būtiskuma.

Par visām ikdienas neatbilstības (t.sk. – avārijām un to draudiem) DUS darbinieki savas maiņas laikā aizpilda papīra veidlapas **Negadījuma aktu**, savukārt DUS vadītājs vai viņa aizvietotājs, kolīdz iespējams, negadījuma aktu reģistrē uzņēmuma digitālajā **Negadījumu reģistrā**. Atbilstoši negadījuma kategorijai uzņēmuma atbildīgās personas saņem paziņojuma e-pastu un ar notikušo iepazīstas, ja nepieciešams – iesaistās seku novēršanā un/vai situācijas koriģēšanā. Šādā veidā uzņēmuma atbildīgās personas tiek informētas par uzņēmumā notiekošajām problēmsituācijām, kā arī ņauj uzņēmumam uzkrāt un analizēt statistiku, pēc nepieciešamības ieviešot izmaiņas uzņēmuma darbībā. Nepieciešamības gadījumā tiek informētas valsts institūcijas (Valsts vides dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policija, Patēriņtāju tiesību un aizsardzības centrs u.c.).

9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Konstatējot sprādzienu vai ugunsgrēku, vai to izcelšanās draudus (piemēram, >10 litru naftas produktu noplūde), jebkuram DUS darbiniekam nekavējoties jāzvana VUGD uz 112, kā arī jāinformē DUS vadītājs, ja tas nav uz vietas. Savukārt DUS vadītājam ir jāziņo savam tiešajam vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, saskaņā ar noteikto atbildību. Par notikušu vides piesārņošanu uzņēmuma atbildīgajai personai nekavējoties jāinformē reģionālā vides pārvalde. Pašvaldības un citas institūcijas tiek informētas, izvērtējot notikušā raksturu. Apziņošanas kārtība un atbildības jomas uzrādītas 5. pielikumā.

9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tīklīdz tā kļūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj informāciju par notikuma vietu, notikušā raksturu un sākotnēji veicamajiem pasākumiem. Turpmāko informāciju sniedz pēc sākotnējā brīdinājuma saņēmēja papildus pieprasījuma vai pēc uzņēmuma iniciatīvas, sniedzot detalizētāku informāciju, tīklīdz tā kļūst pieejama.

9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Darbinieki tiek informēti, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus (telefonsaruna, WhatsApp, e-pasts). Apmeklētāji tiek informēti uz vietas, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas un/vai sniedzot mutisku informāciju. Blakus esošajās

teritorijās esošie darbiniekus/iedzīvotāji dzirdēs āra sirēnu, vajadzības gadījumā viņus informēs arī VUGD vai pašvaldības policijas darbinieki.

10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM

Nodaļā apkopota informācija par pasākumiem, kas nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos, iedzīvotāju brīdināšanu un piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu.

10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Atklājot naftas produktu (visu degvielu) noplūdi, DUS darbiniekiem jārīkojas atbilstoši iekšējām procedūrām – DUS redzamā un viegli pieejamā vietā izvietota rokasgrāmata **AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās** (skatīties arī 6. pielikumu). Lai mazinātu avārijas draudus un iespējamās sekas, jāievēro sekojošs rīcības princips:

- 1) **jāmazina degvielas avārijas noplūdes apmērus**, nobloķējot degvielas sūknī;
- 2) **jānovērš aizdegšanās iespējamība**, norobežojot noplūdes zonu un nepieļaujot liesmas vai dzirksteles klātbūtni noplūdes zonā un tās tuvumā;
- 3) **jānovērš aizdegšanās iespējamība un jāmazina ietekme uz vidi**, noplūdušo šķidro degvielu (benzinu, dīzeldegvielu) ierobežojot un savācot ar absorbentiem. Piesārņotos absorbentus, kas ir bīstamie atkritumi jāsavāc speciāli markētā konteinerā, atbilstoši jāuzglabā un jāapsaimnieko;
- 4) **jānovērš iespējamais kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai** (>10 litru noplūdes gadījumā), apziņojot un evakuējot cilvēkus, t.sk. DUS darbiniekus.

DUS darbiniekiem ir jāzina, kur un kā var atslēgt sūkņu darbību, elektropadevi, kas ir primārie ārkārtas situācijas seku mazināšanas pasākumi.

Lielas noplūdes (>10 litru benzīna, dīzeldegvielas noplūdes gadījumā) vai aizdegšanās gadījumā nekavējoties jāizsauc operatīvā palīdzība, zvanot uz 112. Jāziņo DUS vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, lai organizētu palīdzību un valsts kontrolējošo iestāžu informēšanu.

10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

DUS ir izvietotas iekārtu lietošanas pamācības un zīmes par aizliegtām darbībām. DUS ir izvietots un darba kārtībā uzturēts ugunsdzēsības inventārs, kā arī pirmās palīdzības līdzekļi. Nepieciešamās apkopes un atjaunošanu organizē DUS vadītājs ar uzņēmuma Tehniskās daļas speciālistiem.

DUS vienmēr ir naftas produktu absorbents (atrodas šķūnī – atkritumu mājā), ar ko absorbēt avārijas noplūdes un nepieļaut vides piesārņošanu, ugunsgrēku.

10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

Avārijas seku izplatīšanos ārpus DUS teritorijas nepieļauj vai aizkavē operatīva un mērķtiecīga DUS darbinieku rīcība – skatīties [10.1. punktu](#).

10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Nepieciešamības gadījumā DUS apmeklētāji un darbinieki tiek informēti, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas.

Nopietnas avārijas gadījumā, kad varētu tikt apdraudēta satiksmes drošība uz Krasta un Liepu ielas, tā noslēgšanu un cilvēku informēšanu organizētu Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu un spēkā esošo valsts agrīnās brīdināšanas kārtību, nepieciešamības gadījumā iesaistot valsts un pašvaldības policijas pārstāvjus, pašvaldības civilās aizsardzības komisiju, kā arī veicot iedzīvotāju apziņošanu ar mobilo operatoru un plašsaziņas līdzekļu palīdzību.

10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Gadījumā, ja noplūdusī degviela nokļuvusi lietus noteķudeņu attīrišanas iekārtās, paredzēts izsaukt sadarbības partnera specializēto transportu, ar ko izsūknētu un aizgādātu uz attīrišanas iekārtām piesārņotos ūdeņus. DUS lietus ūdeņu attīrišanas iekārtās attīrītos ūdeņus laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm, ja tās nonākušas iekārtās.

Grunts piesārņošanas gadījuma specializēta sadarbības partnera darbinieki noraktu ar naftas produktiem piesūcināto gruntu un nogādātu to uz attīrišanas iekārtām. Pēc tam tiktu organizēta pareiza grunts paraugu noņemšana piesārņotajā areālā, paraugu laboratoriska testēšana. DUS ir izveidota gruntsūdens monitoringa sistēma – gruntsūdens paraugus no urbumiem paņem un laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm.

Par periodiski veikto monitoringu un pēc avārijas noplūdes, kā arī izpildītajiem sanācijas darbiem tiek sagatavotas atskaites. Gadījumā, ja tūlītēji veiktie pasākumi nenodrošinātu piesārņojuma savākšanu, sadarbības partnera ģeologi izveidotu Sanācijas darbu programmu piesārņojuma likvidēšanai. Atskaites un programmas iesniedz arī atbildīgajai Valsts Vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei. Visus augstāk uzskaitītus darbus izpilda AS "VIRŠI-A" apmaksāti specializēti sadarbības partneri, kuri ir tiesīgi šādus pakalpojumus sniegt, bet organizē uzņēmuma vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists.

11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS

Nodaļā raksturoti evakuācijas pasākumi, pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem, sabiedriskās kārtības uzturēšana un īpašuma apsardze, nodrošinājums ar alternatīvo enerģijas avotu, DUS darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi, preventīvie, gatavības, reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumi (saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumu 1. pielikumu), kā arī pasākumi pēc avārijas.

11.1. Evakuācijas pasākumi

Veselības vai dzīvības apdraudējuma gadījumā klienti un darbinieki dodas uz pulcēšanās vietu, kura atrodas iespējami tālu no DUS bīstamajiem objektiem (skatīties 3. pielikumā). Nelabvēlīga vēja virziena vai augstas avārijas bīstamības gadījumā, jādodas uz vietu, kas ir droša un jāpaklaujas VUGD amatpersonu norādījumiem.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Sīku traumu gadījumos izmantojami pirmās palīdzības līdzekļi, kas atrodas DUS gaitenī uz personāla telpām (atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā) un katrā automašīnā esošās aptieciņās. Dzīvībai bīstamu traumu gadījumā uz DUS jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, zvanot uz 113 vai 112.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātās bīstamības objektā un īpašuma apsardze

DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, kā arī signalizācijas pultis, lai nepieciešamības gadījumā izsauktu sadarbības partneri – mobilo apsardzes brigādi. DUS ir aprīkota ar videonovērošanas kamerām.

11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

Ilgstoša elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā elektroapgādi nodrošina ar elektroģeneratoru, ko piegādā un pieslēdz uzņēmuma Tehniskās daļas elektriķi. Elektroģeneratoru pieslēdz uz ēkas fasādes izvietotajā elektrības skapī – pieslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā. Uz plāna izstrādes laiku uzņēmumā 9 DUS uzstādīti stacionārie elektroģeneratori, vēl 3 elektroģeneratori ir mobili, kā arī noslēgts nomas līgums par elektroģeneratoru nomu. Aizkrauklē pieejami uzņēmuma mobilie elektroģeneratori ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER KH0 134OTN4N (132 KW 238 A),
- KOLHER KH00941T (62 KW 111A);
- ECO 28-VL/4 (28 KW 47A).

11.5. Paaugstinātās bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar **1 avārijas (STOP) pogu**, kas uzstādīta aizkases zonā. Apturēt uzpildi visos aktīvajos sūkņos var ar avārijas (STOP) pogu **kases sistēmā**, bet apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni var ar pogu **"Apstādināt"** kases sistēmā.

Strāvas padevi atslēgt konkrētai tehnoloģijai vai iekārtām var elektrības skapjos, kas pieejami tikai DUS personālam.

Atslēgt strāvas padevi visam objektam var divās vietās:

- ar ievada slēdzi elektrības sadales skapī, apkures katla telpā (pieejama tikai personālam);

- ievada uzskaites sadalnē – “Sadales tīkls” elektrības skapī, atrodas aiz automazgātavas ēkas (standarta atslēga pieejama arī ugunsdzēsējiem). Atrašanās vieta norādīta 7.1. attēlā.

Iekārtu atslēgšana no elektrobarošanas un pēc tam – to atjaunošana darbībā nerada bīstamību.

11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Saskaņā ar MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” IV daļas 6.11.6. punktu un 1. pielikumu zemāk uzskaitīti preventīvie un gatavības pasākumi, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi par sekojošiem riskiem:

- ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas;
- iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums;
- ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums;
- ārējā ķīmiskā avārija;
- dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki);
- anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu;
- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā.

Ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas

Uzņēmumam vislielākās pūles jāiegulda preventīvajos pasākumos un darbinieku apmācībā, lai ugunsgrēks neiestātos vai aizdegšanās gadījumā to varētu veiksmīgi likvidēt.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildītābilstīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	“Ugunsdrošības noteikumi” prasību ievērošana DUS	pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.2.	DUS ugunsdrošības instrukcijas izstrādāšana un tās prasību ievērošana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.3.	Atbildīgā darbinieka par ugunsdrošību nozīmēšana DUS, tā apmācības saskaņā ar “Ugunsdrošības noteikumi” prasībām	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību	neattiecas
1.4.	DUS nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru saskaņā ar “Ugunsdrošības noteikumi” prasībām, to uzturēšana darba kārtībā	saskaņā ar normatīvajiem aktiem, pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību, dus vadītājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.5.	DUS aprīkošana ar drošības zīmēm un uzrakstiem atbilstoši	saskaņā ar normatīvajiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmum	atbildīgais par ugunsdrošību,	neattiecas

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reāģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
	esošajiem standartiem	aktiem			DUS vadītājs	
1.6.	Darbinieku iepazīstināšana ar ugunsdrošības instrukciju, evakuācijas ceļiem, izejām, ugunsdzēsības inventāru	reizi gadā	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņē- mums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.7.	Praktisko nodarbību veikšana rīcībai ugunsgrēka gadījumā	ne retāk kā reizi 3 gados	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
1.8.	Elektroiekārtu zemējuma, zibensaiszardzības ierīču un elektroinstalācijas izolācijas pretestības mēriju veikšana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs	uzņē- mums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	VUGD izsaukšana (112), ūsi pastātot, kas un kur (adrese) noticis	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieks, kurš ieraudzījis aizdegšanos	neattiecas
2.2.	Uzņēmuma vadības informēšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ugunstrauksmes ziņojumu pogas nospiešana, ja trauksme neskan	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācijas uzsākšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Elektropadeves atslēgšana degšanas vietai	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.6.	Aizdegšanās likvidēšana ar ugunsdzēsības līdzekļiem	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.7.	Neatliekamās medicīniskās ("ātrās") palīdzības izsaukšana, pirmās palīdzības sniegšana cietušajiem	nekavējoties, pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas
2.8.	VUGD sagaidīšana un ūsa informēšana par notikušo, par cilvēkiem, kas atrodas vai var atrasties ugunsgrēka vietā, ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas (dīķa) atrašanos, ja iespējams – aptuveno degvielas apjomu DUS	~11 min.	DUS atbildīgais	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.9.	Ugunsdzēsības un glābšanas darbu vadītāja norādījumu pildīšana	nekavējoties	VUGD darbinieki	uzņē- mums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums

Būtiski ir izvēlēties kvalitatīvākos **risinājumus** projektēšanas un būvniecības stadijā, lai DUS kalpotu droši, ar minimālu apdraudējuma iespējamību. Tāpat svarīga loma ir inženierkomunikāciju uzturēšanā (pārbaudēs un apkopēs), darbinieku apmācībā.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reāģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Līguma slēgšana par pakalpojumu saņemšanu	pēc nepieciešamības	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	Tehniskā daļa	neattiecas
1.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	periodiski, atbilstoši normatiņiem	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
1.3.	Komunikāciju uzturēšana atbilstošā kārtībā, remonts vai nomaina	pastāvīgi	tehniskās nodalas vadītājs	uzņēmums	Tehniskā daļa, līgumorganizāc.	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Atslēgt inženiertehniskās komunikācijas un bīstamās iekārtas	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie cilvēki ir sapratuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Pēc nepieciešamības – ziņot atbildīgajiem dienestiem/sadarbības partneriem	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Pēc vajadzības – materiālo vērtību vākšanas organizēšana (telpu applūšanas gadījumā), elektropadeves atslēgšana u.c.	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums

DUS darbiniekiem ir svarīgi atpazīt apdraudējumu un zināt nepieciešamo rīcību.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reāģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Elektrotīklu un gāzes tīklu apkope un remonts	pastāvīgi, atbilstoši normatiņiem	AS „Sadales tīkli”			neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
	cilvēki ir sapratuši situāciju un rikojas tāpat					
2.2.	Attiecīgo avārijas brigāžu informēšana par notikušo avāriju (gāze – 113 , elektrība – elektriķis un/ vai 8404)	1 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	3 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Inženiertehnisko komunikāciju atslēgšanu	nepieciešamī- bas gadījumā	DUS vadītājs	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Attiecīgo avārijas brigāžu pārstāvju sagaidīšana	pēc ierašanās	DUS vadītājs	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas

Piezime. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reagēšanas sistēmu.

Ārējā kīmiskā avārija

Par avāriju ar kīmisko vielu noplūdi var liecināt arī raksturīgas pazīmes – smaka, dažadas krāsas dūmi, saindēšanās simptomu (klepus, acu asarošana, elpas trūkums, smakšana u.c.) parādīšanās. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trausmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar īziņu palīdzību (valsts agrīnās brīdināšanas sistēma).

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana un iespējamo avāriju situāciju izskatīšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņē- mums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņē- mums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.3.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņē- mums	darbinieki	neattiecas
2. Reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.2.	Darbinieku informēšana par notikušo avāriju un viņu tālāko rīcību	10 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Telpu hermetizēšana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min.	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.5.	Vienkāršu individuālās aizsardzības līdzekļu sagatavošana un lietošana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņē- mums	DUS atbildīgais	neattiecas

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
2.6.	Uzturēšanās telpās – vislabāk tajās, kas atrodas tālākajā ēkas pusē attiecībā pret ķīmiskās avārijas vietu	līdz apdraudējuma beigām	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
Bieži ķīmiskās avārijas gadījumā labākā aizsardzība ir palikšana iekštelpās, tomēr tas ir atkarīgs no situācijas (kurā vietā, kāda viela noplūdusi, cik liela noplūde / ķīmiskās vielas degšana, vēja virziens un ātrums)						
2.7.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija	atkarībā no situācijas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecīni uz NATO krīžu reagēšanas sistēmu.

Dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki)

Latvijā ir mērens klimats ar neizteiktām dabas katastrofām. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trausmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar ūsiņu palīdzību (valsts agrīnās brīdināšanas sistēma), lokāla apdraudējuma gadījumā DUS darbiniekus, noteikti, informēs arī DUS klienti, kas braukšanas laikā pamanījuši ārkārtas situāciju.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reagēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu	10 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēšana	15 min. (pēc nepieciešamības)	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Avārijas dienestu iesaistīšana	pēc nepieciešamības	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecīni uz NATO krīžu reagēšanas sistēmu.

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādīšanu DUS var tikt saņemts tālruņa zvana vai rakstiska paziņojuma veidā. Vairumā gadījumu to autori ir pusaudži vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Šādiem paziņojumiem reti ir reāls pamats, tomēr veicama reāģēšana. Vēl nesenā Krievijas vēsturē gan bijuši vairāki konkurentu izrēķināšanās gadījumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrads)* saskaņā ar NATO krīžu reāģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
2. Reāģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Sanemot anonīmo telefona zvanu, vēlams pēc iespējas novilcināt telefonsarunas laiku, iegaumēt saturu, zvanītāja balss un runas īpatnības	-	DUS darbinieks, kurš ir atbildējis uz zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.2.	Policijas un VUGD informēšana (112), DUS vadītāja informēšana	uzreiz pēc zvana	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc VUGD, policijas un DUS vadīt. informēšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS vadītājs	neattiecas
2.4.	Darbinieku brīdināšana par briesmām	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.5.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija no telpām	pēc attiecīga lēmuma pieņemšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.6.	Atbildīgo institūciju (policija, VUGD, u.c.) pārstāvju sagaidīšana	pēc atbildīgo institūciju ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.7.	Darba atsākšana	pēc policijas atļaujas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reāģēšanas sistēmu.

 VIRŠI	AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 02.2024
---	--	-------------------------

Sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā

Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju mentalitāti, sabiedriskās nekārtības ir maz ticamas, tomēr uzņēmuma DUS un tās darbinieki ir gatavi arī šādam apdraudējumam.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrads)* saskaņā ar NATO križu reāģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Videonovērošanas sistēmas uzturēšana, līguma ar apsardzes uzņēmumu nodrošināšana	pastāvīgi	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	drošības nodalas vadītājs	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par cīvilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Sanemtās informācijas/situācijas pārbaude (paskatoties, paklausoties, paskatoties videokamerās)	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu, DUS ēkas aizslēgšana un palikšana iekštelpās, apsardzes izsaukšana	pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	DUS vadītāja un uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc operatīvajiem darbiem	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Valsts policijas izsaukšana (110 vai 112)	pēc situācijas attīstības	DUS vadītājs, DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO križu reaģēšanas sistēmu.

11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Lai novērstu citu personu apdraudējumu un avārijas eskalāciju, nelielas (līdz 10 L) degvielas noplūdes gadījumā jānorobežo noplūdes zona, savukārt lielas (>10 L) degvielas noplūdes un ugunsgrēka gadījumā jānorobežo iebrauktuve degvielas uzpildes stacijā. Pasākumu kopums uzskaitīts šī plāna [10. dalā](#), kā arī 7. pielikumā.

12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOGISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI

Atbilstoši notikušās avārijas veidam, smagumam un bīstamības pakāpei, tiek pieņemti lēmumi par turpmāko rīcību avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei. Avārijas gadījumā sevišķi svarīgi ir pievērst uzmanību degvielas padeves procesu apturēšanai, kā arī bīstamo iekārtu (degvielu uzglabāšanas rezervuāru, gāzes balonu uzglabāšanas vietu) aizsardzībai.

No DUS ēkas ir 3 evakuācijas izejas – izejas un ceļi uz izejām tiek uzturēti brīvi. Teritorijā ir noteikta 1 drošas pulcēšanās vieta (atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā).

Klienti uzpildi var pārtraukt sekojošos veidos:

- Dīzeļdegvielas un benzīna uzpilde tiek apturēta, līdz ko atlaists uzpildes pistoles "fiksators". Ja degvielas uzpildes pistole atdalījusies no lokanā cauruļvada, degvielas padeve apstājas, līdz ko uzpildes atdalījušos pistoli ievieto tai paredzētajā vietā (uzpildes iekārtas "kabatā");
- autogāzes uzpilde tiek apturēta, līdz ko klients atlaiž uzpildes pogu, kā arī autogāzes uzpildes iekārtas aprīkotas arī ar avārijas STOP pogu.

DUS personāls apturēt degvielas padevi var arī sekojošā veidā:

- apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni var ar pogu "Apstādināt" kases sistēmā;
- apturēt uzpildi visos aktīvajos sūkņos var ar avārijas (STOP) pogu kases sistēmā;
- nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar 1 avārijas (STOP) pogu, atrodas aizkases zonā;
- atslēgt strāvas padevi visam objektam vai konkrētam tehnoloģijām, var elektrības skapjos, kas atrodas apkures telpā.

13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturoti uz vietas esošie resursi un uzņēmumam pieejamie, tostarp sadarbības partneru resursi.

13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātās bīstamības objektā

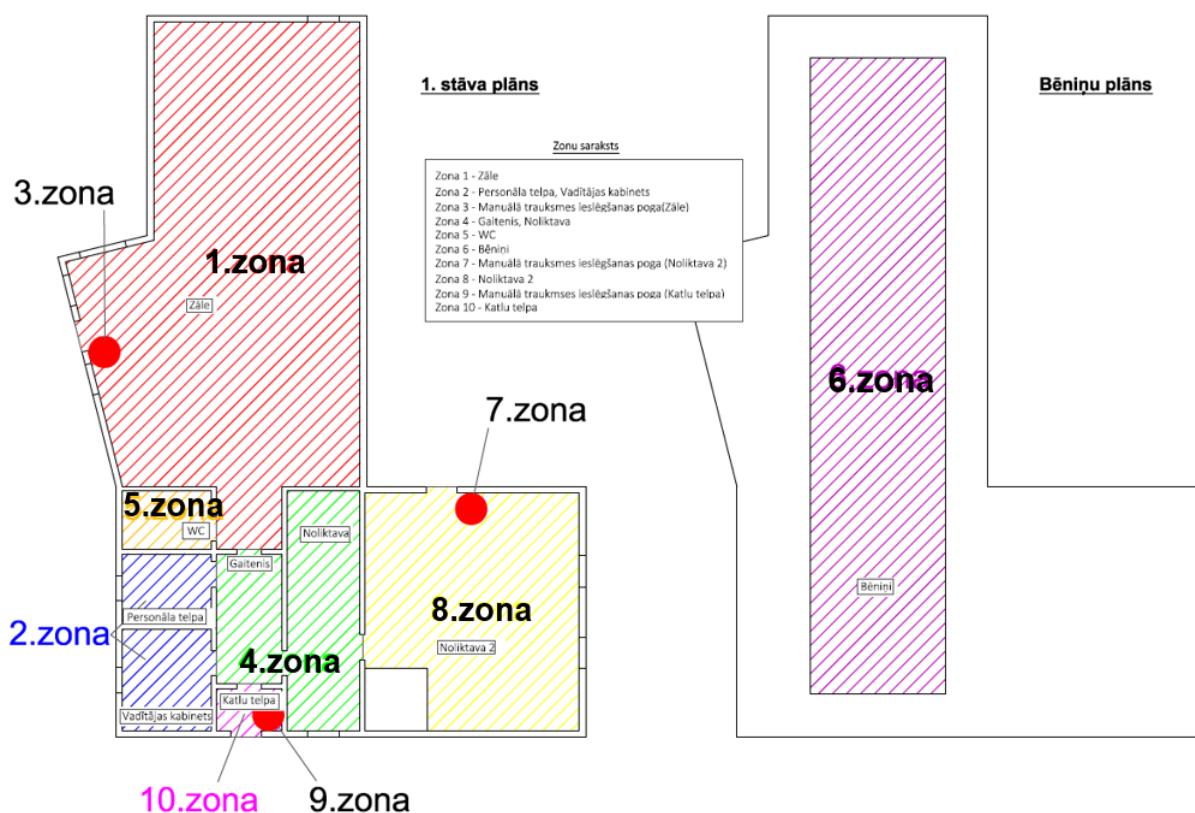
13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

DUS ir nodrošināts ar skaļas sirēnām, kuras DUS darbiniekus un tās klientus brīdina par ugunsgrēku, kā arī ar radioraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts uz apsardzes kompānijas centrālo pulti. Sirēnas iedarbojas automātiski, nostrādājot detektoriem ēkas telpās vai arī manuāli, nospiežot kādu no rokas trauksmes pogām.

Darbiniekiem ir izstrādāta atbildīgo darbinieku un institūciju apziņošanas shēma (skatīties plāna 5. pielikumu), teritorijā ir labs mobilā tīkla pārklājums.

13.1.2. Ugunsdrošības un ugusdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

DUS ēkā ir uzstādīta automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (*UATS*). Tās pamatā ir ražotāja "INIM" konvencionālais uztveršanas centrs – 20 staru *panelis SmartLine 020-4* ar zonu paplašinātāju (UATS nav norādīts ekspluatācijas termiņš). Telpās uzstādīti dūmu detektori ar to atkārtojumiem virs piekar griestiem, kas nepārtraukti kontrolē dūmu klātbūtni gan virs, gan zem piekar griestiem (telpās ar piekar griestiem, detektors uzstādīts virs griestiem, ar iznesamu indikāciju zem piekar griestiem) un ugns trauksmes ziņojumu pogas. Aukstuma kamerā uzstādīts siltuma detektors ar sildelementu. **DUS ēkā ir izveidotas 7 telpu zonas un 3 trauksmes pogu zona – kopumā 10 zonas.** (skatīties 13.1. attēlu).

13.1. att. Ugunaizsargāto zonu sadalījums DUS "Balvi" degvielas uzpildes stacijas ēkā

Informācija no visām zonām **nonāk uz ugunsdrošības paneli SmartLine**, kas ir uzstādīts tirdzniecības zālē, pie ieejas uz personāla telpām. Ar radioraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts arī uz **apsardzes kompānijas centralizēto novērošanas pulti**. UATS centrāles rezerves elektroapgāde tiek nodrošināta no akumulatorbaterijām, kas nodrošina sistēmas normālu funkcionēšanu darba režīmā 24 stundas un trauksmes režīmā ne mazāk kā 30 minūtes. Ja darbspējas atjaunošanai nepieciešama sistēmas pilnīga vai daļēja atslēgšana, DUS nodrošina ugnsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās ugunaizsardzības sistēmas funkcijas. Atslēdzot UATS, telpās izvieto autonomos ugunsgrēka detektorus, kas reāģē uz dūmiem, nodarbinātie (24/7 režīmā) periodiski veic visu telpu, t.sk. tehniskās telpas apgaitu vismaz reizi 2 stundās.

Iedarbojoties detektoram vai nospiežot rokas trauksmes pogu, ugnsdrošības paneli uzrāda trauksmi un aktivizēto zonu, skan trauksmes signāls, trauksmes signālu pārraida uz apsardzes centrālo pulti.

Lai sistēma darbotos nevainojami, tai veic reglamentētas apkopes un pārbaudes – darbus izpilda SIA “LABORES 7 LTD”.

13.1.3. Paaugstinātās bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltechniskais nodrošinājums

DUS uz vietas nav klātesoša reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienība vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltechniskais nodrošinājums, taču uzņēmumam ir avārijas seku likvidēšanas darba inventārs, kurš glabājas pārvietojamajā piekabē – atrodas Aizkrauklē, uzņēmuma akcīzes preču noliktavā “Avoti”:

- sejas maskas ar filtriem – 2 gab.;
- aizsargapgārbs – 2 gab.;
- aizsargcimdi – 2 gab.,
- 1000 L plastmasas konteiners bīstamo atkritumu savākšanai – 1 gab.;
- norobežošanas lenta – 500 metri;
- lāpsta – 2 gab.;
- slota – 2 gab.;
- spainis – 2 gab.;
- absorbents;
- bonas;
- nestuves – 1 gab.

13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

DUS ir integrēti daudz un dažādi kolektīvie aizsardzības līdzekļi, kā piemēram: braukšanas ātruma ierobežojums teritorijā, telpu un teritorijas apgaismojums, drošības zīmes, aizsargnorobežojumi, elektroizolācija, zibensaizsardzība utt.

Veicot darbu DUS teritorijā, DUS darbinieki uzvelk augstas redzamības virsapgārbu ar atstarojošiem elementiem (darbinieku labākai pamanišanai). Tīrot degvielas iekārtas un savācot naftas produktu noplūdes, DUS darbinieki lieto ķīmiski izturīgus aizsargcimdus, vajadzības gadījumā lieto arī aizsargbrilles.

13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

DUS gaitenī uz personāla telpām (atrašanās vieta attēlotā 3. pielikumā) ir pieejama pirmās palīdzības aptieciņa ar sekojošu saturu un medicīnisko materiālu minimumu (saskaņā ar Latvijas Republikas noteikumu prasībām):

- 1) vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri;
- 2) spraužamadatas – 4 gab.;
- 3) šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1 gab.;
- 4) mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1 gab.;
- 5) trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2 gab.;
- 6) leikoplasts (2-3 cm) spolē – 1 gab.;
- 7) brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15 gab.;
- 8) tīklveida pārsējs Nr. 3 (40 cm) – 3 gab.;
- 9) marles saites (4 x 0.1 m) sterilā iepakojumā – 4 gab.;
- 10) marles saites (4 x 0.05 m) sterilā iepakojumā – 2 gab.;

- 11) pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2 gab.;
- 12) marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.;
- 13) marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.;
- 14) marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5 gab.;
- 15) folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1 gab.;
- 16) medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1 gab.

13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

DUS ir pieejami aizsarglīdzekļi darbinieku pamanīšanai (augstas redzamības jakas, vestes un lietus mēteļi ar atstarojošiem elementiem) un aizsarglīdzekļi pret ķīmisku iedarbību (ķīmiski izturīgi cimdi, gumijas zābaki). Naftas produktu savākšanai ir pieejams absorbents (ne mazāk par 1 pilnu iepakojumu ar 20 kg un 1 iesāktu iepakojumu). Naftas produktu noplūdes savāc ar slotu un liekšķeri garā kātā.

13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārnojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

DUS tehnoloģijā ir integrēti daudzpakāpju drošības risinājumi, kā arī iespēja apturēt konkrētu uzpildes iekārtu vai visas degvielas uzpildes iekārtas, kā arī atslēgt elektroapgādi visam objektam vai konkrētai tehnoloģijai, iekārtai. DUS aprīkota ar ugunsdzēsības sistēmu, apsardzes sistēmu un videonovērošanas sistēmu, kas palīdz laicīgi atklāt novirzes no normas un operatīvi rīkoties, tādējādi novēršot vai mazinot iespējamās avārijas sekas. DUS ir pieejams absorbents naftas produktu savākšanai, kā arī ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības pārklāji.

13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

AS "VIRŠI-A" ir noslēgts sadarbības līgums ar SIA "EMENDO consulting" par vides prasību izpildi, reaģēšanu degvielas noplūdes gadījumos, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu – pārstāvju ierašanās laiks objektā ir līdz 4 h no izsaukuma brīža Rīgā un līdz 8 h – pārējā Latvijas Republikas teritorijā, taču reaģēšanas laikus var mainīt, pusēm par to vienojoties izsaukuma laikā (līguma ieskanējumu skatīties 7. pielikumā).

14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ

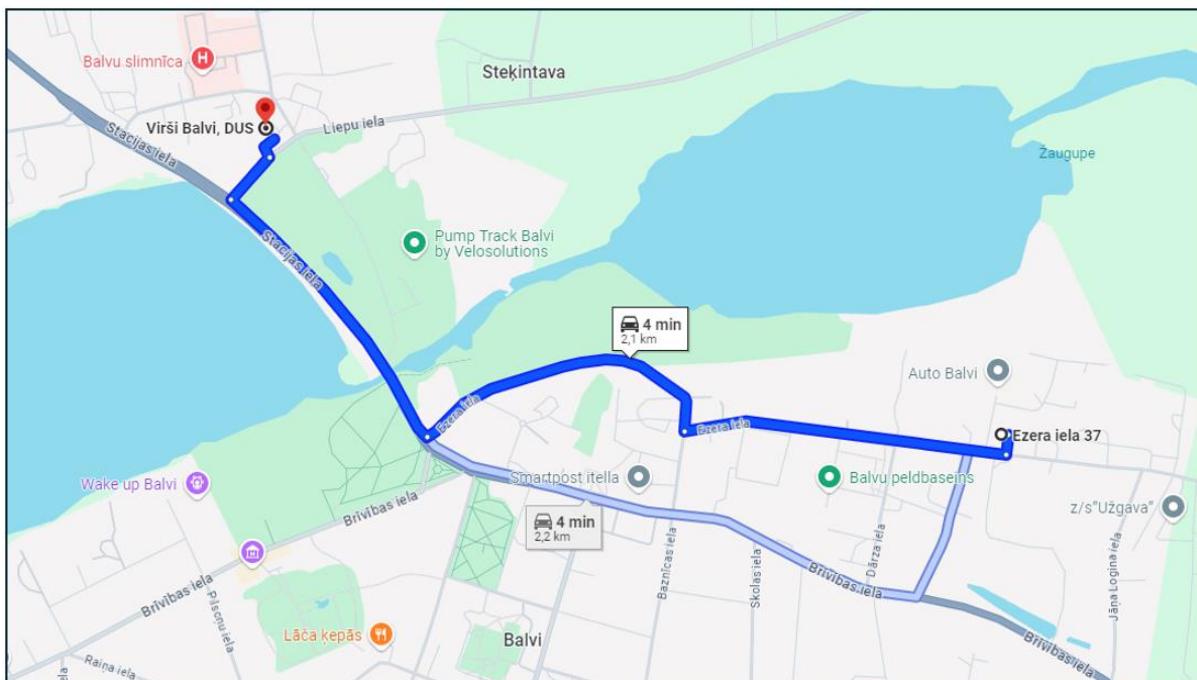
Atbilstoši MK 17.05.2016. noteikumiem Nr. 297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāzas 90 sekunžu laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu. Pēc izbraukšanas VUGD notikuma vietā jāierodas:

- republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, – 8 minūšu laikā;
- pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, – 23 minūšu laikā,

tomēr ierašanās ir iespējama vēlāk par noteikto objektīvu apstākļu dēļ.

DUS tuvākā VUGD daļa atrodas 2.1 km attālumā – Balvu daļa, Ezera ielā 37, Balvi, Balvu novads, LV-4501. Nemot vērā objektu izvietojumu, VUGD pirmās vienības ierašanās, visticamāk, būtu **4 minūšu laikā pēc izsaukuma** (skatīties 14.1. attēlu). Paaugstinātas bīstamības objekta aizdegšanās gadījumā uz

DUS ierastos vairākas ekipāžas. Tuvākie ugunsdzēsības depo ir Latgales reģiona pārvaldes Viļakas postenis, kas atrodas ~ 28 km attālumā – Tautas iela 13, Viļaka, Balvu novads un Latgales reģiona pārvaldes Tilžas postenis, kas atrodas ~ 32 km attālumā – Raiņa iela 21, Tilža, Balvu novads.

14.1. att. Maršruts no VUGD Balvu daļas līdz AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijai "Balvi"

DUS teritorijā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMPD ieradīsies 3 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika - tuvākais NMPD punkts atrodas Balvos, Vidzemes ielā 2. AS "Sadalestīks" avārijas dienesta ierašanās laiks, visticamāk, būtu 50 minūšu laikā.

15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests var izmantot ugunsdzēsības inventāru, nelielu naftas produktu noplūdes gadījumā – arī naftas produktu absorbantu. Izvērtējot konkrēto situāciju, AS "VIRŠI-A" var izsaukt sadarbības partneri, kurš savāc un apsaimnieko ar naftas produktiem piesārņotus ūdeņus un grunti. Sadarbības jautājumos jāsazinās ar Anita Apsīte-Adaškeviča (tel. nr.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv) un/vai Ilze Ozoliņa (tel. nr.: 22028535, ilze.ozolina@virsi.lv)

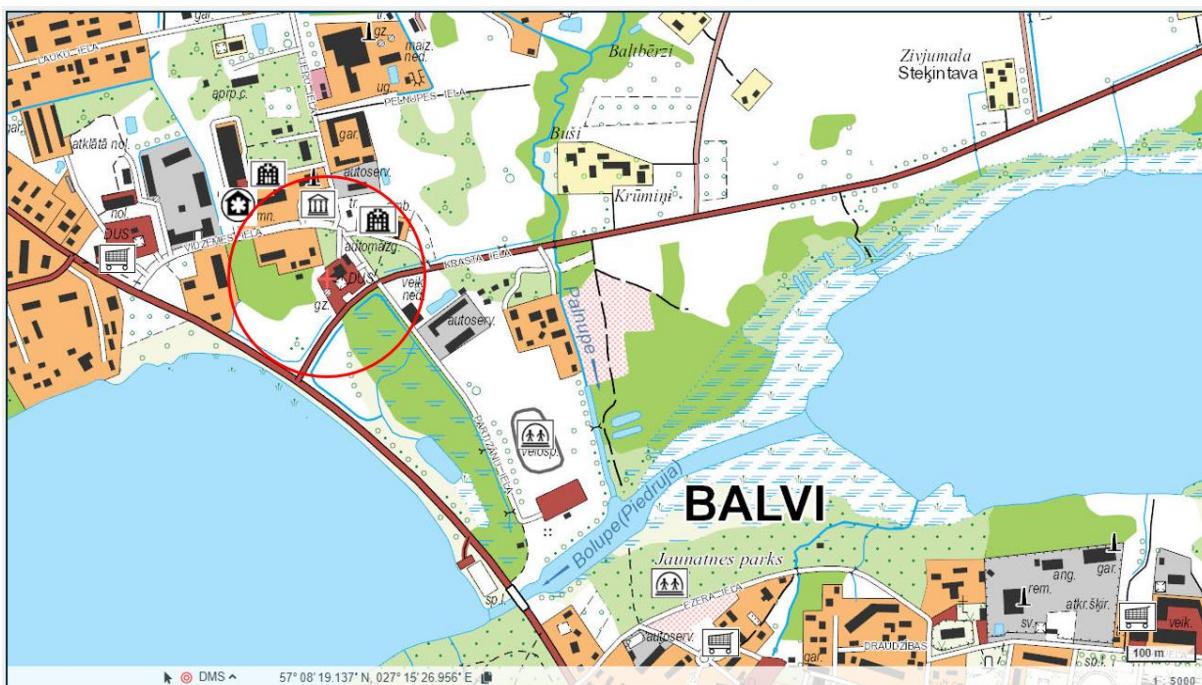
VIRŠI

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

PIELIKUMI

1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju sekūnām ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)

Apzīmējumi:

	Valdības objekti		pārtikas veikals
	Publiskās vietas		NMPD
	Slimnīcas		
	Ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir 143 metri no avārijas vietas – ietekmes areāls norādīts 143 metru rādiusā (286 m diametrā) , jo izplatību ietekmē vēja virziens konkrētajā brīdī.		

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
1. Tehnoloģisko iekārtu un procesu drošības tehniskie risinājumi				
1.1.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
1.2.	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā, pēc grafika	pēc grafika
1.3.	Rezervuāru un citu iekārtu markējuma izvietošana un atjaunošana	tehniskie darbinieki	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
1.4.	Naftas produktu absorbējošā materiāla, drošības inventāra iegāde	DUS vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
2. Darbinieku apmācība				
2.1.	Darbinieku apmācības pareizā iekārtu lietošanā, to ikdienas uzturēšanā, iespējamās ārkārtas situācijās un nepieciešamajā rīcībā	DUS vadītājs un dažādi speciālisti	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3. Avārijgatavības spējas				
3.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglament (ne retāk kā 1 x 3 mēnešos)	saskaņā ar reglamentu
3.2.	DUS esošā avārijas sekū novēršanas līdzekļu esamība un tā uzturēšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
3.3.	Īpašumā esošo strāvas ģeneratoru pieejamība	Tehniskās daļas vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.4.	Darbinieku apmācība rīcībai ārkārtas situācijās	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc grafika	
3.5.	Degvielas pārvadāšanas automašīnu (ADR) pieejamība	SIA "VIRŠI logistika" valdes priekšsēdētājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.6.	Līgumi ar ārpakalpojuma uzņēmumiem, kas nodrošina vides izpēti un sanāciju, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu	Tehniskās daļas vadītājs, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
4. Darba aizsardzības				
4.1.	Ievadapmācība darba aizsardzībā, apmācības darba aizsardzībā darba vietā	DUS vadītājs	1. darba dienā un ne retāk kā 1 x gadā	pēc nepieciešamības
4.2.	Darbinieku norīkošana uz obligātajām veselības pārbaudēm	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	uzsākot darbu un ne retāk kā reizi 3 gados	pēc nepieciešamības
4.3.	Darba vides risku novērtēšana un darbinieku iepazīstināšana ar novērtēšanas rezultātiem	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	ne retāk kā 1 x gadā	pēc grafika un pēc nepieciešamības
4.4.	Ugunsdrošības un darba aizsardzības uzraudzība darba vietā, nepieciešamo korekciju veikšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
4.5.	Darba aizsardzības pasākumu plāna sastādīšana nākamajam gadam	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, valdes priekšsēdētājs	līdz gada beigām	
4.6.	Darba apgērbu un individuālo aizsardzības līdzekļu papildus iegāde	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
5. Elektrodrošība				
5.1	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā	pēc grafika
5.2	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude DUS ēkai	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs, ārpakalpojuma uzņēmums	reizi 10 gados	plānots 2027. gadā
6. Ugunsaizsardzībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas				
6.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglamentu un pēc nepieciešamības	saskaņā ar reglamentu
7. Sprādziendrošība				
7.1.	Sekot, lai sprādzienbīstamajā zonā nebūtu atklāta liesma un tiktu ievēroti ugunsdrošības prasības	DUS darbinieki	nepārtraukti	nepārtraukti
7.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaužu nodrošināšana	Tehniskā atbalsta nodalas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

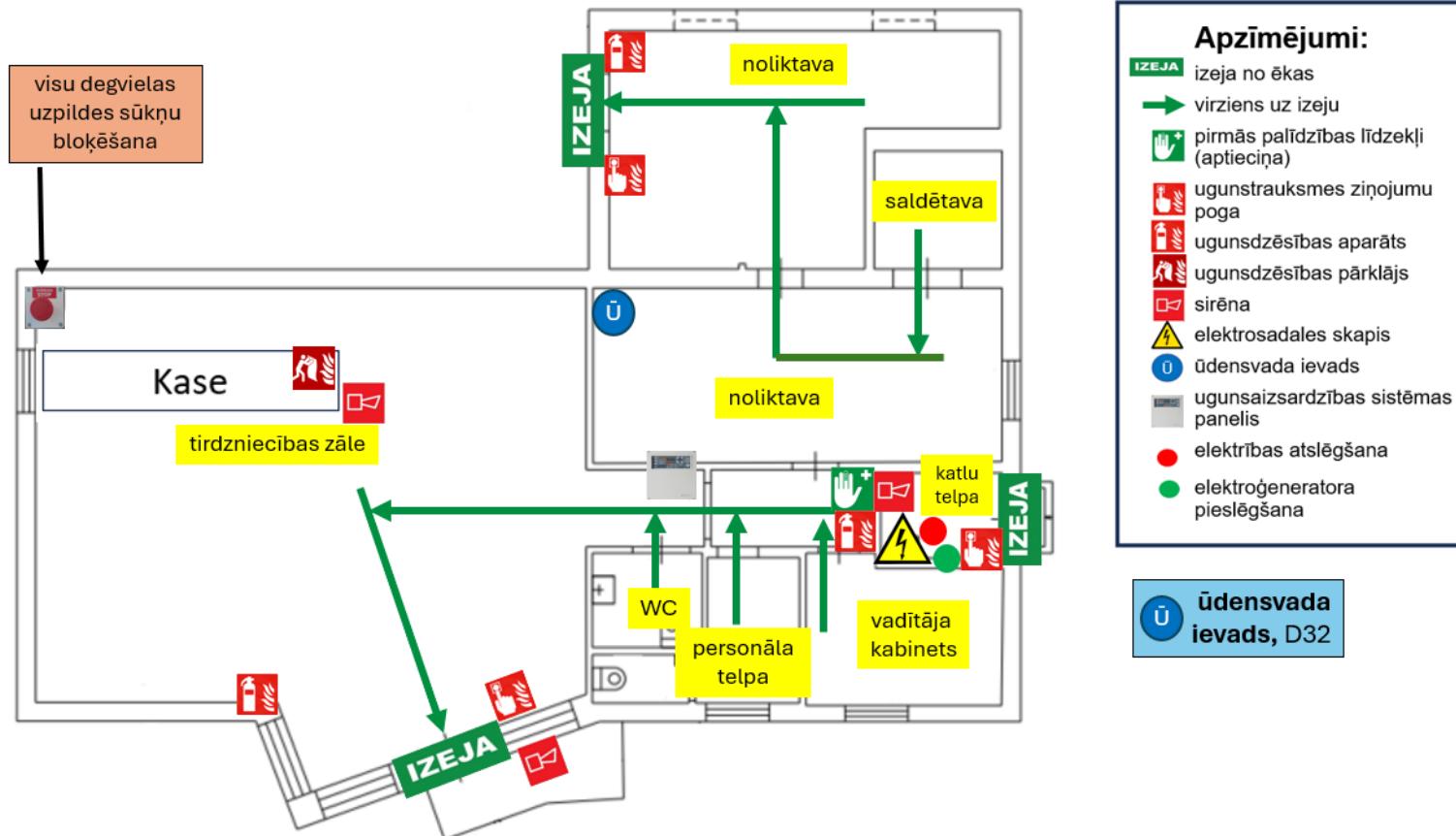
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

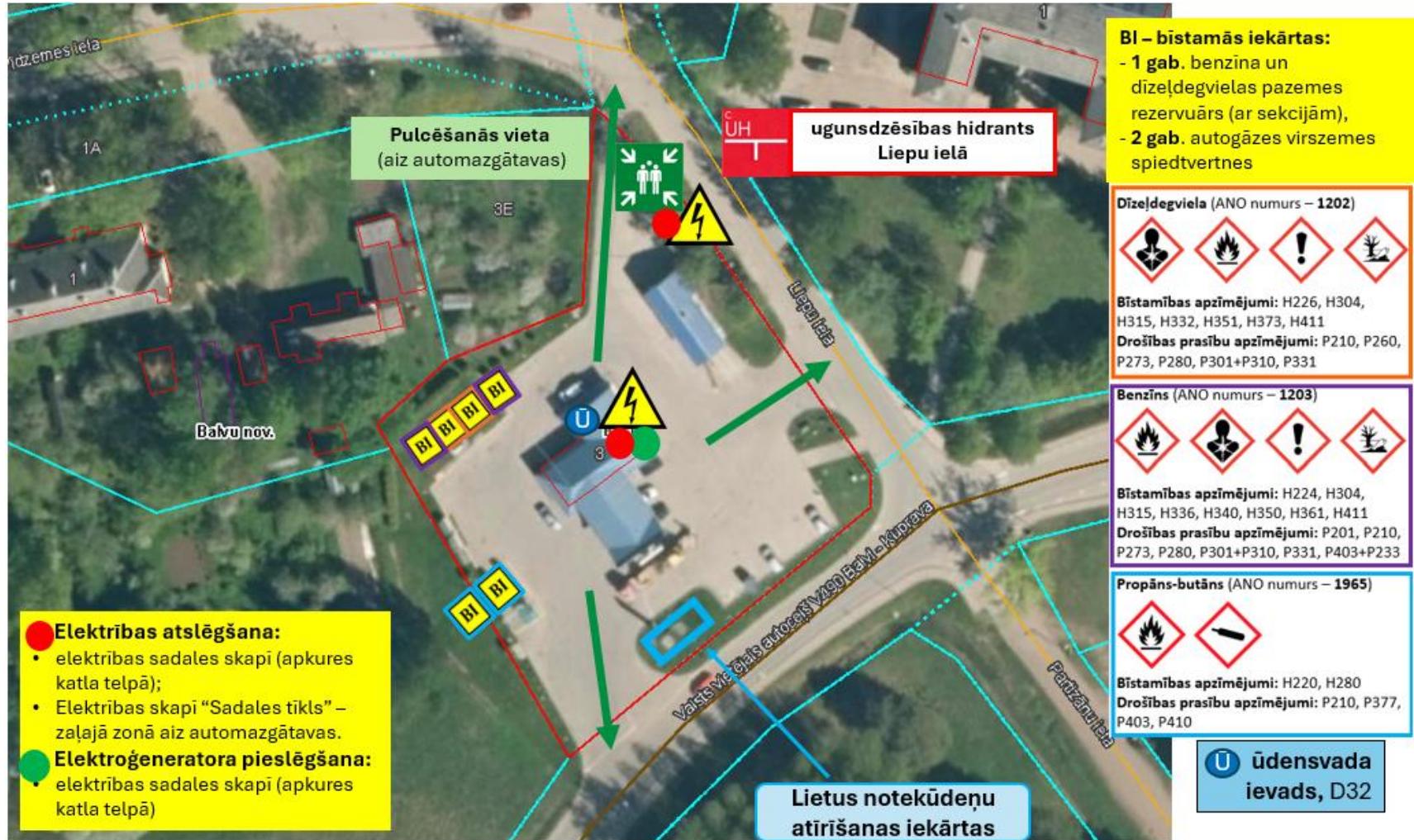
Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
8. Ugunsdzēsības aprīkojums				
8.1.	Ugunsdzēsības aparātu pārbaudes un apkopes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
8.2.	Ugunsdzēsības aparātu, pārklāju skaita atjaunošana vai papildināšana	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	pēc nepieciešamības	ja nepieciešams
9. Vides aizsardzība				
9.1.	Piesārnojošās darbības atļaujas nosacījumu izpilde	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
9.2.	Atkritumu šķirošana, uzglabāšana, uzskaitē, nodošana licencētām līgumorganizācijām	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, DUS vadītājs, līgumorganizācijas	nepārtraukti	nepārtraukti
9.3.	Gruntsūdens kvalitātes monitorings	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	pēc grafika
9.4.	Lietus noteikudeņu attīrišanas iekārtu attīrišana no atdalītajām smiltīm un naftas produktiem	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "EMENDO consulting"	pēc vajadzības un pēc avārijas noplūdes	pēc vajadzības
9.5.	Attīrito noteikudeņu kvalitātes monitorings	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	
10. Drošības sistēmas atbilstības un avāriju riska samazināšanas pasākumu efektivitātes novērtējums				
10.1.	CA plāna aktualizācija, ņemot vērā izmaiņas tehnoloģijā, uzglabājamo vielu/ maiņumu sortimentā, atbildībās, normatīvo aktu prasībās	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības (izmaiņas apziņošanas shēmā)	
10.2.	Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jomā, zināšanu pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, vides aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
10.1.	Notikušo noviržu no normas statistika, analīze un priekšlikumu iesniegšana uzņēmuma vadībai	Kvalitātes, vides un darba aizsardzības nodalas vadītāja	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc vajadzības

3. Paaugstinātas bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženieritehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas

3.1. DUS ēka

3.2. DUS teritorija

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

4. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumi un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

ORLEN Latvija

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

1. IEDAĻA: Vielas / maisījuma un uzņēmējsabiedrības / uzņēmuma identificēšana

1.1. Produkta identifikators:

Bezsvina benzīns

1.2. Vielas vai maisījuma būtiskie identificētie lietošanas veidi un neieteicamie lietošanas veidi:

Degviela.

Būtiskie identificētie lietošanas veidi:
Degviela iekšķedes dzinējiem ar dzirkstelāizdedzi.Neieteicamie lietošanas veidi:
Nav norādīts.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Ražotājs: Akcīnē bendrovė „ORLEN Lietuva“

Ražotāja adrese: Mažeikių g. 75, Juodeikių k., 89467, Mažeikių r. sav., Lietuva
Tālr./fakss: +370 443 92121 / +370 443 92525

Timekļa vietne: www.orlenlietuva.lt

E-pasts: info@orlenlietuva.lt

Izplatītājs Latvijā: SIA „ORLEN Latvija“
Reģ. Nr.: 40003637994Izplatītāja adrese: Miera iela 2-3, Rīga, LV-1001
Tālr.: (+371) 67103300

Timekļa vietne: http://www.orlen.lv

E-pasts: zinas@orlen.lv

Par drošības datu lapu
atbildīgā persona:
atbildīgā persona:

1.4. Tālrūpa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112
Toksiķoloģijas un sepes klinikas Saindešanās un zāļu informācijas centrs,
Hipokrita 2, Rīga, Latvija, LV-1038: (+371) 67042473 (strādā 24 h diennakti)

2. IEDAĻA: Bīstamības apzināšana

2.1. Vielas vai maisījuma klasifikācija:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Maisījuma klasifikācija: Flam. Liq. 1: H224, Asp. Tox. 1: H304,
Skin Irrit. 2: H315, STOT SE 3: H336,
Muta. 1B: H340, Carc. 1B: H350, Repr. 2: H361,
Acute Chronic 2: H411.Fizikālā un ķīmiskā bīstamība:
Ipaši viegli uzaugsmojošs šķidrums un tvaiki.Ietekme uz veselību:
Var izraisīt nāvi, ja norīj vai iekļūst elpcelos.

Kairina īdu. Var izraisīt meigainību vai reibopus.

Var izraisīt genētiskus bojājumus. Var izraisīt vēzi.

Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzīmūšajam bērnam.

Ietekme uz vidi:
Toksiksks ūdens organismiem ar ilglaičīgām sekām.

2.2. Marķējuma elementi:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Signalvārds:

Bīstami

DDL kods: VKB-ORL-353055905299046

Lapa: 1. no 16

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumi un Regulu (ES) 2020/878

ORLEN Latvija

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Bīstamības apzīmējumi: H224 Ipaši viegli uzaugsmojošs šķidrums un tvaiki
H304 Var izraisīt nāvi, ja norīj vai iekļūst elpcelos
H315 Kairina īdu
H336 Var izraisīt meigainību vai reibopus
H340 Var izraisīt genētiskus bojājumus
H350 Var izraisīt vēzi
H361 Ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzīmūšajam bērnam
H411 Toksiksks ūdens organismiem ar ilglaičīgām sekām

Papildus bīstamības apzīmējumi:

Nav uzrādīts.

Drošības prasību apzīmējumi:

Nav uzrādīts.

Vispārējie: Pirms lietošanas sapēt speciālu instruktāžu
Profilakse: Tur pētietiekamā attilumā no karstuma avotiem, karstām virsmām,
dzirkstelēm, atklātas liesmas un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēkēt

P273 Izvarīties no izplatīšanas apkārtējā vidē

P280 Izmantot aizsargimudus/aizsargapgārbi/acu aizsargs/sezjas aizsargs

P301 + NORĀDANAS GADĪJUMĀ: nekaņējoties sazinieties ar

P310 SAINDĒSANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU/fārstu

P331 NEIZRAISĪT vemšanu

Glabāšana: P403 + Glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu
P233

Iznīcināšana: Nav uzrādīts.

Sastāvās esošu vielu identitāte:

Benzīns

Papildu marķējums: Nav nepieciešams.

Bērniem nepieciešamas aizdare:

Satautīmās bīstamības brīdinājuma zīmes:

Nav piemērojamas.

2.3. Citi apdraudējumi:

PBT, vPvB, SVHC vai ED kritēji:

Maisījuma sastāvdaļa, terc-butilmetilēteris (CAS Nr.: 1634-04-4) tiek izvērtēta kā viela, kam piemīt endokrīni disruptīvas īpašības.

Pamatnotieces uz rāzotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur citas sastāvdaļas:

- kuras atbilst PBT vai vPvB kritējiem, kādā noteikta Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumi,

- val kuras ir iekļautas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. punktu 1. punktu izveidotās sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvas īpašības.

- val kuras ir identificētas kā bērni, kuras piemīt endokrīni disruptīvas īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētājiem Regulas (ES) 2017/2100 un Komisijas Regulas (ES) 2016/605 noteiktojiem kritējiem,

daudzumā, kas helāks par 0,1 % masas.

Bezsvina benzīns ir ipaši viegli uzaugsmojošs šķidrums, kas normālā temperatūrā var veidot sprādzienīsbāstu ogļdeņeražu tvaiku un gaisa maisījumu.

Tā tvaiki kairina īdu, acis un elpcelus. Šķidrums kairina acis un īdu.

Degviela var saturēt līdz pat 1 % pēc tilpuma benzolu, kas ir klasificēts kā 1.A kategorijas cancerogēna vielā, tādējādi ilgstoša produkta iedarbība var izraisīt laundābīgos audzējus, anēmiju, leikēmiju un citas saslimšanas.

Tvaiki, ja tos iedelpo, var izraisīt meigainību un reibonus.

Toksiksks ūdens organismiem. Var radīt ilglaičīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē.

Pastāv augstes un gruntsūdens piesārņojuma risks.

3. IEDAĻA: Sastāvs / Informācija par sastāvdalām

3.2. Maisījumi:

DDL kods: VKB-ORL-353055905299046

Lapa: 2. no 16

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Kīmiskais raksturojums: Benzīna, skābekļi saturošu vielu un paliņvielu maišojums.

Sastāvdalī deklarācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Vielas nosaukums	EK numurs	CAS numurs	Konc., %	Klasifikācija
Benzīns;	289-220-8	86290-81-5	< 100	Flam. Liq. 1 H224 [1] Asp. Tox. 1 * H304 * [2] Skin Irrit. 2 H315 STOT SE 3 H336 Muta. 1B * H340 * Carc. 1B * H350 * Repr. 2 H361 Aquatic Chronic 2 H411 CLP900/ATPN +REACH Reg. dati (CLP 07)
Ligoīns ar zemu viršanas temperatūru - nestandarda	REACH Reg. Nr.: 01-2119471335-39-0027			
Terc-butilmetilēteris (MTBE)	216-653-1	1634-04-4	0 - 22,0	Flam. Liq. 2 H225 [1] Skin Irrit. 2 H315 [2] CLP900
Etanols	200-578-6	64-17-5	0 - 10,0	Flam. Liq. 2 H225 [1] CLP900
Metanolis	200-659-6	67-56-1	0 - 3,0	Flam. Liq. 2 H225 [1] Acute Tox. 3 H301 [2] Acute Tox. 3 H311 Acute Tox. 3 H331 STOT SE 1 H370 CLP900 STOT SE 1: H370: C ≥ 10 % STOT SE 2: H371: 1 % ≤ C < 10 %
Antioksidants: 2,6-di-terc-butilfenols	204-884-0	128-39-2	0 - 0,0025	Nav norādīts. **
Antioksidants: 2-terc-butilfenols	201-807-2	88-18-6	0 - 0,0037	Nav norādīts. **
Daudzfunkcionālā piedeja	Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,16	Nav norādīts.
	REACH Reg. Nr.: Nav norādīts.			

Pilnībā iestāmības kļauši un kategoriju, kā arī iestāmības apzīmējumu kodu atšķirējumu skaitā 16. iedājā.

Aroda ekspozīcijā robežvērtības, ja pieejamas, skaitā 8. iedājā.

* Viegla harmonizētā klasifikācija ir norādīta reakcijā.

** Viegla, kurām harmonizētā klasifikācija nav noteikta.

[1] Viegla, kurām klasificētais kā iestāmības veselībai vai videi.

[2] Viegla, kurām noteiktus arī ekspozīcijas robežvērtības.

4. IEDĀJA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Vispārēja informācija: Nekavējoties novilkot tā piesārņotu / caursūkušos apgārēbu un apavus, kas var izraisīt / jau izraisa produkta saskari ar ādu.

Neatliekama medicīniska palīdzība ir nepieciešama, kad ir:

- bezsamaņa,
- apstājas elpošana, vai rodas pēkšņi elpošanas traucējumi,
- ir smagas traumas vai spēcīga asinošana, kas apdraud dzīvību,
- pažīmes, kas liecina par infarktu (peķēšas sāpes aiz kritūšu kaula),
- pažīmes, kas liecina par insultu (ir vienas puses peķēšs vājums),
- citas **dzīvību apdrošošas situācijas.**

Skatīt arī: <https://www.mmpd.gov.lv/lv/kad-zvanit-113>.

Pēc pirmās palīdzības sniegsānas sekoj produktu ietekmēto personu stāvoklim. Pēc ekspozīcijas aizvēta ietekme ir iespējama (genetiski bojājumi, onkoloģiskas sastāmības, kaitējums auglībai vai nedzīvušajam bērnam).

Ja noticis nelaimēs gadījums, nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību.

Visos gadījumos, kad rodas šaubas, vai iedarbības simptomi nepārieti, meklēt medicīnisko palīdzību. Ja cietūsais ir bez samaņas, to novietot stabilā sānu gulā un izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Pirms attārkotas lietošanas piesārņoto apgārēbu izmazgāt, apavus iztīrt vai izmest.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pirms sākt cietušo glābšanu, izolēt visus iespējamos aizdegšanās avotus, tajā skaitā atlēgti elektīri. Nodrošināt pietiekamu ventilāciju un, pirms došanās noslēgtas telpas, pārliecīnītes, ka atmosfēra ir droša un elpošanai derīga. Piesārņoto apgārēbu, pirms vilksāma nost, saliet ar tīdeni, lai izvairītos no dzirksteļu veidošanās no statiskās elektīras.

Simptomi: galvassāpes, nelabums, vēmšana un apzīgas stāvokļa izmaiņas. Ja ir apgrūtināta elpošana, pārvietot cietušo svāgā gaisā un nodrošināt mieru elpošanai ērtā pozā.

Ja cietūsais ir bez samaņas un:

Neelpo - pārliecīnīties, vai elpcēji ir brīvi un veikt mākslīgo elpināšanu, kas jādarā apmācīt personālam. Ja nepieciešams, veikt ārejo sirds masāžu un meklēt medicīnisku palīdzību.

Elpo - novietot stabilajā sānu gulā. Ja nepieciešams, dot skābekli. Ja cietūsajam ir mainīti apzīgas stāvoklis, vai simptomi nepārieti, meklēt medicīnisku palīdzību.

Simptomi: apšārtums, kairinājums.

Nekavējoties novilkoti piesārņotu apgārēbu un apavus un tos likvidēt droša veidā kā atrirkumus. Skarto vietu nomazgāt ar ziepēm un ūdeni.

Ja attīstās kairinājums, apšārtums vai pietūkums un nepārieti, meklēt medicīnisku palīdzību.

Lietojot augstspiediena iekārtas, var notikt produkta iekļūšana organismā caur ādu. Ja tas atgadījies, nekavējoties meklēt profesionālu medicīnisku palīdzību, negaidot, kamēr parādās iedarbības simptomi.

Nelieli termiski apdegumumi gadījumā apdeguma vietu atdzīsēt.

Turēt apdegumu vietu zem tekoša auksta ūdens strūkas vismaz piecas minūtes, līdz mazinās sāpes. Tomēr, izvairīties no kermena hipotermijas (atdzīsāšanas).

Simptomi: vieglus kairinājums (nespecifisks).

Uzmanīgi skalot acis ar ūdeni vairākās minūtēs.

Ja cietūsajam ir kontaktlēcas, tās izņemt, ja to ir viegl izdarīt.

Ja attīstās kairinājums, neskaidra redze vai pietūkums un nepārieti, meklēt medicīnisku palīdzību pie speciālistiem.

Norijot:

Norīšana gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija. Cietūs arī nekavējoties apdeguma vietu atdzīsēt.

Ja nepieciešams, izmantot situāciju atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus. Skatīt arī 8. iedājā.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akutū un aizkavēti:

Ielpojot: Pārmērīga tvaika, miglas vai izgarojumu iedarbība var izraisīt elpcēju kairinājumu.

Nokļūstot uz ūdeni: Apšārtums, kairinājums.

Nokļūstot acīs: Vieglus kairinājums (nespecifisks).

Norijot: Simptomi ir maz, vai to nav.

Ja vispār, var būt nelabums un caureja.

Norīšana gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un iepāšu aprūpi:

Norādījumi ārstam:

Ārstēt atbilstoši simptomiem.

Norīšana gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

5. IEDĀJA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Piemērots ugunsdzēšanas līdzekļi:
Putas (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls).
Ūdens migla (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls).
Sausais ķimisks pulveris, oglekļa dioksīds (CO_2), zeme, smiltis, ūdens tvaiks.
Inertas gāzes (pielietošana var būt reglamentēta).

Nepiemēroti ugunsdzēšanas līdzekļi:
Neizmiantot specīgu ūdens strūklu, jo tā var radīt degošā produkta šķķatas un veicināt uguns izplatīšanos. Izvairties no ūdens un putu vienlaicīgās izmantošanas ar vienās virsmas, jo ūdens veicina putu sadalīšanos.

5.2. Ipaša vietas vai maiņjuma izraisa bistamība:

Maiņjuma izraisa bistamība:
Ipaši viegli užliesmojošs ūdens strūklu un tvaiki.
Ja produktu saturošas tvertnes ir pākļautas uguns iedarbībai, pastāv sprādzena draudi dēļ spiediena celšanās to iekšpusē.

Ja produkts ir izlijs, oglekļuprātu tvaiku un gaisa maiņjums var aizdegties vai eksplodēt no dzirkstelēs vairi karsta priekšmetā.

Bristami sadegšanas produkti:
Nepilnīga sadegšana rādis sarežģītu cietu un ūķidru daļu un gāzu maiņjumu, tostarp oglekļa oksīdu, un grūti nosakāmus organiskos un neorganiskos savienojumus.
Tokuši gāzu koncentrācijā ierobežotā telpā var sasniegt bistamu līmeni.
Ja produkta ievērojama daudzumā ir sēra savienojumi, starp sadegšanas produktiem var būt arī sērūdeņpradis, sēra oksīdi un sērskābe.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēšējiem:

Ipašas ugunsdzēšanas metodes:
Uguni dzēst no maksimāla attāluma. Atrasties vēja pusē ugunsgrēka vietai.
Ja zona klūst bīstama, to nekavējoties atstāt.
Aizsardzības līdzekļi ugunsdzēšējiem:
Izmantot piemērotus elpošanas aparātus, gāzmaskus un necaurlaidīgu aizsargapgrēku. Liela ugunsgrēka gadījumā vai slēgtā telpās izmantot pilnu, ugunsizturīgu aizsargapgrēku un autonomos elpošanas aparātus (SCBA) ar pilnu sejas aizsaru, kuri darbojas virspiediena režīmā.

Pārējā informācija:

Produktu saturošas tvertnes, kas ir tiešā uguns tuvumā, dzesēt ar ūdens strūklu no droša attāluma.

6. IEDĀLA: Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:

Vispārīga informācija:
Degviela ir viegli gaistošs produkts ar zemu užliesmošanas temperatūru, tādēļ katrā tās noplūde vai izlijušās rāda nopietnu ugunsgrēku vai sprādzena risku.
Aputurēt vai ierobežot noplūdi, ja to darīt ir droši.
Izvairties no tiešas saskares ar izlijušo produkto. Turēties vēja pusē.
Lielas noplūdes gadījumā brīdināt izdzīvotītājus, kas dzīvo pa vējam.
Evakuēt neiesaistīto personālu.
Pazīnot ārkārtas situāciju personālam.
Izņemot gadījumu, kad noplūde ir neliela, vispirms izvērtēt jebkādas darbības pamatojumā un to, ja iespējams, darīt apmācītai, kompetentai personai, kas atbildīga par ārkārtas situāciju pārvaldību.
Likvidēt visus aizdegšanās avotus (elektīri, dzirkstelēs, liesma), ja to izdarīt ir droši. Ja tā rikoties nosaka situācija, informēt atbildīgās institūcijas un dienestus.

Personas, kuras nav avārijas dienestu darbinieki:
Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez atbilstošas apmācības.

Avārijas dienestu darbinieki:
Parasti pilnīgi pietiekams ir antistatisks darba apgārēbs.

Lielas noplūdes:
Pastāv sprādzenībistama tvaiku un gaisa maiņjuma veidošanās risks. Pārliecīnāties, vai tiek ievēroti noteikumi attiecībā uz užliesmojošu produktu uzglabāšanu un sprādzenībistamām atmosfērām.
Sargāt no karstuma, dzirkstelēm, atklātas fieces, karstām virsmām. Nesmēkēt.
Lietot un uzglabāt tikai ārpus telpām vai labi vēdinātās telpās. Izvairīties no saskares ar produktu.
Izvairīties no izplatīšanas apķartējā vidē.

Lietošana:
Produktu pārkraujot (iepildot pārvietojamās tvertnēs un tās iztukšojot) un nemot paraugus, pastāv statiskās elektriskās izlādes risks, tādēļ jāveic pasākumi aizsardzībai pret statisko elektīribu.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Elpcelu aizsardzībai, atkarībā no noplūdes lieluma un paredzamā iedarbības laika, varlikāt daļējas vai pilnīgas sejas maskas ar organisko tvaiku filtru vai autonomos elpošanas aparātus (SCBA). Ja situācija nevar tikt pilnībā novērtēta vai ja pastāv skābekļa trūkuma risks, izmantot SCBA.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Noplūde uz zemes:

Nepieļaut produkta nonākšanu kanalizācijā, virsزمes, pazemes ūdeņos vai ūdenstecēs.
Ja iespējams, ierobežot produkta izplūšanu ar sausuzemī, smilfīm vai ūķidru nedegosu materiālu.
Lielas noplūdes, ja iespējams, var uzmanīgi pārķālt ar putūm, lai samazinātu ugunsgrēka izcelšanās risku.
Neizmantot tieši tādās strūklu. Iekštelpās vai ierobežotās telpās nodrošināt pietiekamu ventilāciju.

Noplūde ūdenī vai jūrā:

Apturēt noplūdi tās avotā, ja to izdarīt ir droši. Nelielas noplūdes ierobežotā akvatorijā, piemēram, ostā, ierobežot ar peldōšajām barjerām. Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbantu.
Lielas noplūdes atkālatā ūdenstipnē, ciklāt iespējams, ierobežot ar peldošajām barjerām un citiem mehāniķiem līdzekļiem un savākt tikai ar noteikumu, ja tā ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērst uguns izcelšanās un sprādzena risks.
Cītādi produktam jaut iztvaikot, kontrolejot noplūdes izplešanos.

6.3. Lokalizācijas (ierobežošanas) un savākšanas paņēmiens un materiāli:

Noplūde uz zemes:

Savākt izlijušus produktu, absorbējot ar piemērotu nedegosu materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem līdzekļiem. Savāktu produktu un pārējus ar piesārņotu materiālu izvietot piemērotās tvertnēs tālakai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai. Augsnes piesārņojuma gadījumā noņemt piesārņoto augsnies kārtu un ar to rikoties atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.

Noplūde ūdenī vai jūrā:

Savākt produktu ar piemērotu peldošu absorbantu. Ja tas nav iespējams, kontrolejot produkta izplūšanos ar peldošajām barjerām un citiem mehāniķiem līdzekļiem. Lēnumu par disperģētu ietosanu pieņemt speciālistam un, ja nepieciešams, saskanot ar vietējām atbildīgajām institūcijām. Savāktu produktu un pārējus ar tos piesārņotu materiālu izvietot piemērotās tvertnēs tālakai attīrīšanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

6.4. Atsauce uz citām iedājām:

Piezīme: kontaktkonformācijā ārkārtas situācijas gadījumā skaitā 1. iedāja, informāciju par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un atrkritumu utilizāciju – attiecīgi 8. un 13. iedāja.

Pārējā informācija:

Ieteiktiās savākšanas metodes balstās uz šī produkta ticamākajiem noplūdes scenārijiem.
Faktiskā situācijā virkne apstākļu (vējš, gaisa temperatūra, vilnošanās, straumju virziens un ūtrums) var būtiski ietekmēt noplūdātā paņēmēja izvēli. Šī temēla dēļ, ja nepieciešams, konsultēties ar vietējām speciālistiem. Var arī pastāvēt vietējo atbildīgo institūciju noteikti priekšraksti vai ierobežojumi.

Nelielu produkta daudzumu noplūdi, īpaši atklātā vietā, kur produkta tvaiki parasti viegli izķilīs, ir dinamiskā situācija, kuras izvēršanās par tādu, kad produkta koncentrācija gaisā klūst bīstama, ir maz ticama. Tomēr, atsevišķās vētās, piemēram, gravījos, ieplakās vai ierobežotās vietās, var veidoties un uzkrāties produkta tvaiki bīstamās koncentrācijas. Visos šajos gadījumos lēnumu par rīcību pieņemt, pamatojoties uz konkrētās situācijas apstākļiem.

7. IEDĀLA: Apiešanās un glabāšana

7.1. Droša apiešanās un tai vadītie pieszardzības pasākumi:

Vispārīga informācija:

Pastāv sprādzenībistama tvaiku un gaisa maiņjuma veidošanās risks. Pārliecīnāties, vai tiek ievēroti noteikumi attiecībā uz užliesmojošu produktu uzglabāšanu un sprādzenībistamām atmosfērām.
Sargāt no karstuma, dzirkstelēm, atklātas fieces, karstām virsmām. Nesmēkēt.
Lietot un uzglabāt tikai ārpus telpām vai labi vēdinātās telpās. Izvairīties no saskares ar produktu.
Izvairīties no izplatīšanas apķartējā vidē.

Lietošana:

Produktu pārkraujot (iepildot pārvietojamās tvertnēs un tās iztukšojot) un nemot paraugus, pastāv statiskās elektriskās izlādes risks, tādēļ jāveic pasākumi aizsardzībai pret statisko elektīribu.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pārvadāšanai izmantot tikai piemērotas hermētiskas pārvietojamās tvertnes. Izmantot tvertu iepildīšanas paņēmienu, pildot tikai no apakšas, atbilstoši Eiropas Savienībā noteiktajai kārtībai.
Lietot tikai eksploziju drošas elektriskās, apgaismes un ventilācijas iekārtas.
Lietot tikai tādus instrumentus, kas nerada dzirksteles.
Uzpildes, pārķraušanas vai pārvietošanas operācijām neizmantot saspieštu gaisu.
Produkta tvaiki smagāki par gaisu. Uzmanīties no produkta tvaiku uzkrāšanas iepaklās, bedrēs un ierobežotās vietās. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izvarītītes no saskares ar ādu un acīm. Izvarītītes no tvaiku ielēpošanas. Neēst.

Vispārējās darba higienas ieteikumi:
Rikoties saskārā ar labu darbu higiēnas un drošības praksi.
Darba vieta neēst, nedzert un nesmēķēt. Pēc lietošanas mazgāt rokas.
Pirms ienākšanas ēšanai paredzētās zonās novilk pīsārņoto apgārēbu un aizsardzības līdzekļus.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderiba:

Uzglabāšanas vietām jābūt projektiem, aprīkotām ar jādarbības atbilstoši Eiropas Savienības un vietējiem noteikumiem. Uzglabāt tikai tvertnēs, kas projektiās uztiesmojošo šķidrumu uzglabāšanai.
Uzglabāšanas telpām vai laukumiem jābūt ar drošības baseiniem, lai novērstu augses un ūdens piesārņojumu sūces vai nopūdes gadījumā.
Uzglabāšanas tvertni iekšējiem tīrīšanu, pārbaudi un apkopi drīkst veikt tikai atbilstoši kvalificēts un apmācīts personāls saskārā ar valstī vai uzņēmumā noteikto kārtību. Pirms došanās iekšā tvertnē nepieciešams pārbaudīt atmosferas skābekļu saturu un uztiesmojošo gāzu koncentrāciju.
Degvielas tvaiki var uzkrāties tvertnes augšējā tukšajā daļā un aizdegties arī pie temperatūras, kas zemāka par uztiesmojuma temperatūru, tāpēc jāievieš pasākumi statīšķis elektriskās izlādes un uztiesmojuma avotu novēršana gradiūšanas un produktu paragu nēmšanas laikā.
Uzglabāt atsevišķi no oksiidētājiem.

Ieteicamie uzglabāšanas tvertni materiāli: tērauds, nerūsējošais tērauds.

Uzglabāšanas tvertnēm nepiemērotie materiāli: nepiemēroti var būt daži sintētiski materiāli atkarībā no paredzamā pielietojuma. Savietojāmība jāpārbaudīt pēc tvertnes rāzošāja.

Ja produkts tiek piegādāts tvertnē, to glabāt oriģinālajā tvertnē vai šī veida produktam piemērotā tvertnē. Turēt tverni cieši noslēgtu un markēt to. Sargāt no tiešiem saules stariem. Vieglie oglūdeņražu tvaiki var uzkrāties tvertnes augšējās un radīt sprādzena draudus.
Tukšās tvertnes var saturēt īpaši viegli uztiesmojusīs produkta tvaiku.

Nemetināt, nelodēt, neurbīt, negriezt un nededzināt tukšās tvertnes, pirms tās nav pienācīgi iztīrītas.
7.3. Konkrets(-i) gala lietošanas veids(-i):
Degviela izmantojama iekšdedzes dzīnējos ar dzirksteļaizdedzi.

8. IEDĀJA: Ekspozīcijas kontrole/Individuāla aizsardzība

8.1. Kontroles parametri:

Piemērojamiās arodekspozīcijas robežvērtības:	Viela	Kopienas robežvērtības [citī datu avoti]	LR MK not. Nr. 325, mg/m ³
Benzīns	—	[Ražotāja rekomendācija: 300 mg/m ³] —	100 (8 h) (Benzīni (degviela))
Terc-butilmetilēteris (MTBE)	50 / 100 ppm; 183,5 / 367 mg/m ³ (2009/16/EK)	—	—
Etanols	—	—	1000 (8 h)
Metanolš	200 / - ppm; 260 / - mg/m ³ (Āda) (2006/15/EK)	260 (8 h) (Āda)	260 (8 h) (Āda)
Atsevišķas benzīna komponentes:	n-heksāns	20 / - ppm; 72 / - mg/m ³ (2006/15/EK)	72 (8 h)
Oglūdeņraži, alifātiskie, pāslādinātie, C ₁ -C ₁₀	—	100 (8 h) / 300 (15 min) (alkāni)	—
Aromātiskie ogļudeņraži:	Benzols	1 / - ppm; 3,35 / - mg/m ³ (Āda) (1999)	3,25 (8 h) (Āda)
	Toluols	50 / 100 ppm; 192 / 388 mg/m ³ (Āda) (2006/15/EK)	50 (8 h) / 150 (15 min) (Āda)

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pielikums:

Nemot vērā produkta mainīgo sastāvu, uz to var attiekties arī citi, sej nemēnu, individuālu vielu ardeksposīcijas robežvērtības, ieteicams veikt monitoringu, pamatojoties uz faktisku analīzu datiem

Bioloģiskās robežvērtības: Ja faktisku analīžu dati konstatē šo vielu klātbūtni produkta, aromātiskajiem oglūdeņražiem (benzols, toluols, stirols) nosaka to metabolītus un/vai šādas kīmiskās vielas:

Benzolam: urūnā mainīgas beigās nosaka fenolu (BER 25 µg/g kreatīnīna).
Toluolam: urūnā mainīgas beigās nosaka hipferskābi (BER 1,6 g/g kreatīnīna), asinīs – toluolu (BER 0,05 mg/l).

Stirolam: urūnā mainīgas beigās nosaka mandeļskābi (BER 0,8 g/g kreatīnīna), asinīs – stirolu (BER 0,55 mg/l).

Atvasinātie nenovērojamas ieteikmes līmeni (DNEL):

Iedarbības subjekti **Iedarbības veids** **Ieteikme uz veselību** **Vērtība**

Benzīns, 86290-81-5; ^(0,5-0)

Strādnieki	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	1286,4 mg/m ³
Strādnieki	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	837,5 mg/m ³
Strādnieki	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - lokāli efekti	1066,67 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	1152 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - lokāli efekti	640 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	178,57 mg/m ³

MTBE, 1634-04-4; ⁽⁰⁾

Strādnieki	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	178,5 mg/m ³
Strādnieki	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - lokāli efekti	357 mg/m ³
Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	5100 mg/kg kermēņa
Patērētāji	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	53,6 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - lokāli efekti	214 mg/m ³
Patērētāji	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	3570 mg/kg kermēņa
Patērētāji	Orāli	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	7,1 mg/kg kermēņa svara dienā

Metanolš, 67-56-1; ⁽⁰⁾

Strādnieki	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	130 mg/m ³
Strādnieki	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	130 mg/m ³
Strādnieki	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - lokāli efekti	130 mg/m ³
Strādnieki	Caur ādu	Akūta / istermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	20 mg/kg kermēņa svara dienā
Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	20 mg/kg kermēņa svara dienā
Patērētāji	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	26 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	26 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Akūta / istermiņa iedarbība - lokāli efekti	26 mg/m ³
Patērētāji	leelpojot	Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	26 mg/m ³
Patērētāji	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	4 mg/kg kermēņa svara dienā
Patērētāji	Caur ādu	Akūta / istermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	4 mg/kg kermēņa svara dienā

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pārētāji	Orāli	Akūta / īstermīga iedarbība - sistēmiski efekti	4 mg/kg ķermeņa svara dienā
Pārētāji	Orāli	Īgtermīga iedarbība - sistēmiski efekti	4 mg/kg ķermeņa svara dienā
<i>Etolomol, 64-17-5</i> ^(b)			
Strādnieki	Caur ādu	Īgtermīga iedarbība - sistēmiski efekti	8238 mg/kg ķermeņa svara dienā
Strādnieki	Ieeļpojot	Īgtermīga iedarbība - sistēmiski efekti	380 mg/m ³
Pārētāji	Caur ādu	Īgtermīga iedarbība - sistēmiski efekti	Apdraudējums nav identificēts.
Pārētāji	Ieeļpojot	Īgtermīga iedarbība - sistēmiski efekti	114 mg/m ³
Pārētāji	Orāli	Īgtermīga iedarbība - sistēmiski efekti	Apdraudējums nav identificēts.
^(a) ECHA dati ^(b) Toksikoloģiskās informācijas apkopojuma numurs.			
Paredzētā koncentrācijas, kuras neizraisa novērojamas sekas (PNEC):	Vides sektors	Vērtība	
	Benzīns, 86290-81-5; ^(b)		
Ūdens (saldūdens)			Dati nav pieejami: testēšana tehniski nav iespējama.
Ūdens (jūras ūdens)			
Negulsnīs (saldūdens)			
Negulsnīs (jūras ūdens)			
Noteklētu attīrīšanas iekārtas (STP)			
Augste			
Orāli, plēšķi, sekundārā saindēšanās			Nav pieejami pietiekami dati par bīstamību (nepieciešama papildu informācija).
<i>MTBE, 1634-04-4:</i> ^(a)			
Ūdens (saldūdens)		0.51 mg/l	
Ūdens (jūras ūdens)		0.26 mg/l	
Negulsnīs (saldūdens)		23 mg/kg	
Negulsnīs (jūras ūdens)		1.17 mg/kg	
Ūdens (neregulāra emisija, saldūdens)		47.2 mg/l	
Noteklētu attīrīšanas iekārtas (STP)		71 mg/l	
Augste		1.56 mg/kg	
Orāli, plēšķi, sekundārā saindēšanās			Bioakumulācijas potenciāla nav.
<i>Metanol, 67-56-1</i> ^(b)			
Ūdens (saldūdens)			
Ūdens (jūras ūdens)			
Noteklētu attīrīšanas iekārtas (STP)			
Ūdens (neregulāra emisija)			
Negulsnīs (saldūdens)			
Negulsnīs (jūras ūdens)			
Augste			
Plēšķi, sekundārā saindēšanās, orāli			
<i>Etolomol, 64-17-5</i> ^(b)			
Ūdens (saldūdens)		0.96 mg/l	
Ūdens (jūras ūdens)		0.79 mg/l	
Ūdens (neregulāra emisija)		2.75 mg/l	
Noteklētu attīrīšanas iekārtas (STP)		580 mg/l	
Negulsnīs (saldūdens)		3.6 mg/kg	
Negulsnīs (jūras ūdens)		2.9 mg/kg	
Augste		0.63 mg/kg	
Plēšķi, sekundārā saindēšanās, orāli		380 mg/kg barībā	
^(a) ECHA dati			
Ieteicamās monitoringa procedūras:	<i>Strādājot profesionāli / rūpnieciskos apstākjos:</i> Ja produkts satur sastāvdalas, kurām noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, var būt nepieciešams darba vides vai bioloģiskā piesārņojuma monitöring, lai ietekmējotās efektivitāti vai citu kontroles pasākumu un / vai elpošanas aizsardzības aprīkojuma lietošanas nepieciešamību. Būtu jāskata pārvaldības standarti, piemēram, šādi:		

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

LVS EN 689+AC:2019 (Iedarbība darba vietā. Iedarbības noteikšana, ieelpojot ķīmiskas vielas. Stratēģija, lai pārbaudītu atbilstību arodekspozīcijas robežvērtībām).
LVS EN 482:2021 (Iedarbība darba vietā. Ķīmisko aģēntu koncentrācijas noteikšanas procedūras. Veikspējas pamatprasības).
Strādājot ar bīstamām vielām, kurām nav noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, darba devēja piemānīkums ir uzturēt minimālās koncentrāciju līmenus, kādus ir iespējams panākt, izmantojot esošās zinātniskās tehnoloģijas un līdzekļus, lai bīstamās vielas nerādītu draudus strādājošajiem.

Līmenotās kontroles ieteikumi:

Nav uzrādīts.
Degvielas tvaiki var nonākt atmosfērā dažādu tehnoloģisko procesu un darbību rezultātā, tāpēc produkta tvaiku koncentrācija darba vides gaisā ir jākontrolē.

Individuālie aizsardzības līdzekļi:

Elpcelju aizsardzība:
Ja veicot darbības nav iespējams izvairīties no liela daudzuma tvaiku un gāzes iedarbības, izmantot elpcelju aizsardzības līdzekļus, piemēram, masku ar A2 filtru (piemēram, atbilstošu EN 14387).

Strādājot tvertuņu iekšpusē vai citās slēgtās telpās **nelietot** masku ar filtru, bet tā vieta lietot slēgtu elpošanas sistēmu. Elpcelju aizsardzības līdzekļus lietot saskaņā ar ražotāja norādījumiem un pastāvošajiem noteikumiem.

Ādas aizsardzība:

Roku aizsardzība:
Valkāt pret naftas produktu iedarbību noturīgu aizsargceimdu (piemēram, atbilstošu EN 420, EN 388, EN 374-2, EN 374-3).

Cīti:
Nepieciešams aizsargapģērbs (piemēram, atbilstošu EN 465), ko nepieciešams uzturēt kārtībā un regulāri pārbaudīt.

Acu /sejas aizsardzība:
Apstākļos, kuros var notikt produkta saskare ar acīm, Valkāt aizsargbrilles (piemēram, atbilstošu EN 166).

Termiska bīstamība:

Nav piemērojama.
Rikoties atbilstoši labai rūpnieciskās higienas un drošības praksei.

Higienīgas pasākumi:

Darbu pārtraukumos un darbu beidzot mazgāt rokas.
Darbu pārtraukumos un darbu beidzot mazgāt rokas.

Vides eksponeētības kontrole:

Emisijas no procesu un ventilācijas iekārtām vidē var būt kontroles objekts.

Dažos gadījumos var būt nepieciešamas izmēnu filtrēšanas un attīrīšanas iekārtas vai izmaiņu veikšana iekārtās, lai nodrošinātu atbilstību visām normatīvajām prasībām.

9. IE DALĀ: Fizikālās un ķīmiskās ipašības

9.1. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatipatībām:

Agregātstāvoklis:
Šķidrums ar zemu viskozitāti

Krāsa:
Dzidrs, bezkrāsains

Smarza:
Raksturīga ogļudeņražiem

Smarzas slieksnis:
Nav norādīts.

pH:
Nav piemērojams.

Kušanas punkts/sasalšanas punkts:
< -20 °C

Viršanas punkts vai sākotnējais viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazoni:

< -40 °C

Uzliesmošanas punkts:
Ipaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Uzliesmošanai:
Apakšējā un augšējā sprādzienbīstamības robeža:

Apakšējā: 1.0 tilp.%

Augšējā: 6.0 tilp.%

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikators: Bezvina benzīns

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Tvaika spiediens:	45 - 100 kPa
Relatīvais tvaika blīvums:	3 - 4 (gaiss = 1)
Blīvums un/vai relatīvais blīvums:	maks. 775 kg/m ³ (15 °C)
Šķidrība:	Ūdeni: Benzīns nešķīst. Sastāvdalas: MTBE šķīst daļēji - 42 g/l; etanols un metanols šķīst pilnībā.
Sadalījuma koeficients (n-oktānols-ūdens)	Nav norādīts. (log vērtība):
Pašuzlīesmošanas temperatūra:	> 290 °C
Sadalīšanas temperatūra:	Nav norādīts.
Kinematiķiskā viskozitāte:	< 1 mm ² /s (40 °C)

9.2. Cita informācija:

Informācija par fizikālās bīstamības klasēm:	
Uzlīesmojoši šķidrumi:	Ipaši viegli uzlīesmojoši šķidrumi un tvaiki.
Citi drošības raksturielumi:	
Iztvaikošanas ātrums:	Nav norādīts.
Sprādzienbīstamība:	Nav norādīta.
Oksidēšanas ipašības:	Nav norādītas.

10. IEDĀLA: Stabilitāte un reaģēspēja

10.1. Reaģēspēja:

Lielotoj un uzglabājot atbilstoši norādījumiem, bīstamas reakcijas nav zināmas.

10.2. Kīmiskā stabilitāte:

Stabils aplāktesošajā temperatūrā.

10.3. Bīstamu reakciju lespējamība:

Bīstamas reakcijas nav zināmas.

10.4. Nepieļaujami apstākļi:

Augsta temperatūra.

Statiskās elektrostatiskas izlāde un citi aizdegšanās avoti.

10.5. Nesanerdīgi materiāli:

Spēcīgi oksidētāji.

10.6. Bīstami sadalīšanas produkti:

Normalos apiešanās, lietošanas un uzglabāšanas apstākļos nerodas.

Bīstami sadegšanas produkti, ja ir identificēti, norādīti 5. iedāļā.

11. IEDĀLA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par Regulā (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm:

Akūta toksicitāte: Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Sastāvdaļas:	Vida	Iedarbības veidi (īsta datveida)	Dara
Benzīns (8)	LD ₅₀ , orlik (nav norādīts)	> 5000 mg/kg	
	LD ₅₀ , dermāls (nav norādīts)	> 2000 mg/kg	
	LD ₅₀ , ķermeņa (nav norādīts)	> 5000 mg/kg	
Ter-e-butilmetilēteris (MTBE) (9)	LD ₅₀ , orlik (nav norādīts)	> 2000 mg/kg	
	LD ₅₀ , dermāls (nav norādīts)	> 2000 mg/kg	
	LC ₅₀ , ķermeņa, 4h (nav norādīts)	> 85 mg/l	
Etanols (8)	LD ₅₀ , orlik (nav norādīts)	> 7060 mg/kg	
Metanols (8)	LD ₅₀ , orlik (nav norādīts)	1187 - 2769 mg/kg	
	LD ₅₀ , dermāls (nav norādīts)	> 17100 mg/kg	
	LC ₅₀ , ķermeņa, 4h (nav norādīts)	> 85 mg/l	

(8) „ORLEN Lietuva” eksperimentālā dati

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikators: Bezvina benzīns

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Kodīgs/kairinošs ādai:	Kairina ādu.
Nopietni aci bojājumi/ acu kairinājums:	Pamatotojies uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Elpcēju vai ādas sensibilizācija:	Pamatotojies uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.
Cilmes ūnu mutagenitāte:	Var izraisīt genētiskus bojājumus.
Kancerogenitāte:	Var izraisīt vēzi.

Toksiska ietekme uz reproduktīvo funkciiju:

Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT):

Vienreizejā iedarbība (STOT SE):	Var izraisīt miegainību vai reiropus.
Atkārtota iedarbība (STOT RE):	Pamatotojies uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Sastāvdaļas:

Vida

Benzīns (8)

NOAEL, dermāls: 3750 mg/kg dienā (īstamais)

NOAEL, ķermeņa: 9840 mg/m³ (īstamais)

NOAEL, ķermeņa: 20000 mg/m³ (subakmens)

Tere-butilmetilēteris (9)

NOAEL, dermāls: 209 mg/kg (subakmens)

MTBE (9)

NOAEL, ķermeņa: 800 mg/kg (subakmens)

(9) „ORLEN Lietuva” eksperimentālā dati

Bīstamība ielopojot:

Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpcējos.

Informācija par iespējamajiem ekspozīcijas ceļiem:

Var iedarboties uz organizmu, saskaroties ar ādu un acīm, norijot un ielopojot.

Ar fizikālājām, ķīmiskajām un toksiķoloģiskajām īpašībām saistītie simptomi:

Ielopojot: Tvaiki nelielā koncentrācijā viegli kairina elpošanas sistēmu.

Nokļūstot uz ādas: Šķidrums var viegli kairināt un sausināt ādu.

Nokļūstot acīs: Tvaiki nelielā koncentrācijā viegli kairina acīs.

Šķidrums, nonākot saskarē ar acīm, var izraisīt pārejošu dedzināšanu vai apsārtumu.

Norijot: Maz ticams, ka var būt kaitīgs, norijot nelielā daudzumā.

Lielā daudzuma norišana izraisīt nelabumu un caureju.

Norišanas gadījumā vienmēr piemērt, ka notiks arī produkta aspirācija.

Aizkavēta un tūlītēja, kā arī hroniskā ietekme, ko rada īslaicīga un ilgstoša eksponētēja:

Ilgstoša vai atkārtota ādas saskare ar benzīnu var izraisīt nelabumu, reiboni, galvassāpes un miegainību, iespējams, ķīmisko pneemiju.

Benzīna esošais benzols (ja benzola satura ir lielāks par 0,1 masas %) var izraisīt kancerogēnu iedarbību. Benzols var izraisīt kancerogēnu iedarbību uz asinsrites sistēmu, rādot traucējumus, ieskaitot anēmiju un leikēmiju.

Iedarbību pastiprināsi apstākļi:

Jau esotās ādas un elpošanas ceļu saslimšanas.

11.2. Informācija par citiem apdraudējumiem:

Endokrīni disruptīvs

Īpašības:

Maisījuma sastāvdaļa, tere-butilmetilēteris (CAS Nr.: 1634-04-4) tiek izvērtēta kā viela, kam piemīt endokrīni disruptīvas īpašības.

Pamatotojoties uz razotājiem sniegtajiem datiem, maisījums **nesatur citas sastāvdalas**:

- kurai ir iekļauta saskāra ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu izveidotajā saskārā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvi īpašībi;
- vai kurai ir identificēti kā tādas, kurai piemīt endokrīni disruptīvas īpašības saskāra ar Komisijas Delegētajā Regulā (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulā (ES) 2018/869 noteiktajiem kritērijiem,

daudzumā, kas lieklās par 0,1 % masas.

Benzīna izmantošana parastos apstākļos nerada toksiskuma risku.

Tomēr, pat īslaicīga, apzināta īpaša daudzuma benzīna tvaiku ielopšana augstā koncentrācijā var izraisīt bezsamanu.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu laps oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

12. IEDĀLA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksicitāte:

Maisijums ir klasificēts kā toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

Ūdens vidē:

Sastāvdaļa:	Viesta	Iedarbības veids, organismi	Deva
	Akteinis	LC ₅₀ , zivis	8,2 mg/l
		LC ₅₀ , algei	3,1 mg/l
		El ₉₆ , bezmugurkaulnieki	4,5 mg/l
	Homoki	NOC _{EC} , bezmugurkaulnieki	2,6 mg/l
<i>Tere</i> -butilmelilēteris (MTBE) ⁽¹⁾	Akteinis	LC ₅₀ , zivis, 96h	> 574 mg/l
		IC ₅₀ , alges, 96h	> 491 mg/l
	Homoki	NOC _{EC} , zivis, 31 d.	> 299 mg/l
Etilsols ⁽²⁾	Akteinis	LC ₅₀ , zivis, 96h	> 10000 mg/l
	Akteinis	LC ₅₀ , zivis, 96h	> 13400 mg/l
Metanol ⁽³⁾	Akteinis	LC ₅₀ , alges, 96h	> 22000 mg/l
		EC ₅₀ , bezmugurkaulnieki, 48h	> 10000 mg/l

⁽¹⁾ „ORLEN Lietuva“ eksperimentālā dati

12.2. Noturiba un noārdāmība:

Produktam bionoārdošanās ir raksturia. Gaistošie ogļudeņraži iztvaiko un izkliedējas atmosfērā.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Maisijuma pamata sastāvdala benzīns: Standarta testi UVCB vielām nav piemērojami.
Produktā ietilpstotie smagkie ģoļudeņraži var uzkrāties ūdens organismos.

12.4. Mobilitāte augsnē:

Atkarībā no temperatūras būtiska daļa izlijušā produkta iztvaiko, pārējais var iespiesties augsnē un piesārņot gruntslāpēus.

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti:

Maisijuma sastāvdalas neatbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kādi noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā.

12.6. Endokrīni disruptīvās īpašības:

Maisijuma sastāvdala, *tere*-butilmelilēteris (CAS Nr.: 1634-04-4) tiek izvērtēta kā viela, kam pieiņem endokrīni disruptīvas īpašības:

- kurai ir iekļauta kā Regulas (EK) Nr. 1907/2006/59, panta 1. punktu izveidotajā sarakstā, jo tām pieiņem endokrīni disruptīvas īpašības;
- vai kurai ir iedzinotās kā lida, kurai pieiņem endokrīni disruptīvas īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētāja Regula (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regula (ES) 2018/605 noteiktajiem kritērijiem,
daudzumā, kas liekās par 0,1 % masas.

12.7. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Pat nelielas produkta noplūdes ūdeņos var izmaiņot to organoleptiskās īpašības.

Uz ūdens virsmas izveidojusies plēvīte var traucēt skābekļa apmaiņu un izraisīt organizmu bojājus.

Pārējā informācija:

Profilaktiskie pasākumi
vides aizsardzībā:
Maksimāla iekārtu, komunikačiju, izliešanas-uzpildes procesu hermetizāciju, noplūžu kanalizācijā izslēgšanu, gāzevieta izmēšu atfīšana, gaisa vides un noteķeļu kontrole.

13. IEDĀLA: Apsaimniekošanas apsvērums

13.1. Atkritumu apstrādes metodēs:

Produkta atkritumi un izlētotie iepakojums jāizvieto droši veidi saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.
Ietotījam ir jāapzinās, ka šī produkta atkritumu kategorija ir atkarīga no konkrētajiem lietošanas apstākļiem.
Zemāk dotošais atkritumu kods ir rekomendējs, pamatotrs ar produkta lietošanas norādījumiem.

Atkritumu klasifikācija:
Produkts:
Grupa: 1307 Šķidrā kurināmā atkrituma.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu laps oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Klase: 130702 Degviela.

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1357/2014 tiek uzskaitīts par **bistamiem** atritumiem.
Utilizēt ar licencēta atkritumu savākšanas uzņēmuma starpniecību.

Iepakojums:

Grupa: 1501 Iepakojums (ieskaitot atsevišķi savākto sadzīvē radīto izlētotu iepakojumu).

Klase: 150110 Iepakojums, kurš satur bīstamu vielu atlikumus vai ar tām piesārņots.
Iepakojumu iztukšot pilnīgi. Pēc atbilstošas attīrīšanas to var nodot otrreizējai pārstrādei. Iepakojumu, ko nevar attīrt, izvietot tāpat kā produktu.

Pārējā informācija:

Šo produktu un tā iepakojumu likvidēt droši veidā.
Utilizācijas procedūras saskaņot ar vides speciālistu.

Tukšas verves vai cisternas var saturēt produkta atlikumus.

Ar iztukšoto iepakojumu, kas nav attīrti, vajadzētu rīkoties uzmanīgi.

Tukšas verves ir joti ugunsbīstamas, jo var saturēt produkta atlikumus un tvaikus.

Verves nekad nemēritā, melodēt un neslēpt.

Nelaut produktam ieplūst kanalizācijā, ūdenstecēs vai zemē.

14. IEDĀLA: Informācija par transportēšanu

14.1. ANO numurs vai ID numurs:

UN 1203

14.2. ANO oficiālais kravas nosaukums:

BENŽĪNS

14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):

3

14.4. Iepakojuma grupa:

II

14.5. Vides apdraudējumi:

Videi (ūdens videi) bīstama viela. Jūras piesārņotājs.

14.6. Ipaši pārējās pasākumi lietotājiem:

Rikoties saskaņā ar 7. un 8. iedāļu dotajiem norādījumiem.

Pārvadišana lietotāja
iekšķelpās: Produktu vienmēr pārvadāt noslēgtā iepakojumā, vertikālā stāvoklī, droši veidā.
Nodrošināt, lai personāls, kas pārvadā produktu, zinātu kā rīkoties nejaušas noplūdes gadījumā.

14.7. Beztaras kravu jūras pārvadājumi saskaņā ar SJO instrumentiem:

Nav piemērojams.

15. IEDĀLA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības veselība un vides jomas noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielu un maisijumu:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)
Komisijas Regula (ES) 2020/878 (2020. gada 18. jūnijā), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrāciju, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežojumu (REACH). II pielikums
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembri) par vielu un maijumu klasificēšanu,
unāšanu un iepakojumu ar kārtotām un atv. Direktīvas 67/548/EK un 1999/45/EK un gadsimta Regula (EK) Nr. 1907/2006
Komisijas Regula (ES) Nr. 1357/2014 (2014. gada 18. decembri), ar ko atzīj III pielikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu
2008/98/ES par atritumiem un par dažādu direktīvu atcelšanu
2000. gada 26. septembra MK noteikumi Nr. 332 „Noteikumi par benzīnu un dzelzdeglveļa atbilstības novērtēšanu”
2011. gada 19. aprīļa MK noteikumi Nr. 302 „Noteikumi par atritumiem klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atritumus bīstamus”
2021. gada 18. februāra MK noteikumi Nr. 113 „Atritumus un to pārvaldījumu uzskates kārtību”
2007. gada 15. maija MK noteikumi Nr. 325 „Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajiem vielām darba vietās”

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

2009. gada 10. marta MK noteikumi Nr. 219 „Kārtība, kādī veicama obligātā veselības pārbaude”
2001. gada 28. augusta MK noteikumi Nr. 384 „Bistamā viela uzglabāšanas rezervūru tehniskās uzraudzības kārtība”
2009. gada 3. novembra MK noteikumi Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”
2014. gada 25. novembra MK noteikumi Nr. 1290 „Noteikumi par piesārņojas darbības izraisito smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtība, kādī ierobežo īo smaku izplāšanos”
2003. gada 29. aprīļa MK noteikumi Nr. 226 „Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu”
2016. gada 1. martā MK noteikumi Nr. 131 „Rūpniecisko aviāciju riska novērtēšanas kārtība un riska samazinšanas pasākumi”
2015. gada 22. decembra MK noteikumi Nr. 795 „Ķīmisko vielu un maišķumu uzskaites kārtība un datubāze”

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

REACH reģistrācijas ietvaros maišķuma pamata sastāvdajas benzīna, kā arī tā piedevu MTBE, etanolu un metanolu, ķīmiskās drošības novērtējums ir veikts.

Pārējās informācija:

REACH pielikumi:

XIV pielikums:
XVII pielikums:

Regula 649/2013 ES:
Regula 100/2006/ES:
Regula 1272/2008/ES:

Klaseificējotās drošības daudzums (izveidots ar Direktīvu 2012/18/EU II pielikuma (Seviņo E).

	Klaseificējotās drošības daudzums (vienībā), lai piemērotu praktiskas, kas attiecas uz rezultātu finans uzņēmējiem	Klaseificējotās drošības daudzums (vienībā), lai piemērotu praktiskas, kas attiecas uz neģenētiskā finans uzņēmējiem
Bīstamības kategorijas noteikumi ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008		
PSA UZ JISMĀKOŠĀS SĀKUMĀ	10	50
1.1. Cālēja vieta, kā arī ātrums	100	500
12. Cālēja vieta, kā arī ātrums reakcijas 2. kategorija	200	500
13. Ātrums	2. DAL, A Konkrētās īstānās vietas	
14. Natura produkti un atbilstoši depilācijas vietas	2500	25000
15. Īstānei un īzgaistei		

16. IEDĀJA: Cita informācija

Ieteikumi par apmācībām un brīdinājumi:

Saskaņā ar REACH Regulas 35. pantu: „Darba gērājējum un viņu pārstāvījam darba devējs piešķir pieejamīgi, ko saskaņā ar 31. un 32. punktu nodrošina par viēlām vai maišķumiem, ko viņi lieto vai kuri iedarbībā viņi var būt pakļauti darbā.” Personāls, kas strādā ar šo produkta, ir jābūt apmācītam par iespējamiem riskiem, individuālu aizsardzības līdzekļu lietošanu un pirmās palīdzības sniegšanu.

Visām pirmās palīdzības instrukcijām ir jābūt sastādītām atbilstoši drošības un veselības aizsardzības, kā arī vides aizsardzības likumdošanai, leverbās visas drošības un higienas prasības darbam ar ķīmikālijām. Pirmās palīdzības instrukcijām rakstiskā veidā ir jābūt brīvi pieejamām darba vietām.

Strādājošos iepazīstināt ar šīs DDL saturu. Lietošanas laikā ievērot instrukcijas.

NEVEIKT BENZĪNA SŪKĀNU AR MUTI!

Neizmantojiet degvielu citādām noliktikā nekā tā paredzēta.

Sāda izmantošana var pakļaut lietošāji neparedzētai bīstamībai.

Drošības datu lapu izmantojoši sašīnājumi un akronīmu atšifrējumi vai paskaidrojums:

PBT - noturīga, bioakkumulatīva un toksiska (viela)
vPvB - loti noturīga vai loti bioakkumulatīva (viela)
SVHC - viela, kas izraisīja īelas būzas (iparā, vīnamas vielas)
LD₅₀ - efektīvs vienīgi viens (viens) karboksītofunkcionālās sistēmē noārdošas iepāšības
SIO - Sumpātnieku ķīmiecesības organizācija
UVCB - viela, kuru vāstīvīs nav zināms vai ir mainīgs, kas ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiālli
BER - bioloģiskās eksponācijas rādītāji
LC₅₀ - letālā koncentrācija 50 % testa populācijas
LD₅₀ - letālā deva 50 % testa populācijas
LL₅₀ - letālās ilūmenis 50 % testa organismu
EL₅₀ - iedarbības ilūmenis 50 % testa populācijas
LC₅₀ - letālā koncentrācija 50 % testa populācijas
IC₅₀ - inhibīcijas koncentrācija 50 % testa populācijas
NOAEL - Nenovērojams nelabvēlīgais ietekmes līmenis
NOAEC - Nenovērojams nelabvēlīgais ietekmes koncentrācija
NOEC - Nenovērojams ietekmes koncentrācija
ECHA - Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra

Bīstamības kļauši un kategoriju, kā arī bīstamības apzīmējumu kodu atšifrējumi:

Acute Tox. 3 - Akutās toksiskums, 3. bīstamības kategorija

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Bezsvina benzīns**

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Aquatic Chronic 2 - Viedā bīstama ūdens vieta, 2. hroniskas bīstamības kategorija
Asp. Tox. 1 - Bīstamības kategorija, 1. bīstamības kategorija
Carc. 1B - Kancerogenitātē, 1. bīstamības kategorija
Flam. Liq. 1 - Uzlīešmojīgs skādrums, 1. bīstamības kategorija
Flam. Liq. 2 - Uzlīešmojīgs skādrums, 2. bīstamības kategorija
Mut. 1B - Cīlmes sānu mutagenitātē, 1. bīstamības kategorija
Repr. 2 - Toksisks reproduktīvai sistēmai, 2. bīstamības kategorija
Skin Irrit. 2 - Kairinās īādu, 2. bīstamības kategorija
STOT SE 1 - Toksisks ietekme uz mērķorgānu - viemeizejās iedarbība, 1. bīstamības kategorija
STOT SE 2 - Toksisks ietekme uz mērķorgānu - viemeizejās iedarbība, 2. bīstamības kategorija
STOT SE 3 - Toksisks ietekme uz mērķorgānu - viemeizejās iedarbība, 3. bīstamības kategorija
H224 - Iespējīgi uzlīešmojīgs skādrums un tvaiki
H225 - Viegli uzlīešmojīgs skādrums un tvaiki
H301 - Rada orgānu bojājumus
H304 - Var izraisīt nāvi, ja norī vai iekļūst elpojēs
H311 - Toksisks, ja norāk saskarē ar ādu
H315 - Kairinā īādu
H331 - Toksisks iedelpjot
H336 - Var izraisīt mīga/mīnību vai reibopus
H350 - Var izraisīt īzgaistes skādījumus
H351 - Var izraisīt īzgaiste
H361 - Ir azidošums, ka var kaitēt auglībai vai nedzinušajam bērnam
H370 - Rada orgānu bojājumus
H371 - Var izraisīt orgānu bojājumus
H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ielgaicīgām sekām

Klasifikācija un maišķuma klasifikācija noteikšanai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 izmantotā procedūra:

Klasifikācija:	Klasificēšanas procedūra:
Flam. Liq. 1; H224:	Patomatojties uz pārbaudes datiem.
Asp. Tox. 1; H304:	Patomatojties uz pārbaudes datiem.
Skin Irrit. 2; H315:	Apriķina metode.
STOT SE 3; H36: H336:	Apriķina metode.
Muta. 1B; H340:	Apriķina metode.
Carc. 1B; H350:	Apriķina metode.
Repr. 2; H361:	Apriķina metode.
Aquatic Chronic 2, H411:	Apriķina metode.

Papildinformācija:

Jums ir papildu jautājumi par šī produkta iepāšībām, pareizu un drošu lietošanu, līdzu, sazinieties ar SIA „ORLEN Latvia”: zinas@orlen.lv

Būtiskākās bibliogrāfiskās atsaucēs un data avoti:

Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras (ECHA) datubāze, <https://echa.europa.eu/>

Informācija par drošības datu lapas oriģināla labošanu:

Versijas Nr.	Datus	Iepriekšējais izdevums
Nav ziņots.	Nav ziņots.	
7	10.05.2016.	Labojums (numurs nav uzrādīts), kas aizstāj iepriekšējo versiju. Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/830 prasībām veiktais izmaiņas iedalījs 1 - 16.
8	16.10.2018.	Labojums (numurs nav uzrādīts), kas aizstāj iepriekšējo versiju. Veiktais izmaiņas nav uzrādītas.

Pārējā informācija:

Šī drošības datu lapa ir tulkota un sagatavota no produkta ražotāja drošības datu lapas versijas (labošanas datums: 16.10.2018.) angļu valodā.

SIA „Vides Konsultāciju Birojs”, Ezermalas iela 28, Riga, LV-1014, Latvija,

tālr.: +371 67557668, <http://www.vkb.lv>.

Par drošības datu lapas labošanu atbildīgā persona: birojs@vkb.lv

Informāciju uzņemtā: tālr. (+371) 28344602, Māris Bērziņš, marisiddl@gmail.com

Saistībā atrašanā:

Šeit sniegtā informācija tiek uzskatīta par pareizu uz dokumenta sagatavotās laiku. Tomēr garantija par informāciju, ko satur šī drošības datu lapa, plīgtumā un precizumā netiek dota. Informācija kalpo tikai kā vadlīnija drošības darbam, prothāta lietošanai, apstrādei, uzglabāšanai un atkrituma apņemšanai. Šei sniegtā informācija never uzskaitīt par garantijas vai kvalitātes apliecinājumiem. Sniegtā informācija attiecas tikai uz konkrētu minēto produktu un var nebūt patiesa, ja šis produkts tiek kombinēts ar citiem produktiem vai veidi, kāds sājā dokumentā nav apkopīts.

SIA „ORLEN Latvia” neuzņemmas atbildību par jebkādu kaitējumu vai traumām, kas var rasties produkta nepareizas lietošanas un ieteikumu neizpildīšanas rezultātā.

Šīs „.pdf” formātā izsniegtā, drošības datu lapa saturā iekļauta grozījuma bez SIA „Vides Konsultāciju Birojs“ un, vienlaicīgi, Māris Bērziņš (tālr. (+371) 28344602; marisiddl@gmail.com) rakstiskas atļaujas ir aizliegta.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

1. IEDĀĻA: Vielas / maistjuma un uzņēmējsabiedrības / uzņēmuma identificēšana

1.1. Produkta identifikators:

Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela

1.2. Vielas vai maistjuma būtiskie identificētie lietošanas veidi un neieteicamie lietošanas veidi:

Dīzeldegviela.

Būtiskie identificētie lietošanas veidi:
Lietošana par degvielu iekšķedzes dzinējiem un degvielu apkures iekārtām.

Neieteicamie lietošanas veidi:
Nav norādīts.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Ražotājs: Akcinē bendrovē „ORLEN Lietuva”
Ražotāja adrese: Mažeikių g. 75, Juodeikių k., 89467, Mažeikių r. sav., Lietuva
Tāl./fakss: +370 443 92121 / +370 443 92525

Timekļa vietne: www.orlenlietuva.lt
E-pasts: info@orlenlietuva.lt

Izplatītājs Latvijā: SIA „ORLEN Latvija”
Reģ. Nr.: 40003637994

Izplatītāja adrese: Miera iela 2-3, Rīga, LV-1001
Tāl.: (+371) 67103300

Timekļa vietne: http://www.orlen.lv
E-pasts: zinas@orlen.lv

Par drošības datu lapu
atbildīga persona:
atbildīga persona:

1.4. Tālrūpa numurs, kur zvanīt ārkartas situācijās:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112
Toksiologijas un sepes klinikas Saindēšanās un zāļu informācijas centrs,
Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038: (+371) 67042473 (strādā 24 h diennakts)

2. IEDĀĻA: Bistamības apzināšana

2.1. Vielas vai maistjuma klasifikācija:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Maistjuma klasifikācija: Flam. Liq. 3; H226,
Asp. Tox. 1; H304, Skin Irrit. 2; H315,
Acute Tox. 4; H332, Carc. 2; H351, STOT RE 2; H373,
Aquatic Chronic 2; H411.

Fizikālā un ķīmiskā
bistamība:
Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Itekme uz veselību:
Var izraisīt nāvi, ja norij vai ieklūst elpcēlos.
Kairina ādu. Kaītīgs ielpojot. Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.
Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā.

Itekme uz vidi:
Toksiisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

2.2. Marķējuma elementi:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Signālvārds: Bistami
Bistamības apzīmējumi: H226 Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dīzeldegviela; Dīzeldegviela lauksaimniekiem; Marķētā dīzeldegviela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

H304 Var izraisīt nāvi, ja norij vai ieklūst elpcēlos

H315 Kairina ādu

H332 Kaītīgs ielpojot

H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi

H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā

H411 Toksiisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Papildus bīstamības
apzīmējumi:
Nav uzrādīts.

Drošības prasību apzīmējumi:
Vispārējie: Nav uzrādīts.

Profilakses: P210 Turēt pietiekamā attālumā no karstuma avotiem, karstām virsmām,
dzirkstelēm, atklātās liesmai un ciemam aizdegšanās avotiem. Nesmēkēt
neiellopot miglu/zgarojumus/snidzinājumu

P260 Izvairīties no izplatīšanas apķārtējā vidē

P273 Izmanto aizsargācīdus/aizsargapģēbus/acu aizsargs/sejas aizsargs

P280 P301 + NORĀDĀS GADĪJUMĀ: nekavējoties sazinieties ar

P310 SAINEŠANĀS INFORMĀCIJAS CENTRU/ārstu

P331 NEIZRAISĪT vemšanu

Glabāšana: Nav uzrādīts.

Izmīcināšana: Nav uzrādīts.

Sastāvā esošu vielu
identitāte:
Degvielas, dīzeļa

Papildu markējums: Nav nepieciešams.

Bērniem nepieejamas
aizdares:
Nav piemērojamas.

Sataustīmas bīstamības
brīdinājumi zīmes:
Nav piemērojamas.

2.3. Citi apdraudējumi:

PBT, vPB, SVHC vai
ED kritēji:

Pamatnotieces uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur sastāvdalas:

- kurai atrisināti PBT vai vPB bīstamības, kādi noteikti Regulu (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā,

- vai kurai ir iekļauta saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 59. punkta 1. punktu izveidotās sarakstā, jo tām

piemīt endokriini disruptīvas īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētājā

Regulu (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regulu (ES) 2018/605 noteiktojam kritērijiem.

daudzumā, kas liekās par 0,1 % masas.

Dīzeldegviela ir uzliesmojošs šķidrums. Vieglie oglūdeņraži iztvaiko lēni.
Tvaiki kairina elpcēles. Lielas dīzeļdegvielas tvaiki daudzuma ielpošana var
izraisīt ķīmisko intoksikāciju.

Dīzeldegviela var saturēt ievērojamu daudzumu (fidz pat 8 % pēc svara)
polikloriskos aromātiskos oglūdeņražus. Eksperimentāli pētījumi ir parādījuši,
ka daži no tiem oglūdeņražiem var izraisīt jaundabīgus audzējus.

Ilgstoša un atkārtota iedarbība var radīt sausū ādu un izraisīt tās spregāšanu.

Toksiisks ūdens organismiem.

Var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē.

Patāk augstes un gruntsūdeni piesārnojuma risks.

3. IEDĀĻA: Sastāvs / informācija par sastāvdalas

3.2. Maisījumi:

Ķīmiskais raksturojums: Fosilās dīzeldegvielas, piedevu un palīgvieku maisījums.

Sastāvdalu deklarācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA
Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878
Produkta identifikators: **Dizeldegtviela; Dizeldegtviela lauksaimniekiem; Markētā dizeldegtviela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Vielas nosaukums	EK numurs	CAS numurs	Konc., %	Klasifikācija
Degvielas, dīzela; Nestandarda gāze[la]	269-822-7	68334-30-5	< 100	Flam. Liq. 3 H226 [1] Asp. Tox. 1 H304 [2] Skin Irrit. 2 H315 Acute Tox. 4 H332 Carc. 2 H351 * STOT RE 2 H373 Aquatic Chronic 2 H411 <i>CLP90 + REACH Reg. dati</i>
Cetānskaitlai uzlabotājs: 2-etylheksilmitrāts	248-363-6	27247-96-7	0 - 0,1	Acute Tox. 4 H302 [1] Acute Tox. 4 H312 Acute Tox. 4 H332 Aquatic Chronic 2 H411 ** <i>REACH Reg. dati</i> EUH066 EUH044
Eļļošanas piedeива	Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,02	Nav norādīts.
Plūsmas uzlabotājs	Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,04	Nav norādīts.
Antistatiskā piedeiva „Stadis (R) 450”	Maisijums	Maisijums	0 - 0,0001	Nav norādīts.
Kräsviela:				
1,4-bis(butilamino)- 9,10-antrahinons vai	290-505-4	90170-70-0	0 - 0,00042	Nav norādīts. ***
N-etyl-1(fenilazo) fenilazo]-2-naftalēn amīns	260-124-8 / 260-913-7	56358-09-9 / 57712-94-4	0 - 0,0005	Nav norādīts. ***
Markieris: N-etyl-N-[2-(1-izobutoksi) etoksietyl]-4-(fenilazo) amīns	252-021-1	34432-92-3	0 - 0,001	Nav norādīts. ***
Daudzfunkcionālā piedeiva	Nav norādīts.	Nav norādīts.	0 - 0,03	Nav norādīts.
	<i>REACH Reg. Nr.: Nav noteikts.</i>			

Pilnu bīstamības klasu un kategoriju, kā arī bīstamības apzīmējumu kodu atšifrējumu skaitā 16. iedalā.
Aroda ekspozīcijas robežvērtības, ja pieejamas, skaitā 8. iedalā.

* Viegas harmonizētā klasifikācija ir norādīta **treknakstā**.

** M koeficients = 0

*** Viegas, kurām harmonizētā klasifikācija nav noteikta.

[1] Viegas, kurām klasificēta kā bīstama veselībai vai videi.

[2] Viegas, kurām noteiktas arī ekspozīcijas robežvērtības.

4. IEDĀJA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Vispārēja informācija: Nekavējoties novilkot tik piesārnotu / caursūkušos apgērbu un apavus, kas var izraisīt / jau izraisa produkta saskari ar ādu.

Neatliekama medicīniska palīdzība ir nepieciešama, kad ir:

- bezsamaņa,
- apstājas elpošana, vai rodas pēkšni elpošanas traucējumi,
- ir smagais traumas vai specīga astiņa, kas apdraud dzīvību,
- pazīmes, kas liecina par infarktu (pēkšnas sāpes aiz krūsu kaula),
- pazīmes, kas liecina par insultu (ir vienas puses pēkšņs vājums),
- citas **dzīvību apdraudošas situācijas**.

Skaitīt arī: <https://www.nmpd.gov.lv/lv/kad-zvanit-113>.

Pēc pirmās palīdzības sniegtās sekoj produktu ietekmēto personu stāvoklim.

Pēc ekspozīcijas aizkavēta ietekme ir iespējama (orgānu bojājumi, onkoloģiskas sašlimšanas).

DROŠĪBAS DATU LAPA
Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878
Produkta identifikators: **Dizeldegtviela; Dizeldegtviela lauksaimniekiem; Markētā dizeldegtviela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ja noticis nelaimes gadījums, nekavējoties meklēt medicīnisku palīdzību.
Visos gadījumos, kad rodas saubas, vai iedarbības simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību. Ja cietūšas ir bez samanas, to novietot stabīlu sānu guļā un izsaukt neatliekamu medicīnisko palīdzību.
Pirms atkārtotas lietošanas piesārnoto apgērbu izmazgāt, apavus iztīrīt vai izmest. Izlijis produkts padara grūdu slidenu.
Pirms sākt cietušo glābšanu, izolēt visus iespējamos aizdegšanās avotus, tajā skaitā atlēgt elektrību. Nodrošināt pietiekamu ventilāciju un, pirms došanās noslēgtā telpās, pārliecībās, ka atmosfēra ir droša un elpošanai derīga.
Ielēpošana ir maz ticama, jo produkta tvaiku spiediens normālā temperatūrā ir zems. Tomēr ielēpošana var notikt, ja viela tiek fietota augstā temperatūrā un sliktas ventilācijas apstākļos.
Simptomi: galvasspīles, nelabums, vēšana un apziņas stāvokļa izmaiņas.
Ja elpošana ir apgrūtināta, pārvietot cietušo svāgā gaisā un nodrošināt mieru elpošanai ērtā pozā.

Ja cietūšais ir bez samanas:
Neelpo - pārliecībās, vai elpceli ir brīvi un veikt mākslīgo elpināšanu, kas jādara apmācītājiem personālam. Ja nepieciešams, veikt ārējo sirds masāžu un meklēt medicīnisku palīdzību.
Elpo - novietot stabīlu sānu guļā. Ja nepieciešams, dot skābekli. Ja cietūšajam ir mainīts apziņas stāvoklis vai simptomi nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību.
Simptomi: apsūrstums, kairinājums.

Nekavējoties novilkot piesārnoto apgērbu un apavus un tos likvidēt drošā veidā kā atrirkumus. Skarto vietu nomazgāt ar ziepēm un ūdeni.
Ja attīstās kairinājums, apsūrstums vai pietūkums un nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību.
Lietojot augstspiediena iekārtas var notikt produkta iekļūšana organismā caur ādu. Ja tas atgādījies, nekavējoties meklēt profesionālu medicīnisku palīdzību, negaidot, kamēr parādās iedarbības simptomi.
Nelielu termisku apdegumu gadījumā apdeguma vieta atdzēsēt.

Turēt apdeguma vietu zem tekošā auksta ūdens strūklas vismaz piecas minūtes, līdz mazinās sāpes. Tomēr, izvairīties no ķermeņa hipotermijas (atdzīšanas).
Uzmanīgi skalot acis ar ūdeni vairākas minūtes.
Ja cietūšajām ir kontaktlēcas, tās izņemt, ja to ir viegli izdarīt.
Ja attīstās kairinājums, neskaidra redze vai pietūkums un nepāriet, meklēt medicīnisku palīdzību pie speciālista.

Norādītās gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.
Cietūšo nekavējoties novilkot apgārīmu iedarbību var izraisīt elpcelu kairinājumu.
Apsūrstums, kairinājums.
Viegls kairinājums (nespecifisks).

Norijot:
Norādītās gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.
Ielēpojot:
Pārmērīga tvaiku, miglas vai izgarojumu iedarbību var izraisīt elpcelu kairinājumu.
Nokļūstot uz ādas:
Apsūrstums, kairinājums.
Nokļūstot acīs:
Viegls kairinājums (nespecifisks).
Norijot:
Simptomi ir maz, vai to nav.
Ja vispār, vai būt nelabums un caureja.
Norādītās gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.
4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Norādījumi īrastam:
Ārstēt atbilstoši simptomiem.
Norādītās gadījumā vienmēr pieņemt, ka notikusi arī produkta aspirācija.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumi un Regula (ES) 2020/878
Produkta identifikatoris: **Dizeldegtiela; Dizeldegtiela lauksaimniekiem; Markētā dizeldegtiela**
Datums origināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

5. IEDĀĻA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:

Piemēroti ugunsdzēšanas līdzekļi:
Putas (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls).
Ūdens migla (pielieto tikai īpaši apmācīts personāls).
Sausais ķimiskais pulveris, oglekla dioksīds (CO_2), zeme, smiltis, ūdens tvaiks.
Inertas gāzes (pielietošana var būt reglamentēta).

Nezīmanto spēcīgu ūdens strūku, jo tā var radīt degošā produkta šķakatas un veicināt uguns izplāšanos. Izvairīties no ūdens un putu vienlaicīgus izmazgāšanas uz vienas virsmas, jo ūdens veicina putu sadalīšanos.

5.2. Īpaša vielas vai maiņjuma izraisa istabamība:

Maiņjuma izraisa istabamība:
Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
Ja produktu saturošas tvertības ir pakļautas uguns iedarbībai, pastāv sprādzena draudi dēļ spiediena celsānās to iekšpusē.
Ja produkts ir izlijs, ogļudeņrūtu tvaiku un gaisa maiņjums var aizdegties vairāk neuzlikstot no dzirksteles vai karsta priekšķīta.
Būstami sadegšanas produkti:
Neplīnīga sadegšana radīs sarežģītu cietu un šķidru daļiju un gāzu maiņjumu, tostarp oglekla oksīdu, un grūti nosakāmušos organiskos un neorganiskos savienojumus.
Ja produktā ievērojama daudzumā ir sēra savienojumi, stāp sadegšanas produktiem var būt arī sēriņēpradis, sēra oksidi un sērskābe.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēšējiem:

Ipašas ugunsdzēšanas metodes:
Uguni dzēst no maksimāla attāluma. Atrasties vēja pusē ugunsgrēka vietā.
Ja zona klūst bistama, to nekavējoties atstāt.
Aizsardzības līdzekļi ugunsdzēšējiem:
Izmantot piemērotus elpošanas aparātus, gāzmaskas un neacurātīgu aizsargāgrēbu. Lielā ugunsgrēka gadījumā var slēgtās izmantojat pilnu, ugunsizturīgu aizsargāgrēbu un autonomos elpošanas aparātus (SCBA) ar pilnu seju aizsaru, kuri darbojas virsspiediena režīmā.

Pārējā informācija:

Produktu saturošas tvertības, kas ir tiešā uguns tuvumā, dzesēt ar ūdens strūku no droša attāluma.

6. IEDĀĻA: Pasākumi nejaunas noplīdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:

Vispārīga informācija:
Dizeldegtiela ir uzliesmojošs šķidrums, tādēļ katra tās noplīde vai izliums rada nopietnu ugunsgrēku vai sprādžienu risku.
Apturēt vai ierobežot noplīdi, ja to darīt ir droši.
Izvairīties no saskares ar izlijušo produkta. Turēties vēja pusē.
Lielas noplīdes gadījumi brīdināt nedzīvotajus, kas dzīvo pa vējam.
Evakuēt neleasaistītu personālu. Pazinot ārkārtas/glabāšanas personāļiem.
Izņemot gadījumu, kad noplīde ir nelielā, vispirms izvērtēt jebkādas darbības pamatojumu un to, ja iespējams, darīt apmācītu, kompetentai personai, kas atbilstīga par ārkārtas situāciju pārvaldību.
Likvidēt visus aizdegšanas avotus (elektrība, dzirksteles, liesma), ja to izdarīt ir droši. Ja tā rikoties nosaka situācija, informēt atbildīgās institūcijas un dienestus.
Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez atbilstošas apmācības.

Personas, kuras nav avārijas dienestu darbinieki:
Nelielas noplīdes:
Parasti pilnīgi pietiekams ir antistatisks darba apgārbs.
Lielas noplīdes:
Pils ķimiski ieturīga un antistatiska materiāla aizsargātērs. Aizsargāsimi, kas sniedz pietiekamu aizsardzību pret aromātiskajiem ogļudeņražiem.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumi un Regula (ES) 2020/878
Produkta identifikatoris: **Dizeldegtiela; Dizeldegtiela lauksaimniekiem; Markētā dizeldegtiela**
Datums origināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Aizsargāviere, antistatiski aizsargapavi ar neslidošu pazoli.

Elpcelu aizsardzībai, atkarībā no noplīdes lieluma un paredzamā iedarbības laika, valkāt daļas vai pilnīgas sejas maskas ar organisko tvaiku filtri vai autonomos elpošanas aparātus (SCBA). Ja situācija nevar tikt pilnībā novērtēta vai ja pastāv skābekļa trikuma risks, izmanton SCBA.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Noplīde uz zemes:
Nepieejot produktu nonākšanu kanalizācijā, virszemes, pazemes ūdeņos vai ūdenstecēs.
Ja iespējams, ierobežot produkta izplūšanu ar sausu zemi, smiltni vai lidzīgu nedegoso materiālu.
Lielas noplīdes, ja iespējams, var uzmanīgi pārlāpt ar putām, lai samazinātu ugunsgrēka izcelšanās risku.
Nezīmantot tieši ūdens strūku. Lekstelpās vai ierobežotās telpās nodrošināt pietiekamu ventilačiju.
Noplīde ūdenī vai jūrā:
Apturēt noplūdi tās atvātā, ja to izdarīt ir droši. Nelielas noplīdes ierobežotā akvatorijā, piemēram, ostā, ierobežot ar peldsojām barjerām. Savākt produktu ar piemērotu peldsoju absorbantu.
Lielas noplīdes atklātā ūdenstilpē, ciklā iespējams, ierobežot ar peldsojām barjerām un citiem mehāniķiem līdzekļiem un savākt tikai ar noteikumu, ja tas ir praktiski nepieciešams un ja var tikt pietiekamā mērā novērst uguns izcelšanās un sprādzena risks.
Citiādī produktam jaut izvairot, kontrolejot noplīdes izplēšanos.

6.3. Lokalizācijas (ierobežošanas) un savākšanas paņēmieni un materiāli:

Noplīde uz zemes:
Savākt izlijušo produktu, absorbējot ar piemērotu nedegoso materiālu. Brīvo produktu savākt ar piemērotiem līdzekļiem. Savākti produktu un pārējtos ar piesārņotos materiālus izvietot piemērotās tvertīnēs tālakai attīrišanai, pārstrādei vai likvidēšanai. Augnes piesārņojuma gadījumā nonēmt piesārņoto augnes kārtu un ar to rikoties atbilstoši spēkā esošajiem noteikumiem.
Noplīde ūdenī vai jūrā:
Savākti produktu ar piemērotu peldsoju absorbantu. Ja tas nav iespējams, kontrolēt produkta izplatīšanos ar peldsojām barjerām un citiem mehāniķiem līdzekļiem. Lēmumu par disperģētu lietošanu pieņemt speciālistam un, ja nepieciešams, saskapot ar vietējām atbildīgajām institūcijām. Savākti produktu un pārējtos ar to piesārņotos materiālus izvietot piemērotās tvertīnēs tālakai attīrišanai, pārstrādei vai likvidēšanai.

6.4. Atsauce uz citām iedāļām:

Piezīme: kontaktinformācija ārkārtas situācijas gadījumā skaitāt 1. iedāļā, informāciju par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un atrķitumu utilizāciju – attiecīgi 8. un 13. iedāļā.

Pārējā informācija:

Ieteiktais savākšanas metodēs balstās uz šī produkta ticamākajiem noplīdes scenārijiem.
Faktiskā situācijā virkne apstākļu (vējš, gaisa temperatūra, vilnošanās, straumju virzieni un ātrums) var būtiski ietekmēt piemērotā paņēmieni izvēli. Šī iemesla dēļ, ja nepieciešams, konsultēties ar vietējiem speciālistiem. Var arī pastāvēt vietējo atbildīgo institūciju noteikti priekšraksti vai ierobežojumi.
Nelielu produktu daudzumu noplīde, īpaši atklātā vietā, kur produkta tvaiki parasti viegli izkrīlēs, ir dinamiskā situācija, kuras izvēršanai par tādu, kad produkta koncentrācija gaisā klūst bistama, ir maz ticama. Tomēr, atsevišķas vietās, piemēram, grāvjos, ieplakās vai ierobežotās vietās, var veidoties un uzkrāties produkta tvaiki bīstamās koncentrācijas. Visos šajos gadījumos lēmumu par rīcību pieņemt, pamatojoties uz konkrētās situācijas apstākļiem.

7. IEDĀĻA: Apiešanās un glabāšana

7.1. Droša apiešanās un tai vadīzgiec pieszārdzības pasākumi:

Vispārīga informācija:
Pastāv sprādzenibistamā tvaiku un gaisa maiņjuma veidošanās risks. Pārliecināties, vai tiek ievēroti noteikumi attiecībā uz uzliesmojošu produktu uzglabāšanu un sprādzenibistamām atmosfērām.
Sargāt no karstuma, dzirkstelēm, atklātas liesmas, karstām virsmām. Nesmēkēt.
Lietot un uzglabāt tikai ārpus telpām vai labi vēdinātās telpās. Izvairīties no saskares ar produktu.
Lietošana:
Produktu pārkārjot (iepildot pārvietojamās tvertīnēs un tās iztukšojot) un nemot paraugus, pastāv statiskās elektriskās izlādes risks, tādēļ jāveic pasākumi aizsardzībai pret statisko elektību.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regula (ES) 2020/978
Produkta identifikators: **Dizeldegviela; Dizeldegviela laukšķīnniekiem; Markētā dizeldegviela**
Datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pārvadāšanai izmantot tikai piemērotas hermētiskas pārvietojamās tvertnes. Izmantot tvertu iepildīšanas papāriem, pildot tikai no apakšas, atbilstoši Eiropas Savienībā noteiktajai kārtībai.
Lietot tikai eksploziju drošas elektriskās, apgaismes un ventilācijas iekārtas.
Lietot tikai tādus instrumentus, kas nerada dzirkstēties.
Uzpildes, pārkraušanas vai pārveidošanas operācijām neizmantot saspieštu gaisu.
Produkta tvaiki ir smagāki par gaismu. Uzmanīties no produkta tvaiku uzkrāšanās ieplakās, bedrēs un ierobežotās vietās. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. Izvairīties no saskares ar ādu un acīm. Izvairīties no tvaiku ielpošanas. Nečēst.

Vispārējās darba higienas ieteikumi:
Rikoties saskaņā ar labu darba higienas un drošības praksi.
Darba vietā nečēst, nedzert un nesmēķēt. Pēc lietošanas mazgāt rokas.
Pirms ienākšanas česenai paredzētās zonās novilkt piesārņoto apģērbu un aizsardzības līdzekļus.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība:

Uzglabāšanas vietām jābūt projektiem, aprīkotiņiem jādarbojas atbilstoši Eiropas Savienības un vietējiem noteikumiem. Uzglabāt tikai tvertnēs, kas projektiem uztiesmojošo šķidrumu uzglabāšanai.
Uzglabāšanas telpām vai laukumiem jābūt ar drošības baseiniem, lai novērstu augses un ūdens piesārpojumu sūces vai noplūdes gadījumā.
Uzglabāšanas tvertni iekšienēs tūrisu, pārbaudi un apkopi drīkst veikt tikai atbilstoši kvalificēts un apmācis personāls saskaņā ar valsti vai uzņēmumu noteikto kārtību. Pirms došanās iekšā tvertnē nepieciešams pārbaudīt atmosferas skābekļa saturu un uztiesmojošo gāzu koncentrāciju.
Dizeldegvielas tvaiki (gāze/vida oglūdeņraži) var uzkrāties tvertnes augšējā tukšajā daļā un aizdegties arī pie temperatūras, kas zemāka par uztiesmojuma temperatūru, tāpēc jāveic pasākumi statiskās elektriskās izlādes un uztiesmojuma avotu novēršanai graduēšanas un produkta paraugu nemsāšanas laikā.
Uzglabāt atsevišķi no oksidētājiem.
Ieteicamie uzglabāšanas tvertni materiāli: tērauds, nerūsējošais tērauds.

Uzglabāšanas tvertnē nepieciešotie materiāli: nepiemēroti vai būt daži sintētiski materiāli atkarībā no paredzamā plielietojuma. Savietojamība jāpārbauda pie tvertnes ražotāja.
Ja produkts tiek piegādāts tvertnē, to glabāt oriģinālajā tvertnē vai šī veida produktam piemērotā tvertnē. Turēt tvertni cieši noslēgti un markēt to. Sāgū no tīmekļa saules stariem. Vieglie oglūdeņražu tvaiki var uzkrāties tvertnes augšējās un radīt sprādzienu draudus.
Tukšas tvertnes var saturēt uztiesmojošus produkta tvaikus.
Nemēni, nelodēt, neurbt, negriezt, neuzvedzīt tukšas tvertnes, pirms tās nav pienācīgi iztīrītas.

7.3. Konkrētās (i) gala ietekmēs veids(-i):

Degviela izmantojama kā degviela iekšdedzes dzinējos ar kompresijas aizdedzi un kā apkures degviela.

8. IEDĀJA: Ekspozīcijas kontrole/individuāla aizsardzība

8.1. Kontroles parametri:

Piemērojamās arodekspozīcijas robežvērtības:	Vieļa	Kopējais robežvērtības (citi dati avoti)	LR MK not. Nr. 325, mg/m ³
Degvielas, dīzeļa	--	100 (8 h) / 300 (15 min) (Ražotāja rekomendācija: 500 mg/m ³) (Iedzīgs sastāvs: petroleja)	
Atsevišķas dizeldegvielas komponentes:			
Oglūdeņraži, alifatiskie, pesteinātie, C ₁ -C ₁₀	--	100 (8 h) / 300 (15 min) (alkāni)	
Oglūdeņraži, alifatiskie, pesteinātie, C ₁₁ -C ₁₈	--	5 (8 h) (Iedzīgs sastāvs: minerāleļļas - aerosoli)	

Piezīme:

Nemēni vērt produkta mainīgo sastāvu, uz to var attiekties arī citu, seit nemēnu, individuālu vielu arodekspozīcijas robežvērtības. Ieteicams veikt monitoringu, pamatojoties uz faktisku analīzi datiem.

Bioloģiskās robežvērtības: Ja faktisks analīzi dati konstatē ņo vielu kārtībāni produkta, aromātiskajiem oglūdeņražiem (toluols, strols), nosaka to metabolītus un/vai šādas ķimiskās vielas:
Toluolam: urinā mainās beigās nosaka hipūrskābi (BER 1,6 g/g kreatīnīna, asinīs – tolouolu (BER 0,05 mg/l).

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikuma un Regula (ES) 2020/978
Produkta identifikators: **Dizeldegviela; Dizeldegviela laukšķīnniekiem; Markētā dizeldegviela**
Datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Stirolam: urinā mainās beigās nosaka mandeļskābi (BER 0,8 g/g kreatīnīna, asinīs – stirolu (BER 0,55 mg/l).

Atvasinātie nenovērojamas ieteikmes līmeni (DNEL):

Iedarbības subjekti	Iedarbības veidi	Ieteikme uz veselību	Vērtība
Degvielas, dīzeļa; Nestandarda gāze/ķīla, 68334-30.5. ^(b)	leelpojot	Akūta / īstermina iedarbība - sistēmiski efekti	4288 mg/m ³ /15 min
Strādnieki	leelpojot	Īlgtermīna iedarbība - sistēmiski efekti	68,34 mg/m ³ /8h
Strādnieki	Caur ādu	Īlgtermīna iedarbība - sistēmiski efekti	2,91 mg/kg/8h
Patērētāji	leelpojot	Akūta / īstermina iedarbība - sistēmiski efekti	2572,8 mg/m ³ /15 min
Patērētāji	leelpojot	Īlgtermīna iedarbība - sistēmiski efekti	20,22 mg/m ³ /24h
Patērētāji	Caur ādu	Īlgtermīna iedarbība - sistēmiski efekti	1,25 mg/kg/24h
Patērētāji	Caur ādu	Īlgtermīna iedarbība - sistēmiski efekti	1,25 mg/kg/24h

^(b) - ECHA dati

Vides sektors	Vērtība
Degvielas, dīzeļa; Nestandarda gāze/ķīla, 68334-30.5. ^(b)	
Ūdens (saldūdens)	
Ūdens (jūras ūdens)	
Nogulsnies (saldūdens)	
Nogulsnies (jūras ūdens)	
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (STP)	
Augsne	
Orāli, plēšēji, skundlāri saindešanis	

Dati nav pieejami: testēšana tehniski nav iespējama.
Nav potenciālas toksiskas iedarbības, ja uzkrījas (augstākajos organismos) caur barības ķēdi.

Ieteicamās monitoringa procedūras:

7.4. Strādājot profesionāli / rāpnieciskos apstākļos:

Ja produkts sastāvās, kurām noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, var būt nepieciešams darbs vides vai bioloģiskās piesārnojuma monitorings, lai noteiktu ventilācijas efektivitāti vai citu kontroles pasākumu un / vai elpošanas aizsardzības aprīkojuma lietošanas nepieciešamību.

Būtu jāskaita pārvaldības standarti, piemēram, sādi:

LVS EN 689+AC:2019 (Iedarbība darba vieta. Iedarbības noteikšana, ielēpojot ķīmiskas vielas. Stratēģija, lai pārbaudītu atbilstību arodekspozīcijas robežvērtībām),

LVS EN 482:2021 (Iedarbība darba vieta. Ķīmisko agentu koncentrācijas noteikšanas procedūras. Veikspējas pamatprasības).

Strādājot ar bīstamām vielām, kurām nav noteiktas arodekspozīcijas un/vai DNEL robežvērtības, darba devēja piemākums ir izturēt minimālus koncentrāciju līmenus, kādus ir iespējams panākt, izmantojot esotās zinātniskās tehnoloģijas un līdzekļus, lai bīstamās vielas neradītu draudus strādājošajiem.

Nav uzrādīts.

Līmenotās kontroles ieteikumi:

8.2. Ekspozīcijas kontrole:

Atriblstoša inženierietechniskā kontrole: Normālā temperatūrā no dizeldegvielas veidojas maz tvaiku, taču virķes tehnoloģiski procesu un darbību rezultātā tās tvaiki var nonākt vidē, tāpēc produkta tvaiku koncentrācija darba vides gaisā ir jākontrolē.

Individuālie aizsardzības līdzekļi:

Elpoļu aizsardzība: Ja veicot darbības nav iespējams izvairīties no liela daudzuma tvaiku un gāzes iedarbības, izmantot elpoļu aizsardzības līdzekļus, piemēram, masku ar A2 filtri (piemēram, atrabilstošu EN 14387).
Strādājot tvertni iekšpusē vai citās slēgtās telpās nelietot masku ar filtru, bet tā vietā lietot slēgtu elpošanas sistēmu.
Elpoļu aizsardzības līdzekļus lietot saskapā ja razotāja norādījumiem un pastāvošajiem noteikumiem.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dizeldegtiela; Dizeldegtiela lauksaimniekiem; Markētā dizeldegtiela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ādas aizsardzība:

Roku aizsardzība: Valkāt pret naftas produktu iedarbību noturīgus aizsargcimdus (piemēram, atbilstoši EN 420, EN 388, EN 374-2, EN 374-3).

Citi: Nepieciešams aizsargapģērs (piemēram, atbilstoši EN 465), ko nepieciešams uzturēt kārtībā un regulāri pārbaudīt.

Acu / sejas aizsardzība: Apstākļos, kuros var notikt produkta saskare ar acīm, Valkāt aizsargbrilles (piemēram, atbilstošas EN 166).

Termiska bīstamība: Nav piemērojama.

Higiēnas pasākumi: Rīkoties saskāpā ar labu rūpnieciskās higiēnas un drošības praksi.
Darbu pārraukomus un darbu beidzot mazgāt rokas.

Vides eksponētības kontrole: Emisijas no procesu un ventilācijas iekārtām vidē var būt kontroles objekts.
Dāžos gadījumos var būt nepieciešams izmēšu filtrēšanas un attīrīšanas iekārtas vai izmaiņu veikšana iekārtās, lai nodrošinātu atbilstību visām normatīvajām prasībām.

9. IEDĀLA: Fizikālās un ķīmiskās išpāšības

9.1. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīspāšībām:

Aggregātstāvoklis:	Šķidrums
Krāsa:	Dizeldegtiela - dzidra, iedzeltena / lauksaimniekiem - zaja / markētā - sarkana
Smarža:	Raksturīga dizeldegtiela
Smaržas slieksnis:	Nav pieejamu datu.
pH:	Nav piemērojams.
Kušanas punkts/sasalšanas punkts:	< -5 °C (kristalizācijas punkts)
Viršanas punkts vai sākotnējais viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazoni:	180 - 360 °C
Uzlīesmošanas punkts:	> 55 °C
Uzlīesmojamība:	Uzlīesmojošs šķidrums un tvaiki.
Apakšējā un augšējā sprādzienbīstamības robeža:	Apakšējā: 2 tilp.% Augšējā: 3 tilp.%
Tvaika spiediens:	~ 0,4 kPa
Relatīvais tvaika blīvums:	Nav pieejamu datu.
Blīvums un/vai relatīvais blīvums:	800 - 845 kg/m ³ (15 °C)
Šķīdība:	Ūdenī praktiski nešķīst.
Sadalījuma koeficients (n-oktanol-sūdens (log vērtība):	Nav pieejamu datu.
Pašūlīesmošanas temperatūra:	> 225 °C
Sadalīšanas temperatūra:	Nav pieejamu datu.
Kinemātiskā viskozitāte:	2,0 - 4,5 mm ² /s (40 °C)

9.2. Cita informācija:

Informācija par fizikālās bīstamības klasēm:

Uzlīesmojoši šķidrumi:	Uzlīesmojošs šķidrums un tvaiki.
Citi drošības raksturīlumi:	
Iztvaikošanas ātrums:	Nav norādīts.
Sprādzienbīstamība:	Nav norādīta.
Oksidēšanas išpāšības:	Nav norādītas.

DROŠĪBAS DATU LAPA

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dizeldegtiela; Dizeldegtiela lauksaimniekiem; Markētā dizeldegtiela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

10. IEDĀLA: Stabilitāte un reaģētspēja

10.1. Reaģētspēja:

Lietojot un uzglabājot atbilstoši norādījumiem, bīstamas reakcijas nav zināmas.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte:

Stabils apkārtesošajā temperatūrā.

10.3. Bīstama reakciju iespējamība:

Bīstamas reakcijas nav zināmas.

10.4. Nepieļaujami apstākļi:

Augsta temperatūra.
Statiskās elektības izlāde un citi aizdegšanās avoti.

10.5. Nesaiderīgi materiāli:

Spēcīgi oksidētāji.

10.6. Bīstami sadalīšanās produkti:

Normālos apiešanās, lietošanas un uzglabāšanas apstākjos nerodas.
Bīstami sadegšanas produkti, ja ir identificēti, norādīti 5. iedājā.

11. IEDĀLA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par Regula (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm:

Akūta toksicitāte: Kaitīgs ielopojot.

Sastāvdalījums:	Vida	Induktīvās vēži, dzīvnieki	Deva
(*) „ORLEN Latvija” eksperimentālai dati	Degvielas, dzīvēja (*)	LD ₅₀ , orīti, Jarkas LD ₅₀ , dermatī, orīti LD ₅₀ , klopījot, Jarkas, 4h	>7600 mg/kg >4000 mg/kg >4,1 mg/l

Kodigs/kairinošs īdājumi:

Nopietni acu bojājumi/ acu kairinājums: Pamatoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritérijiem.

Elpuļu vai īdājumi sensibilizācija: Pamatoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritérijiem.

Cilmes sūnu mutagenitāte: Pamatoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritérijiem.

Kancerogenitāte: Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.

Toksiska ietekme uz reproduktīvo funkciju: Pamatoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritérijiem.

Sastāvdalījums:	Vida	Rezultāti
(*) „ORLEN Latvija” eksperimentālai dati	Degvielas, dzīvēja (*)	NOAEL, dermatī: > 125 mg/kg NOAEC, ielopojot: > 401 ppm

Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT):

Vienreizēja iedarbība (STOT SE): Pamatoties uz pieejamajiem datiem, maisījums neatbilst klasificēšanas kritérijiem.

Atkārtota iedarbība (STOT RE): Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā.

Sastāvdalījums:	Vida	Rezultāti
(*) „ORLEN Latvija” eksperimentālai dati	NOAEL, dermatī: > 0,5 mg/kg (Internacionāls) NOAEC, ielopojot: S > 10 mg/m ³ (Internacionāls) NOAEC, ielopojot: > 1710 mg/m ³ (suhētniski)	

Bīstamība ielopojot: Var izraisīt nāvi, ja norīj vai iekļūst elpojot.

Informācija par iespējamajiem ekspozīcijas ceļiem:

Var iedarboties uz organismu, saskaroties ar ādu un acīm, norījot un ielopojot.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulas (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dizeldegtiela; Dizeldegtiela lauksaimniekiem; Marktā dizeldegtiela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Ar fizikalajām, ķīmiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām saistītie simptomi:

ieelpojat:	Dizeldegtielas tvaiki viegli kairina acis, degunu un rikli.
Nokļūstot uz ādas:	Nokļūstot uz ādas, ticamīkais, izraisīs vieglu kairinājumu.
Nokļūstot acīs:	Maz ticams, ka šķidrumam nejausi nokļūstot acīs, tas izraisīs vairāk nekā pārijelas sāpes.
Norijot:	Maz ticams, ka var būt kaitīgs, norijot nelielā daudzumā. Lielā daudzumā norisāna izraisīs nelabumu un caureju.

Aizkavēta un tūtītēja, kā arī hroniska ietekme, ko rada īslaicīga un ilgstoša eksponētība:

Ilgstoša vai atkārtota saskare ar ādu var izraisīt dermatitu.
Ja produkts satur ievērojamu daudzumu poliklorisko aromātisko oglūdeņražu (PCA), ilgstoša vai atkārtota saskare ar ādu var izraisīt neatgriezeniskas ādas saslimšanas, ieskaitot vēzi.
Iedarbību pastiprinoti apstākļi:
Jau esošas ādas un elpošanas ceļu saslimšanas.

12.1. Informācija par citiem apdraudējumiem:

Endokrīni disruptīvās īpašības:	Pamatoties uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur sastāvdalas: - kuras ir iekļautas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu izveidotajā sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības, - val kuras ir identificētas kā tādas, kurām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētāji Regula (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regula (ES) 2018/605 noteiktojiem kritējiem, daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.
Cita informācija:	Dizeldegtielas izmantošana parastos apstākļos nerada toksiskuma risku.

12.2. IEDĀĻA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toxicitāte:

Maisījums ir klasificēts kā toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

Ūdens vidē:

Sastāvdalas:	Vida Degrīcības, dzīteja ⁽¹⁾	Iedarbības veids, organismi	Devis
		Alīns	> 50 mg/l
		Ū...sāpes	> 22 mg/l
		Ū...bezmgurķaļuši	> 68 mg/l
		Hormoni	
		Ū...sāpes	> 0,033 mg/l
		Ū...bezmgurķaļuši	> 0,21 mg/l

⁽¹⁾ „ORLEN Latvija” eksperimentālā dati

12.2. Noturiba un noārdāmība:

Produktam bionoārdīšanās ir raksturīga (60 % 28 dienu testā).

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Maisījuma pamata sastāvdalas dizeldegtiela: Standarta testi UVCB vielām nav piemērojami.

Kopumā bioakumulācijas potenciāls ir uzskatīts par zemu.

Produktā ietilpstotie smagākie ogļudeņraži var uzkrāztīties ūdens organismos.

12.4. Mobilitāte augsnē:

Produkts var iestūkties augsnē līdz pat gruntslānēm.

Dizeldegtielas maisījuma komponentes var absorbēt organiskais materiāls, kas atrodas augsnē vai nogulsnēs. Produkts nešķīst ūdenī. Tas izplātās pa ūdens virsmu. Produkts ir lēni gaišošs no augsnēs slānā un ūdens. Dažas dizeldegtielas maisījuma komponentes nogulsnējas ūdens sistēmās.

Izplatoties virszemes un pazemes ūdenēm, var veidot plāšus piešārpojuma areālus, noklājot ūdens virsmu plānā slānī un suspendējoties.

Maisījuma pamata sastāvdalas dizeldegtielas sadališanās modelis (PETRORISK, aprēķins) dažādos vides sektoros: 24,36 % gaisi <> 0,14 % ūdeni <> 62,86 % nogulsnēs <> 12,64 % augsnē (ECHA dati).

12.5. PBT un vPvB ekspertizes rezultāti:

Maisījuma sastāvdalas neatbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kādi noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā.

12.6. Endokrīni disruptīvās īpašības:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulas (ES) 2020/878

Produkta identifikators: **Dizeldegtiela; Dizeldegtiela lauksaimniekiem; Marktā dizeldegtiela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Pamatototies uz ražotāja sniegtajiem datiem, maisījums nesatur sastāvdalas:

- kuras ir iekļautas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu izveidotajā sarakstā, jo tām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības,
- val kuras ir identificētas kā tādas, kurām piemīt endokrīni disruptīvās īpašības saskaņā ar Komisijas Deleģētāji Regula (ES) 2017/2100 vai Komisijas Regula (ES) 2018/605 noteiktojiem kritējiem,
daudzumā, kas lielāks par 0,1 % masas.

12.7. Cita nelabvēlīgas ietekmes:

Pat niecīgas produkta noplūdes ūdeņos var izmainīt to organoleptiskās īpašības.

Uz ūdens virsmas izveidojusies plēvīte var traucēt slābekļa apmaiņu un izraisīt organizmu bojāju.

Produkts izraisa piešārpojumu, un tieša saskare rada kaitīgu ietekmi, piemēram, uz putniem un augu valsti.

Audsorbētās oglūdeņražu paliekas var kaitēt organismiem nosēdumos.

Pārējā informācija:

Profilaktiskie pasākumi vides aizsardzībai:
Maksimāli iekārtu, komunikāciju, izliešanas-uzpildes procesu hermetizāciju, noplūžu kanalizāciju izslēgšanu, gāzevida izmēšu attīrīšanu, gaisa vides un noteķuēju kontrole.

13. IEDĀĻA: Apsaimniekošanas apsvērumi

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

Produkta atlikumi un izlētotošas iepakojumus jāizvieto drošā veidā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Lietotājam ir jāapzinās, ka šī produkta atkritumu kategorija ir atkarīga no konkrētajiem lietošanas apstākļiem. Zemāk dotas atkritumu kods ir rekomendējōšs, pamatoots ar produkta lietošanas norādījumiem.

Atkritumu klasifikācija:

Produkts:

Grupa: 1307 Šķidrā kurināmā atkritumi.

Klase: 130701 Degviela un dizeldegtiela.

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1357/2014 tiek uzskaitīts par **bistamiem** atkritumiem.

Uzlietār ar licencētu atkritumu savākšanas uzņēmuma starpniecību.

Iepakojums:

Grupa: 1501 Iepakojums (ieskaitot atsevišķi savākto sadzīvē radīto izlietoto iepakojumu).

Klase: 150110 Iepakojums, kurš satur bīstamu vielu atlikumus vai ar tām piešārpoštos.

Iepakojumu iztukšot pilnīgi. Pēc atbilstošas attīrīšanas to var nodot otreizējai pārstrādei. Iepakojumu, ko nevar attīrīt, izvietot tāpat kā produkta.

Pārējā informācija:

Šo produktu un tā iepakojumu likvidēt drošā veidā.

Utilizācijas procedūras saskaņot ar vides speciālistu.

Tukšas tvertnes vai cisternas var saturēt produkta atlikumus.

Ar iztukšoto iepakojumu, kas nav attīrīts, vajadzētu rīkoties uzmanīgi.

Tukšas tvertnes ir ugunsbīstamas, jo var saturēt produkta atlikumus un tvaiku.

Tvertnes nekad nemetināt, nelodēt un neslēpt.

Nejaut produktam iepļūst kanalizācijā, ūdenstecē vai zemē.

14. IEDĀĻA: Informācija par transportēšanu

14.1. ANO numurs vai ID numurs:

UN 1202

14.2. ANO oficiālais kravas nosaukums:

DŽEĻDEGTIELA

14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):

3

14.4. Iepakojuma grupa:

III

14.5. Vides apdraudējumi:

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulas (ES) 2020/878

Produkta identifikatoris: **Dizeļdegviela; Dizeļdegviela lauksaimniekiem; Markētā dizeļdegviela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Videi (ūdens videi) būstama viela. Jūras piesārņotājs.

14.6. Ipaši pāsardzības pasākumi lietotajiem:

Rikoties saskaņā ar 7. un 8. iedājā dotajiem norādījumiem.

Pārvadāšana lietotāja Pārvadāt vienmēr pārvadāt noslēgtā iepakojumā, vertikālā stāvoklī, drošā veidā, iekštelpās: Nodrošināt, lai personāls, kas pārvadā produktu, zinātu kā rikoties nejaušas noplūdes gadījumā.

14.7. Beztaras kravu jūras pārvadājumi saskaņā ar SJO instrumentiem:

Nav piemērojama.

15. IEDAĻA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības un vides jomas noteikumi/normatīvie akti, kas iipaši attiecas uz vielu un maišķumu:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Komisijas Regula (ES) 2020/878 (2020, gada 18. jūnijus), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmiķu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), II pielikums

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008, gada 16. decembrijs) par vielu un maišķumu klasificāšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006

Komisijas iestāžu lēmums (ES) 2017/774 (2016, gada 25. novembris), ar ko nosaka kopīgu fiskālu marķējumu vielgaiji dizeļdegvielai un petrolejam

Komisijas Regula (ES) Nr. 1357/2014 (2014, gada 18. decembrijs), ar ko aizstāj III pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvi 2008/98/EK par aktrituumu un par dažu direktīvu atcelšanu

2000. gada 26. septembra MK noteikumi Nr. 332 „Noteikumi par benzīnu un dizeļdegvielas atbilstības novērtēšanu”

2011. gada 19. aprīļa MK noteikumi Nr. 302 „Noteikumi par aktritumu klasifikatoru un iepārīšanu, kurus padara aktritumus būstamus”

2021. gada 18. februāra MK noteikumi Nr. 113 „Atkritumu un to pārvadījumu uzskaites kārtība”

2007. gada 15. maija MK noteikumi Nr. 325 „Darbu aizsardzības prasības saskarē ar ķīnošajām vielām darba vietās”

2009. gada 10. marta MK noteikumi Nr. 199 „Kārtība, kādā veicināti obligāti veselības pārbaudei”

2001. gada 28. augusta MK noteikumi Nr. 384 „Bistamu vielu uzglabāšanas rezervuūru tehniskās uzraudzības kārtība”

2009. gada 3. novembra MK noteikumi Nr. 1290 „Noteikumi par gaiss kvalitāti”

2014. gada 25. novembra MK noteikumi Nr. 724 „Noteikumi par piesārņojas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežoti šo smaku izplatīšanos”

2003. gada 29. aprīļa MK noteikumi Nr. 226 „Noteikumi par pārvadāšanu pārvadīšanu pa dzelzceļu”

2016. gada 1. marta MK noteikumi Nr. 131 „Rūpniecisko avīziju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”

2015. gada 22. decembra MK noteikumi Nr. 795 „Ķīmisko vielu un maišķumu uzskaites kārtība un datubāze”

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

REACH reģistrācijas ietvaros maišķuma pamata sastāvdalas degvielas, dizeļa ķīmiskās drošības novērtējums ir veikts.

Pārējā informācija:

REACH pielikumi:

XIV pielikums: Nav piemērojams.
XVII pielikums: Nav piemērojams.

Regula 67/548/EK:

Regula 1907/2006/EK:

Regula 1272/2008/EK:

Klasiifikācija un uzturēšanas daudzības noteikumi ar Direktīvu 2012/19/EU (pārlikums (Sevis II)):

	Konkrētās daudzības (noteikumi) lai pārbaudētu veiksmību, kas attiecas uz noteikām finanšu uzņēmumiem	Konkrētās daudzības (noteikumi) lai pārbaudētu veiksmību, kas attiecas uz noteikām finanšu uzņēmumiem
I. DALI BISTAMĀ VIELĀ KĀRTĪJUMĀ		
Hizozības kategorijas secībāi ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008:		
PI. 1.2. BĒRZĀJOŠĀS ĪKSKRIEDEI: 2. un 3. kategorijas saistītošās īkskriedes, sekojošās notiekas P5 un P18:	5000	50000
II. DALI A KONKRETĀM FINANŠU UZŅĒMUMU VIEĻĀ KĀRTĪJUMĀ		
Kārtības vieta, kārtības notiekšanas 2. kategorija	200	500
Hizozības viela:		
III. DALI A KONKRETĀM FINANŠU VIEĻĀ KĀRTĪJUMĀ		
14. Natura produkti un ekoloģiski degtuvēs veidi či pārbaudi (ar dažiņu izteikšanu, kārtības notiekšanas un pārbaudi saistībā ar tām):	2000	20000

16. IEDAĻA: Cita informācija

Ieteikumi par apmācībām un brīdinājumiem:

DDL kods: VKB-ORL-158183788211878

Lapa: 13. no 15

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulas (ES) 2020/878

Produkta identifikatoris: **Dizeļdegviela; Dizeļdegviela lauksaimniekiem; Markētā dizeļdegviela**
Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 3

Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Saskaņā ar REACH Regulas 35. pantu: „Darba pārmērījum un viņu pārstāvījumdarba devējs piešķir pieklīvi informāciju, ko saskaņā ar 31. un 32. pantu nodrošina par vielām vai maišķumiem, ko viņi lieto vai kuru iedarbībai viņi var būt pakļauti darbā.”

Personālam, kas strādā ar šo produkto, ir jābūt apmācītam par iespējamiem riskiem, individuālo aizsardzības līdzekļu lietotāšanu un pirmās pārīdzības sniegšanu.

Visām pirmās pārīdzības instrukcijām ir jābūt sastādītām atbilstoši drošības un veselības aizsardzības, kā arī vides aizsardzības likumdošanai. Ievērot visas drošības un higiēnas prasības darbam ar ķīmikālijām.

Pirmais pārīdzības instrukcijā rakstiskā veidā ir jābūt brīvi pieejamā darba vietai.

Strādījošos iepazīstināt ar šīm DDL saturu. Lietošanas laikā ievērot instrukcijas.

NEVEIKT DIZEĻDEGVIELAS SŪKŠANU AR MUTI!

Neizmanto degvielu citādiem nolūkiem nekā tā paredzēta.

Šāds izmantošanas var pakļaut lietotāju neparedzētai bīstamībai.

Drošības datu lapu izmantojo saīsinājumā un akronīmu atšifrējums vai paskaidrojums:

PBT - noturīga, biokomplimativa un toksiska (viela)

vPvB - joti noturīga un ļoti biokomplimativa (viela)

SVHC - viela, kas izraisa lielas bažas (viela bīstama viela)

ED - endokrīni disruptīvas (vielas, kam ir endokrīno sistēmu noārdošas (pašības)

SJ - Startpunktās īpniecības organizācija

UVCB - viela, kura sastāvā nav zināms vai ir mainīgs, kas ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli

BER - bioloģiskās ekspozīcijas rādītāji

LC₅₀ - letālā koncentrācija 50 % testa populācijas

LD₅₀ - letālās ilūmenis 50 % testa populācijas

LL₅₀ - ihibīcijas ilūmenis 50 % testa populācijas

NOAEL - Nenovērojams nelabvēlgās ietekmes ilūmenis

NOAE - Nenovērojams nelabvēlgās ietekmes koncentrācija

NOEL - Nenovērojams ietekmes ilūmenis

ECHA - Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra

Bīstamības kāslaukunā kārtījumā, kā arī bīstamības apzīmējumu kodu atšifrējumi:

Acute Tox. 4 - Akutais tokiskums, 4. bīstamības kārtījums

Aquatic Chronic 2 - Viela bīstama ūdens vidē, 2. hromiskas bīstamības kārtījums

Asp. Tox. 1 - Bīstams ieeļojot, 1. bīstamības kārtījums

Carc. 2 - Kancerogenitātē, 2. bīstamības kārtījums

Flam. Liq. 3 - Uzliesmojošs & iekrūmējums, 3. bīstamības kārtījums

Skim Irrit. 2 - Kairinātās iekrūmējums, 2. bīstamības kārtījums

STOT RE 2 - Tokiskais ietekme uz mērķorgānu - atkārtoto iedarbību, 2. bīstamības kārtījums

H226 - Uzliesmojošs skādums un tvaika

H302 - Kaitīgs, ja norīts

H304 - Var izraisīt nāvi, ja norī vai iekļūst elpojot

H312 - Kaitīgs, ja ponūk saskarē ar ādu

H315 - Kairinātā ādu

H332 - Kaitīgs ieeļojot

H351 - Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi

H373 - Var izraisīt orgānu bojīgumus ilgstošas vai atliktošas iedarbības rezultātā

H411 - Tokiskas ūdens organismiem ar ielācīgām sekām

EUH044 - Sprādzienā draudi, kārējot slēgt vīdā

EUH066 - Atkārtoto iedarbību var radīt sāusā ādu vai izraisīt tās sprēķāšanu

Klasifikācija un maišķuma klasifikācijas noteikšanai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 izmantojā procedūra:

Klasifikācija: Klasificēšanas procedūra:

Flam. Liq. 3; H226: Pamatojoties uz pārbaudes datiem.

Asp. Tox. 1; H304: Pamatojoties uz pārbaudes datiem.

Skin Irrit. 2; H315: Aprēķina metode.

Acute Tox. 4; H332: Aprēķina metode.

Carc. 2; H351: Aprēķina metode.

STOT RE 2; H373: Aprēķina metode.

Aquatic Chronic 2; H411: Aprēķina metode.

Papildinformācija:

Ja jums ir papildu jautājumi par šī produkta īpašībām, pareizu un drošu lietošanu, īudu, sazinieties ar SIA „ORLEN Latvia”: zinas@olen.lv

Bīstiskākās bibliogrāfiskās atsaucēs un datu avoti:

Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras (ECHA) datubāze, <https://echa.europa.eu/>

Lapa: 14. no 15

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regula (ES) 2020/878

Produkta identifikatoris: **Dizeldegviela; Dizeldegviela lauksmiņiem;** **Markēta dizeldegviela**
Datums: 16.10.2018., versija: 3 Sagatavota latviešu valodā: 21.11.2022.

Informācija par drošības datu lapas oriģināla labošanu:

Versijas Nr.	Datums	
1	Nav ziņams.	Sākotnējais izdevums.
2	10.05.2016.	Labojums Nr. 1, kas aizstāj iepriekšējo versiju. Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/830 prasībām veiktais izmaiņas iedalījs 1 - 16.
3	16.10.2018.	Labojums Nr. 2, kas aizstāj iepriekšējo versiju. Veitlās izmaiņas nav uzrādītas.

Pārējā informācija:

Šī drošības lapa ir tulkota un sagatavota no produkta ražotāja drošības datu lapas versijas (labošanas datums: 16.10.2018.) angļu valodā.

SIA „Vides Konsultāciju Birojs”, Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014, Latvija,
tālr. +371 67557668, <http://www.vkb.lv>.

Par drošības datu lapas labošanu atbildīgā persona: birojs@vkb.lv
Informācija uzzīnām: tālr. (+371) 28344602, Māris Bērziņš, marisddl@gmail.com

Saistību atruna:

Šeit sniegtā informācija tiek uzskaitīta par pareizu uz dokumenta sagatavošanas laiku. Tomēr garantija par informācijas, ko satur šī drošības lapa, pildījumu un precīzumu netiek dota. Informācija kalpo tikai kā vadlīnijas drošības darbam, produkta lietošanai, apstrādei, uzglabāšanai un aktritu apsaumniekošanai. Seit sniegtā informācija nevar uzskaitīt par garantijas vai kvalitātes apiecīnājumu. Sniegtā informācija attiecas tikai uz konkrēto minēto produktu un var nebūt patiesa, ja šis produkts tiek lietots kombinācijā ar citiem produktiem vai veida, kāds sākū dokumentā nav apskaitīts.

SIA „ORLEN Latvija” neuzņemmas atbildību par jebkādu kaitējumu vai traumām, kas var rasties produkta nepareizas lietošanas un ieteikumu neievērošanas rezultātā.

Šīs „.pdf” formātā izsniegtās „drošības datu saturs” jebkāda grozīšana bez SIA „Vides Konsultāciju Birojs” un, vienlaicīgi, Māra Bērziņa (tālr. (+371) 28344602; marisddl@gmail.com) rakstiskas atļaujas ir aizliegta.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Drošības datu lapa saskanā ar Regulas (ES) Nr.2015/830. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1).
 Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).Labots 01.10.2016.(versija Nr.4).
 Labots 24.01.2022. saskanā ar Komisijas Regulu (ES) Nr.2020/878 (versija Nr.5)

Ķīmisko produktu drošības datu lapa (DDL)

1. IEDĀLA: Vielas/maisījuma un uzņēmējsabiedrības/uzņēmuma identificēšana

1.1. Produkta identifikatoris

Produkta nosaukums – propāna-butāna maisījums

1.2. Vielas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietošanas veidi un tādi, ko neiesaka izmantot
Produkta pielietojums Autotransportā kā degviela, sadzīves gāzes iekārtās kā kurināmās, rūpniecībā, lauksaimniecībā

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju

Uzņēmums

SIA „Latvijas propāna gāze”
 Kurzemes prospekts 19, Rīga, LV-1067
 Tālr.+37167815025, Fakss: +37167413712
 E-pasts: lpg@lpg.lv

1.4. Tāluņa numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	112;
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	113;
Saindešanās un zāļu informācijas centrs	67042473

2. IEDĀLA: Bīstamības apzināšana

2.1. Vielas un maisījuma klasificēšana saskanā ar EK regulu Nr. 1272/2008 (CLP)

Flam.Gas1A-H220 īpaši viegli uzielsmojoša gāze

Press.Gas (Liq.) - H280 gāzes zem spiediena, karstumā var eksplodēt

2.2. Etiketes elementi saskanā ar EK regulu Nr. 1272/2008 (CLP)

Piktogramma

GHS02

GHS04

Signālvārds: BĪSTAMI

Markējums:

H220 - īpaši viegli uzielsmojoša gāze.

H280 – satur gāzi zem spiediena, karstumā var eksplodēt.

Drošības prasību apzīmējums:

Profilakse: P210 - Sargāt no karstuma, karstām virsmām, dzirkstelēm, atklātas uguns un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēkēt.

Reakcija: P377 - Degšanas gāzes noplūde: Nedzēst, ja vien noplūdi var apstādināt drošā veidā.
P381 - Nopūdes gadījumā novērst visus uzielsmošanas avotus.

Glabāšana: P403 - Glabāt labi vēdināmās telpās.

P410 - Aizsargāt no saules gaismas.

2.3. Citi apdraudējumi

Smagāks par gaisu uzkrājās zemās vietās. Uzkrājoties zemās vietās izraisa strauju temperatūras pazemināšanos. Sašķidrinātā veidā vieglāks par ūdeni – izlejot uz ūdens pārvietojas pa ūdens virsmu līdz iztvaiko.

3. IEDĀLA: Sastāvs/informācija par sastāvdalījām

3.1.Vielas

Nav piemērojams.

3.2.Maisījumi

Vielas nosaukums	CAS numurs	EK numurs	Indeksa numurs	w/w %	REACH numurs
Propāns	74-98-6	200-827-9	601-003-00-5	Ne mazāk kā 55%	01-2119486944-21
Butāns	106-97-8	203-448-7	601-004-00-0	Mazāk kā 45%	01-2119474691-32
Etilmerkaptāns ¹ (Etantiols)	75-08-1	200-837-3	016-022-00-9	Ne vairāk kā 0.001%	01-2119491286-30-0000

Vielas nosaukums	Indeksa numurs	Klasifikācija	Noteikta aroda robežvērtības ekspozīcija (AER)
Propāns	601-003-00-5	Press.Gas (Liq.) H220 Flamm.Gas 1A H280	AER
Butāns	601-004-00-0	Press.Gas (Liq.) H220 Flamm.Gas 1A H280	AER
Etilmerkaptāns ¹ (Etantiols)	016-022-00-9	Flam. Liq. 2 H225 Acute Tox. 4 * H332 Aquatic Acute 1 H400 Aquatic Chronic 1 H410	AER

¹ Saskanā ar EK regulu Nr. 1272/2008 (CLP) maisījums netiek klasificēts ka uzielsmojošs šķidrums (H225), akutū toksisks (H332) un akutū un hroniski toksisks ūdens videi (H400, 410), jo neatbilst klasificēšanas kritērijiem. Etantiols tiek izmantots kā odorants.

4. IEDĀLA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Vispārīgi ieteikumi

Nedot neko caur muti personai bezsampaņā. Ja ir sliktā pašsajūta, nekavējoties vērsties pēc medicīnas palīdzības. Uzrādīt medicīnas iestādes darbiniekiem produkta etiketi, ja iespējams.

Ieelpošana

Pārvietot cietušo svaigā gaisā un turēt miera stāvoklī, kas ir ērts elpošanai. Ja cietušais neelpo, veikti mākslīgo elpošanu. Ja diskomforts attīstās vai nepāriet, vērsties pēc medicīnas palīdzības.

Nokļūšana uz ādas

Šķarek ar iztvaikojošu šķidrumu var izraisīt apsaldējumu vai ādas sasalšanu. Novilkta notraipīto apģērbu un apavus. Nekavējoties nomazgāt ar lielu daudzumu remdeņa ūdens vismaz 15 minušu laikā. Neberzēt skartās zonas. Nelietot karstu ūdeni uz apsaldētām ķermeņa daļām.

Nokļūšana acīs

Vispirms pārbaudiet, vai cietušajam nav kontaktēcas, un nonemiet, ja tādas ir. Nekavējoties izskalot acis ar lielu daudzumu ūdens vismaz 15 minušu laikā. Ja kairinājums nepāriet, saņemt medicīnisko palīdzību.

Norīšana

Norīšana netiek uzskaitīta par potenciālu iedarbības veidu.

4.2. Svarīgkie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta

Simptomi/ievainojumi pēc ieelpošanas

Var izraisīt mīgaību, reibonus, vai kustību traucējumus. Ievērojams daudzums pēc ieelpošanas var izraisīt skābekļa trūkumam līdzīgus simptomus. Ja elpošana ir apstājusies, veikt mākslīgo elpināšanu. Ja elpošana ir apgrūtināta, ļaut kvalificētam personālam administrēt skābekli. Nodrošināt medicīnisko palīdzību.

Simptomi pēc kontakta ar ādu

Saskare ar produktu var izraisīt aukstuma apdegumus vai apsaldējumus. Nekavējoties vērsties pēc medicīnas palīdzības.

Simptomi pēc acu kontakta

Tiešais kontakts ar sašķidrināto gāzi var izraisīt smagu un, iespējams, pastāvīgu acu bojājumu apsaldējuma dēļ no ātras skidruma iztvaikošanas. Ja noticis kontakts ar sašķidrinātu gāzi, skalot acis ar remdenu ūdeni vismaz 15 minūtes. Nekavējoties vērsties pēc medicīnas palīdzības.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

Īpaša aprūpe nav nepieciešama.

5. IEDĀLA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekli

5.1.1. Piemērotie ugunsdzēsības līdzekli:
ūdens smidzināšana vai migla. Saus pulveris. Putas, smiltis.

5.1.2. Nepiemiērotie ugunsdzēsības līdzekli:

nedzēst ar ūdens strūku.

5.2. Īpaša vietas vai maisijuma izraisa bīstamība

- pakļaujot sakarsēšanai, gāzes konteiners var eksplodēt;
- zema eksplozijas robeža;
- augsta temperatūra, kas pārsniedz 2000°C;
- liels siltuma starojums, sadegot gāzes un gaisa maisijumam var radīt sprādzienbīstamu situāciju;
- tvaiki var pārvietoties lielos attālumos līdz aizdegšanās avotiem un uzliesmojumiem. Tvaiki slēgtās vietās var eksplodēt, ja tie tiek pakļauti uguns iedarbībai. Ugunsgrēkā konteineri var eksplodēt. Uzglabāšanas konteineri un konteineru daļas var tikt izmērītas lielos attālumos, daudzos virzienos;
- noplūdušas gāzes aizdegšanas – nedzēst, ja vien nav iespējams droši pārtraukt noplūdi.

5.2.1. Bīstamie sadegšanas produkti

Sašķidrinātās gāzes neplīnās sadegšanas produkti satur oglekļa oksīdu (CO) (tvana gāzi), kas ir ļoti toksisks. Saīnēšanās ar oglekļa oksīdu izraisa smakšanu un var iestāties nāve. Pilnas sadegšanas procesā veidojas dūmi, kas satur oglekļa dioksīdu, kas izraisa smakšanu. Rodas ļoti liels siltuma starojums; var radīt sprādzienbīstamu situāciju.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

- ugunsgrēka gadījumā nedrīkst dzēst uguni, kamēr noplūde nav apturēta;
- blakus esošās spiedieniekārtas nepieciešams intensīvi atdzesēt ar ūdeni (spiedieniekārtas atdzesēšanas sistēmas iedarbināšana, ārējās ugunsdzēsības ūdensapgādes avotu izmantošana), lai novērstu spiedieniekārtas pārkāšanu un tai sekojošu eksploziju;
- izolēt ugunsgrēka avotu un ļaut tam izdegst;
- ja liešmas tiek nejausi nodzēstas, var notikt sprādzienbīstama atkārtota aizdegšanās;
- nekavējoties izvelciet visu personālu no zonas, ja no atgaisošanas drošības ierīces paaugstinās skāņa vai ja konteinerā krāsa ir mainījusies;

- dzēsiet uguni no aizsargātās vietas vai no maksimāli iespējamā attāluma;
- palieciet pret vēju. Izvairieties no zemām vietām, kur var uzkrāties gāzes (tvaiki);
- ūdens saskare ar sašķidrinātu gāzi var izraisīt vārīšanu, putošanu un ātru tvaiku veidošanos. Ja tvaiku mākonis nav aizdedzināts, izmantojet ūdens strūku, lai notriektu un kontrolētu tvaiku izkrīti.

Aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem: standarta aizsargapģērbs un aprīkojums: (Ugunsdzēsējiem ir jāliej tipveida aizsargapģērbs, ieskaitot ugum aizturošu formastēru, ķiveri ar sejassargu, cimdus, gumijas zābakus un noslēgtās vietās autonomo elpošanas aparātu (AEA). Vadlīnijas: EN 469 Ugunsdzēsēju aizsargapģērbs. Efektivitātes prasības ugunsdzēsēju aizsargapģērbam EN 15090 Ugunsdzēsēju apavi. EN 659 Ugunsdzēsēju aizsarcīmīdi. EN 443 Ķiveris ugunsdzēsējiem, kuri dzēs ugunsgrēku telpās un citās būvēs. EN 137 Elpošanas ceļu aizsardzības aprīkojums — Atvērta cikla autonoms elpošanas aparāts ar saspiesta gaisa padevi un ar pilnībā nosedzošu sejas masku — Prasības, pārbaudes, marķējums.

6. IEDĀLA: Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām

6.1.1 Personām, kuras nav apmācītas ārkārtas situācijām

Nekavējoties sazinieties ar ārkārtas palīdzības dienestiem. Valkājiet piemērotu aizsargaprīkojumu (t.sk. personisko aizsargaprīkojumu, kas minēts drošības datu lapas 8. iedalā), lai izvairītos no īdas, acu un personiskā apģērba piesārņošanas.

6.1.2. Ārkārtas palīdzības sniedzējiem

- Evakuējiet un aizħledziet atgriezties cilvēkiem, kas nelieto aizsargaprīkojumu, izplūdes piemeklētajā teritorijā.
- Novāciet visus aizdegšanās avotus.
- Šķidra produkta izplūšana rada ugunsdrošības draudus un eksplozīvu gaisa maišījumu.
- Nodrošiniet, lai viss aprīkojums būtu bez dzirkstelēm vai elektrības izlādes.
- Izvairieties no tiešas saskares ar izplūdušo vielu.
- Cenšieties palikt pusē, no kuras piš vējš.
- Nelaujiet izplūdes vietās ienākt neiesaistītam personālam.
- Nodrošiniet pietiekamu ventilāciju, it sevišķi slēgtās telpās.

6.2. Vides drošības pasākumi

Izplūde uz zemes:

- Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi.
- Novērsiet izplūdes iekļūšanu noteķūdenu sistēmā vai citās vietās, kur iespējama uzkrāšanās.

Izplūde ūdeni vai jūrā:

- Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi. Šīs sašķidrinātās gāzes noplūde var veidot ledu, kas var aizsprostot noteķas un padarīt vārstus nedarīgus. Ūdens saskare ar sašķidrinātu gāzi var izraisīt vārīšanu, putošanu un ātru tvaiku veidošanos. Izmantojet atbilstošu drošības aprīkojumu.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli

- Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi.
- Nodaliet piesārņoto teritoriju, nodrošiniet ventilāciju un ļaujiet gāzei iztvaikot.

6.4. Atsauce uz citām iedalām

Individuālie aizsardzības līdzekļi pielietošanu skaitīties drošības datu lapas (DDL) 8. iedalā; Atkritumu un atlikumu apsaimniekošanu skaitīties DDL 13. iedalā.

7. IEDĀLA: Lietošana un glabāšana

7.1. Piesardzība drošai lietošanai

- Jebkuru cilvēku, kuram ir saskare ar produktu, nepieciešams apmācīt produkta pārvietošanā un izmantošanā.

- Darba devējiem jāsniedz darbiniekiem informāciju par visām jomām un darbībām, kurās iespējama saskare ar produktu.
  - Visus darbiniekus, kuri var tikt pakļauti šim produktam, nepieciešams informēt par apdraudējumu, atbilstošiem simptomiem, saskarē radito ietekmi un atbilstošiem aizsardzības pasākumiem, kas saistīti ar droš izmantošanu un darbību ar šo produktu.
  - Informāciju par apdraudējumu jābūt darbiniekiem pieejamai visas vietās, kur šis produkts tiek ražots, izmantots, pārvietots vai uzglabāts.
  - Izvērtēt potenciālas sprādzienbīstamas atmosfēras risku un sprādziendroša aprīkojuma nepieciešamību. Nodrošināt, ka pirms lietošanas (vai regulāri) tiek pārbaudīta iespējamā noplūde no gāzu sistēmas kompleksa.
  - Pirms gāzes ievadišanas atbrīvot sistēmu no gaisa.
  - Izvarieties no visa veida aizdegšanās avotiem, oksidējošām vielām, hloru un ūdeņraža hlorīda vai ūdeņraža fluorīda.
  - Darba apgērbu, kas kļuvis mitrs, nepieciešams nekavējoties novilkta ugunsdrošības dēļ.
  - Nesmērēt produkta lietošanas laikā.
  - Uzmanieties no elektības izlādēšanās, izmantojot piemērotas vadu nostiprināšanas un zemēšanas procedūras.
  - Lietot tikai nedzirksteljojošos instrumentus.
  - Izmantojiet tādas caurules un aprīkojumu, kas izstrādāts darbam zem atbilstošā spiediena.
  - Izmantojiet pretvārstu vai citu aizsargierīci, lai novērstu plūsmas pretēju kustību.
  - Uzglabāšanas tvertni iekšienes tūrišamu, pārbaudi un kopšamu drīkst veikt tikai atbilstošā aprīkojumā tērpts personāls ar atbilstošām kvalifikācijām, kā to nosaka valsts, vietējās vai uzsēduma regulas.
  - Uzmanieties, izmantojot tukšus tvertnes: iespējams, ka tvaika pārpalikums vēl ir ugunsnedrošs.
  - Tvertnēm nedrīkst pielietot spiedienu, tos griezt, metināt, lodēt, urbt vai smalcināt.
  - Tvaiki ir smagāki par gaisu, uzmanieties no to uzkrāšanās zemās un slēgtās telpās.
  - Nodrošiniet, lai tiek sekots visām atbilstošajām normām, kas saistītas ar eksploziju gaisu, kā arī ugunsnedrošu produktu izmantošanu un glabāšanu.
  - Pasargāt balonus no mehāniķiem bojājumiem: nevilkt, neripināt, neslidināt, nemest u.tml.
  - Lai pārvietotu balonus, pat nelielā attālumā, lietot ratiņus, kas piemēroti balonu transportēšanai.
  - Atstatē ventili aizsargs vieta līdz balons atrodas konteinerā vai lietot no konteinerā.
  - Ja lietotāja pieredze ir nepietiekoša, pārtraukt balona lietošanu un griezties pie piegādātāja.
  - Nekad nemēģināt labot vai pārveidot balonu ventīlus vai pārspiedienu drošības ierices.
  - Nekad nelietot tiešu liesmu vai elektriskās apslides ierīces lai pauastinātu spiedienu tilpnē.
  - Par ventīlu bojājumiem nepakļuvoties zinot piegādātājam.
  - Turēt ventīlu izjejas tīras no pīesāmojām daļām, elles un ūdens.
  - Atgriezt vietā ventīlu izjejas aizsargs vai korķus un ventīlu aizsargs (kur tas ir piemērojams), tīklīdz balons ir atvienots no iekārtas.
  - Aizvērt balona ventili pēc katras lietošanas un iztukšošanas, pat, ja tas ir pievienots pie iekārtas.
  - Nekad nemēģināt pārpildīt gāzes no viena balona otrā.
  - Nepielāut ūdens atpakaļplūsmu balonā.
  - Lai izvairītos no adiabātiskā trieciena, ventili atvērt lēnām.
  - Lai būtu iespējams identificēt balona saturu, nenopiemēt, neaizķlāt etiķetes.
- 1.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība**
- Uzglabāšanas tvertnēm regulāri ir jāpārbauda to vispārīgais stāvoklis un noplūžu iespējamība.
  - Nodrošināt, ka pirms lietošanas (vai regulāri) tiek pārbaudīta iespējamā noplūde no gāzu sistēmas kompleksa.
  - Uzglabāt tikai spiedvērtnēs vai speciālos konteineros.

- Uzglabāšanas vietas elektriskajam aprīkojumam jābūt atbilstošam potenciālajam sprādzienbīstamības riskam.
- Aizliegt atklāta līesma.
- Aizliegt saskarsme ar karstām virsmām.
- Aizliegt smēķēt.
- Uzglabāt balonus vietā, kur nepastāv ugunsgrēka risks un drošā attālumā no siltuma un uzsiesmošanas avotiem.
- Uzglabāt balonu/konteineru labi vēdināmā vietā, nepielāut sasilšanu virs 50°C.
- Uzglabāšanas laikā atdalīt no oksidējošām gāzemēm un ciemim oksidētājiem.
- Balonus uzglabāt vertikālā stāvoklī un nodrošināt pret apgāšanos.
- Balonus nedrīkst uzglabāt apstākļos, kas veicinātu to koroziju.
- Balonu ventīlu aizsargiem jābūt piestiprinātiem.

Uz produkta uzglabāšanu attiecas ES regulas 2012/18/ES (SEVESO III) par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību ar tās grozījumiem prasības:

Uzņēmums	Kvalificējošais daudzums (tonnās)
Zemākā līmena uzņēmums	10
Augstākā līmena uzņēmums	50

7.3. Konkrēts -i) galalietošanas veids (-i): skaties informāciju informācijas drošības datu lapas 1.2. iedāļā.

8. IEDALA: Iedarbības pārvaldība/ individuālā aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametri

Vielas nosaukums	Propāns	Butāns
CAS Nr.	74-98-6	106-97-8
Aroda ekspozīcijas robežvērtība (AER) Latvijā		
AER 8 stundas (mg/m ³)	1800	300
AER 8 stundas ppm (ml/m ³)	1000	
Pamatojums	LR MK 15.05.2007 noteikumi Nr. 325 "Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās" 1.pielikums	

Atvasinātie bezdarbības līmeņi (DNEL) un paredzētās bezdarbības koncentrācijas (PNEC) produkta sastāvdalām un pašām produktam nav noteiktas.

8.2. Iedarbības pārvaldība

8.2.1. Piemērotā inženiertehniskā kontrole

- Nodrošināt atbilstošu vispārējo un vietējo nosīcēs ventilāciju.
- Produkts uzglabājams noslēgtā sistēmā.
- Sistēma zem spiediena, regulāri pārbaudīt uz noplūdi.
- Nodrošināt, lai iedarbība nepārsniegtu noteiktās aroda ekspozīcijas robežvērtības.
- Ja iespējama uzielsmojošo gāzi/ tvaiku noplūde, lietot gāzu detektorus.
- Ievērot darbu atlauju sistēmu, piemēram , apkopes darbu veikšanai.
- Lietot vienīgi neizjaucamus, pret noplūdēm drošus iekārtu pievienojuma mezglus (piemēram, metinātus caurulīvadus).
- Veikt drošības pasākumus, lai pasargātu no statiskās elektības iedarbības.
- Inženiertehniskajai kontrolei jābūt pietiekamai, lai samazinātu saskari ar šo ķīmisko vielu viszemākajā iespējamā līmenī.

8.2.2. Individuālie aizsardzības pasākumi:

- lai novērtētu riskus, kas ir saistīti ar produkta lietošanu, un, lai izvēlētos individuālos aizsardzības līdzekļus (IAL), kas atbilst atbilstošajiem riskiem, jāveic risku novērtējums katrā darba zonā un tas ir jādokumentē.
- jāizvērtē sekjošo ieteikumu ievērošana.
- vairājas gadījumā turēt gatavībā autonomos elpošanas aparātus.
- personāla ķermeņa aizsargekipējums jāizvēlas atkarībā no veicamā uzdevuma, nemot vērā riskus, kādiem tiks pakļauts darbinieks.
- konteineru markēšana un citu veidu brīdinājumu izvietošana;
- materiālu drošības datu dokumentācija un darbinieku apmācīšana.
- Darba vietas uzturēšana atbilstoši labai industriālās higiēnas un drošības praksei.

Acu/sejas aizsardzība:

cieši noslēdošas aizsargbrilles ar sānu aizsargiem vai sejas maska. Drošības brilles ar sānu aizsargekrāniem, kas atbilst EN166. Izmantojiet piederumus acu aizsardzībai, kas pārbaudīti un apstiprināti saskaņā ar atbilstošiem valsts standartiem, piemēram, NIOSH (ASV) vai EN 166 (ES).

Ādas aizsardzība:

darba aizsargapģerbs un aizsargapāvī. Aizsarglīdzekļu veids ir jāizvēlas atkarībā no koncentrācijas un no bīstamās vielas daudzuma konkrētajai darba vietai. Visu apgērbu nepieciešams izvēdināt un pārbaudīt tā iespējamos fiziskos defektus, pirms tas tiek atkārtoti izmantots. Novelciet piesāmētās drēbes un izmazgājet pirms atkārtotas izmantošanas. Darba apgērbu, kas klūst mitrs, nepieciešams nekavējoties novilkāt ugunsdrošības riska dēļ.

Roku aizsardzība:

lietot atbilstošus aizsargcimdus. Strādājiet ar cīmudiem. Cīmdu pirms lietošanas jāpārbauda. Izmantojiet atbilstošu cīmdu novilkšanas tehniku (neskarot cīmdu ārpusi), lai izvairītos no produkta saskares ar ādu. Nomazgājet un nosusiniet rokas. Izvēlētājiem aizsargcīmiedem jāatbilst ES direktīvas 89/686/EK un tās izrietosā standarta EN 374 specifikācijām.

Elpošanas orgānu aizsardzība:

ja riska novērtējums liecina, ka jālieto gaisa attīrišanas respirators, kā rezerves tehnisko kontroli lietderīgi izmantot visi seju sedzoši respiratoru ar universālās kombinācijas (ASV) vai ABEK (EN 14387) tipa respiratora kasēnēm. Ja respirators ir pamata aizsardzības līdzeklis, izmantojiet visu seju sedzošu respiratori. Izmantojiet respiratorus un piederumus, kas pārbaudīti un apstiprināti saskaņā ar atbilstošiem valsts standartiem, piemēram, NIOSH (ASV) vai CEN (ES).

Termiskā bīstamība:

saskanā ar norādījumiem par acu/sejas, roku un elpošanas orgānu aizsardzību.

8.2.3. Vides risku pārvaldība:

- bīstamās ķīmiskās vielas jāuzglabā tā, lai nepielautu piesāmojošo vielu noplūdi apkārtējā vidē;
- tehniski nenovēršamu iekārtu darbības traucējumu gadījumos pārtraukt iekārtu darbību un novērst traucējuma cēloni;
- uzglabāšanas rezervuāriem un izlietotā produkta rezervuāriem nodrošināt norobežojumu – aizsargsistēmu, kas novēr bīstamās vielas noplūdi, ja rezervuāram vai aprikojumam ir noplūde vai sūce;
- darbību drīkst atsākt tikai pēc piesānojuma cēloņu novēršanas;
- stingri ievērot tehnoloģiskos reglamentus un ar drošību saistītās instrukcijas, līdz minimumam samazinot emisiju daudzumu;
- darbības ar ķīmiskām vielām un ķīmiskajiem produktiem jāveic atbilstoši kvalificētām personālam.

9. IEDALA: Fizikālās un ķīmiskās īpašības**9.1. Informācija par maišījuma fiziskajām un ķīmiskajām pamatīpašībām**

Formulas: butāns - C4H10, propāns - C3H8

Agregātstāvoklis (20 °C) un konsistēnci - gāzveida

Krāsa – bezkrāsains.

Smarža - bez smaržas. Sašķidrinātās gāzes tvaikiem nav smakas. Lai piešķirtu sašķidrinātai gāzei specifisko smaku, tai pievieno odorantu. Odoranta smaržas uztvere ir subjektīvā un nevar kalpot par robežvērtību pārsmiegšanu.

Kušanas temperatūra - - 187,7 - -0,5 °C

Viršanas temperatūra - - 42,1 °C pie 760mm

Aizdegšanās temperatūra - - 69 °C

Pašuzliesmošanas temperatūra - 405 - 588 °C

Eksplozijas robeža - No 1,8 %; līdz 9,5%

Tvaika spiediens: 0,6 -1,0 MPa pie 20 °C

Relatīvais blīvums šķidrai fāzēi: 540 kg/m³ pie 20 °C

Ūdeni šķīst -0,024-0,061 g/l pie 20 °C

Tvaika blīvums : 2,05 pie 20°C

10. IEDALA: Stabilitāte un reaģētspēja**10.1. Reaģētspēja - nepiemīt citas reaģētspējas bīstamības, izņemot kā apakšsekcijs aprakstītie efekti.**

10.2. Ķīmiskā stabilitāte - stabila, ja tiek ievēroti ieteicamie nosacījumi uzglabāšanai un izmantošanai.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība - ar gaisu var veidot eksplozīvu maišījumu. Ar oksidētājiem var strauji eksplodēt. Uzglabāt atsevišķi no spēcīgām oksidējošām ķīmiskām vielām.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās - jāizvairās no paaugstinātas temperatūras, no paaugstināta spiediena spiedieniekārtā, kā arī no atklātās liesmas pie spiedieniekārtas, no dzirkstelēm, atklātās liesmas. Nesmēķēt. Izvairīties no mitruma instalācijas sistēmās.

10.5. Nesanērīgie materiāli - gāze nav savienojama ar oksidētājiem (minerālskābēm, halogēniem) ar gaisu. Papildus informācija par savietojamību saskaņā ar standartu ISO 11114.

10.6. Bīstami sadalīšanās produkti - nepilnīgas degšanas gadījumos veidojas oglekļa monoksīds, pilnīgas degšanas gadījumā - ogļskābā gāze. Normālos lietošanas un uzglabāšanas apstākļos bīstamie produkti neveidojas.

11. IEDALA: Toksikoloģiskā informācija**11.1. Informācija par Regulā (EK) Nr. 1272/2008 definētajām bīstamības klasēm**

Akūta toksicitāte : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Akūta toksicitāte ieelpošanā: **etantiols** - LC₅₀ 4 st. (žurkas) - 4438ppm (eksperimentālais rezultāts, 1958), **butāns** - LC₅₀ (žurkas)10min > 800 000ppm (eksperimentālais rezultāts), **propāns** - LC₅₀(žurkas) 15 min -800000ppm (eksperimentālie dati).

Akūta toksicitāte saskarē ar ādu : **etantiols** - LD₅₀>2000mg/kg bw (Latwen, 1977), **butāns**, **propāns**- nav datu.

Akūta toksicitāte norijot : **etantiols** - LD₅₀>682mg/kg bw(1958) , nav piemērojams gāzēm.

Kodigums/kairinājums ādai : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Ādas sairāšana vai kairināšana: **etantiols** - neatbilst klasificēšanas kritērijiem, **butāns**, **propāns**-gāzei vēlētā ādā, šķidrā veidā - var izraisīt apsaldejumus.

Nojēms acu bojājums/kairinājums : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Etantiols - neatbilst klasificēšanas kritērijiem, **butāns**, **propāns** - gāzveidā nekairina acis, šķidrā veidā - var izraisīt apsaldejumus.

Elpcēļu vai ādas sensibilizācija : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Ādas sensibilizācija: **etantiols**, **butāns**, **propāns**- nav datu.

Cilmes ūmu mutācija : nav zināmu iedarbības efektu.

etantiols: neatbilst klasificēšanas kritērijiem, **butāns**, **propāns**- nav datu.

Kancerogenitāte : produkts neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Informācija par komponentiem:

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

etantiols, butāns, propāns - nav datu.

Toksisks, iedarbojoties uz reproduktīvo sistēmu: produktam nav zināmu iedarbības efektu.

Informācija par komponentiem:

etantiols, butāns, propāns - nav datu.

Toksiskas ietekmes uz īpašu mērķorgānu vienreizēja iedarbība : produktam nav zināmu iedarbības efektu.

Informācija par komponentiem:

etantiols - nav zināmu efektu butāns, propāns - nav datu.

Toksiskas ietekmes uz īpašu mērķorgānu atkārtota iedarbība : produktam nav zināmu iedarbības efektu.

Informācija par komponentiem:

etantiols, butāns, propāns - nav datu.

Bistamība aspirācijā: nav piemērojams gāzēm un gāzu maisijumiem.

11.2. IEDĀLA: Apsvērumi par citiem apdraudējumiem

Maisijums ir gaistoša šķidrināta gāze, un saskare ar šķidrinātu gāzi var radīt apsaldējumus, kas rodas spiediena izplešanās (no šķidra uz gāzveida stāvokli) ietekmē. Acu kontakts ar strauji izplatītos gāži vai tvaikojošo šķidru gāzi var radīt spēcīgu kairinājumu un apsaldējumus materiāla straujās iztvaikošanas radītā atdzesejōša efekta ietekmē.

12. IEDĀLA: Ekoloģiskā informācija

Maisijums netiek klasificēts pēc tā ietekmes uz vidi.

12.1. Toksiskums:

Produkts netiek klasificēts pēc tā ietekmes uz vidi.

Butāns:

Akūta toksicitāte: /QSAR dati/

Zīvs: 96-hr LC50 >24,00 mg/l

Vēzveidīgība: *Daphnid*, 48-hr LC50>14,00 mg/l

Citi organismi: nav informācijas.

Etantiols:

Zīvs: 96-hr LC50 (īsterminā)=1,7 mg/l; NOEC (īsterminā)<1,7 mg/l

Vēzveidīgība: *Daphnid*, 48-hr EC50 (īsterminā)<0,01 mg/l;NOELR (ilgtermiņā)-12,684 mg/l

Biomassa: 72-hr EC50=0,75 mg/l

Propāns:

Zīvs: 96-hr LC50 (īsterminā)=24,11-147,54 mg/l

Vēzveidīgība: *Daphnid*, 96-hr LC50 (īsterminā)=7,02-69,43 mg/l

Alģes: 72-hr EC50=7,71-16,5 mg/l

12.2. Noturība un spēja noārdīties

Hidrolīze: produkta struktūras novērtējums parāda, ka nav sagaidāma manāma tā hidrolizēšanās vidē, nemot vērā hidrolīzē derīgu grupu trūkumu.

Biodegradācija: nekavējoša biodegradācija

12.3. Bioakumulācijas potenciāls

jūras bioakumulācija: BCF =6,84 l/kg /QSAR novērtējums/.

12.4. Mobilitāte augstā

sakarā ar vielas augsto iztvaikošanas spēju (gaistamību), maz ticams, ka viela varētu izsaukt augsnēs vai ūdens piesāņojumu.

12.5. PBT un vPvB eksperīfizes rezultāti

produkts un sastāvdalas netiek klasificētas ka PBT vai vPvB viela.

12.6. Endokriini disruptīvas īpašības

nav zināmu iedarbības efektu.

12.7. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Regula (ES) 517/2014/ par fluorētām siltumnīcefekta gāzem (IV pielikums)- maisijums satur siltumnīcefekta gāzes. Ja tiek izvadīts lielos daudzumos, var sekmēt siltumnīcefekta palielināšanos.

Informācija par komponentiem:

propāns - nefluorēta siltumnīcefekta gāze ar globālās sasilšanas potenciālu (GSP) -3;
butāns- nefluorēta siltumnīcefekta gāze ar globālās sasilšanas potenciālu (GSP) 4.

13. IEDĀLA: Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

- Neizlaist vietās, kur iespējama eksplozīvu maisijumu veidošanās ar gaisu. Gāzes atlikumi jāsadezināti piemērotā degļi, lietojot atpakaļliesmu slāpētāju.
- Neizlaist vietās, kur tās uzkrāšanās var būt bīstama.
- Nodrošināt, ka netiek pārsniegts lokālos noteikumos vai darbināšanas atļaujās noteiktajās emisijas līmenis.
- Par citiem ieteikumiem attiecībā uz piemērotām izvietošanas metodēm skat. EIGA dokumentā "Code of practice EIGA Doc.30 "Disposal of Gases"" Dokuments ir lejuplādējams no <http://www.eiga.eu>.
- Atgriezt neizlētoto produktu piegādātājam oriģinālajā balonā. Ja nepieciešams padoms, kontaktēties ar piegādātāju.
- Atkritumu (atlikumu) transportā, uzglabāšana, izmantošana un atbrīvošanā no tiem jāveic saistībā ar noteikumiem par bīstamo iekārtu apkalpošanu.
- Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.302 „Par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kas padara atkritumus bīstamus” produktam nav noteikts atkritumu kods.
- Atbrīvošanā no atkritumiem (atlikumiem) var notikt tikai iestādēs, kas tam speciāli paredzētas.

14. IEDĀLA: Informācija par transportēšanu

14.1. Maisijuma ANO numurs: UN1965

14.2. ANO sūtīšanas nosaukums:

Autotransporta un dzelzceļa pārvadājumi (ADR/RID): OGLŪDENRAŽU GĀZES

MAISĪJUMS, SAŠĶIDRINĀTS, C.N.P. (PROPĀNS, N-BUTĀNS)

Jūras transports (IMDG) : HYDROCARBON GAS MIXTURE, LIQUEFIED, N.O.S.

(Propane, Butane n.)

Aviācijas pārvadājumi (ICAO-TI) : Hydrocarbon gas mixture, liquefied, n.o.s. (propane, butane n-)

14.3. Transportēšanas bīstamības klase (-es): ADR/RID - 2.1. ICAO-TI- 2.1. IMDG-2.1.

14.4. Klasifikācijas kods: ADR/RID - 2F

14.5. Riska faktora Nr.: ADR/RID - 23 . Aizliegums pārvadāšanai tuneļos : B/D - Pārvadāšana cistemās: aizliegts braukt cauri B, C, D un E kategorijas tuneļiem; Cita veida pārvadāšana: aizliegts braukt cauri D un E kategorijas tuneļiem

14.6. Iepakojuma grupa: nav klasifikācijas

14.7. Vides apdraudējumi: nav klasifikācijas

14.8. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem: aizliegta pārvadāšana pasažieru lidmašīnās, atļauta pārvadāšana tikai kravas aviācijā.

14.9. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL II pielikumam un IBC kodeksam: nav piemērojama.

15. IEDĀLA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisijumiem

Eiropas savienības regulas: CLP regula (EK) Nr. 1272/2008; REACH regula (EK) Nr. 1907/2006:Reģistrācijas nosacījumi (5. PANTS, REACH regula): Šī viela ir reģistrēta atbilstoši REACH regulas nosacījumiem. Reģistrācijas numuram lūdzu apskatīt šī DDL sadaļu 1.1.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

Komisijas regula (ES) Nr. 453/2010, Komisijas regula (ES) Nr. 2015/830, Komisijas regula (ES) Nr. 2020/878, Seveso Regula : 2012/18/EU (Seveso III), Regula 517/2014/ES par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm

Latvijas republikas normatīvie akti: likums „Par piesāņojumu”, ķīmisko vielu likums, Ministru kabineta 15.05.2007. noteikumi Nr.325 „Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”.

15.2. ķīmiskās drošības novērtējums

Produktam nav veikts ķīmiskās drošības novērtējums.

16. IEDĀLA: Cita informācija

Saīsinājumi:

AER - aroda ekspozīcijas robežvērtība (LR MK 15.05.2007. noteikumi Nr. 325 “Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”)

CAS Nr: *Chemical Abstracts Service number* (Ķīmisko abstraktu servisa numurs)

CLP: *Classification Labelling Packaging Regulation ; Regulation (EC) No 1272/2008*

(klasifikācijas etiketes iepakojuma regula)

CSA: *Chemical Safety Assessment* (ķīmiskās drošības novērtējums)

CSR: *Chemical Safety Report* (ķīmiskās drošības ziņojums)

DDL : drošības datu lapa

EC: *European Commission* (Eiropas Komisija)

ECHA: *European Chemicals Agency* (Eiropas ķīmisko vielu aģentūra)

EC-Number: *EINECS and ELINCS Number (see also EINECS and ELINCS)* (EINECS un ELINCS skaitlis)

EU: *European Union* (Eiropas Savienība)

EIGA - European Industrial Gases association (Eiropas industriālās gāzes asociācija)

GHS: *Globally Harmonized System* (Starptautiski harmonizēta sistēma)

IUPAC: *International Union for Pure Applied Chemistry* (Starptautiskā tūrīšķīšas ķīmijas savienība)

LC50: *Lethal concentration, 50 %* (nāvējoša koncentrācija)

LD50: *Median Lethal Dose* (videjā nāvējošā deva)

OEL: *Occupational Exposure Limit* (arodekspozīcijas limits)

PBT: *Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance* (noturiga, bioakumulatīva un toksiska viela)

REACH: *Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*

Regulation (EC) No 1907/2006 (Ķīmisko vielu reģistrācijas, novērtēšanas, autorizēšanas un ierobežošanas regula)

UN: *United Nations* (Apdzīvojotās Nācijas)

Regula 517/2014/ES par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 517/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atcel. Regulu (EK) Nr. 842/2006;

Seveso Regula : 2012/18/EU (Seveso III)- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktiva 2012/18/ES (2012. gada 4. jūlijus) par lielu ar bistamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību, ar kuru groza un vēlāk atcel. Padomes Direktīvu 96/82/EK.

Dokumenta vēsture:

Radīts: 20.08.2003/ Dokumenta versija: Nr.4/ Kārtējas izmaiņas: 01.10. 2016.g. pēdējo reizi
pārskatīta 24.01.2022. Dokumenta versija Nr. 5.

5. Apziņošanas shēma

DUS darbinieks, kurš atklājis ārkārtas situāciju

(liela apjoma noplūde/ ugunsgrēks / uzbrukums u.c.)

1

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests – 112
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – 113
Policija – 110 (operatīvā palīdzība pēc vajadzības)

vienotais nr.:

112

2

SIA «Mega Sargs» apsardze – nospiest apsardzes TRAUKSMES POGU!

3

DUS vadītājs* Evija Klinta Strapcāne – **26 641 337**

* ja DUS vadītājs nav pieejams, apziņošanas soļus Nr. 4, 5 turpina DUS darbinieks

pēc situācijas:

Atbildības joma	Atbildīgais darbinieks	Kontaktinformācija
Fiziskā un īpašuma drošība	drošības nodalas vadītājs	Ēvalds Karitons – 25 714 265
Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste	Ilze Ozoliņa – 22 028 535
Vides aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība	vides aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste	Anita Apsīte-Adaškeviča – 27 844 302
Gāzes saimniecība	gāzes sistēmu speciālists	Edgars Šulckis – 25 694 214 Indulis Blūms – 20 302 808
Viršu iekšējās palīdzības tālrunis 24/7		65 506 555

4

- AS "VIRŠI-A" Krīzes vadības grupa
- sadarbības partneri
- valsts kontrolējošās institūcijas

Reģionālais vadītājs Marita Pavlovskā – 22 035 810

5

AS "VIRŠI-A" vadība

6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos (2024. gadā izdotā rokasgrāmata)

ŪDENS DEGVIELAS UZGLABĀŠANAS REZERVUĀRĀ:

Ja degvielas mērījumu laikā konstatēts vai elektroniskā mērītice "ProGauge" uzrāda, ka rezervuārā atrodas ūdens (vairāk kā 3 mm):

- Izmantojot DUS tehnoloģiskās iekārtas shēmu (atrodas "2. Tehniskā mapē", 5. sadaļa), nobloķē attiecīgo sūkņu pistoles ar "**STOP**" uzlikām lai kasu sistēmā nepadotu konkrēto degvielas produktu.
- Nekavējoties ziņo "Virši" Tehnikai daļai 28 666 698, "Virši" Klientu servisam 65 506 555 un DUS vadītājam.
- Līdz ko iespējams, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
- Neatsākt produkta tirdzniecību, līdz problēma nav novērsta.

RĪCĪBA, JA KLIENTS INFORMĒ PAR SAINDEŠANOS AR PĀRTIKU:

- Uzklausi klientu.
- Pajautā, vai klientam ir saglabāts pirkuma čeks.
- Izņem potenciālo neatbilstošā produkta partiju no tirdzniecības, novieto to norādītajā vietā ar markējumu "**Izplatīšanai nederīga pārtika**".
- Kopīgi aizpildiet veidlapu "**Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti**".
- Nekavējoties **informē "Virši" Produktu kategoriju vadītāju Edīti Vimbu 26 468 088** un rīkojies saskaņā ar viņas norādījumiem.
- Informē DUS vadītāju.**
- DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) aizpildītās veidlapas ieskanējumu sūta uz atsauksmes@virsi.lv
- Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!**

RĪCĪBA DUS ELEKTROENERĢIJAS PĀRRĀVUMA GADĪJUMĀ:

- Ja klienti jau iepildījuši degvielu, palūdz skaidru, precīzu naudu. Ja klientam skaidras naudas nav, pieraksti klienta kontaktinformāciju un informāciju, pie kura sūkņa veikta uzpilde, kāds degvielas veids un daudzums (litri, summa).
- Tumšajā diennakts laikā paņem lukturīti. Vienmēr pārbaudi telpas un palūdz klientiem tās atstāt, padari klientiem nepieejamu staciju.
- Zvani uz Sadalels tīkliem **8404**, nosauc līguma mumuru un DUS adresi _____, telefona numuru_____.
- Noskaidro bojājuma iemeslu – iekšējā problēma (iekšējais pārrāvums) vai ārējais bojājums, ja ārējais bojājums noskaidro iespējamo atslēguma laiku.
- Zvani uz "**Virši" Klientu servisu 65 506 555**. Informē par iekšēju/ārēju elektrības pārrāvumu un tā ilgumu. Ja bojājums ir iekšējais bojājums, **informācija tiks nodota elektrikim**.
- Informāciju nodod DUS vadītājam, aizpilda veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā (arī pēc operatīvi atrisināta notikuma).
- Ja nepieciešams, piesaki savu bojājumu Sadalels tīkla vietnē <https://sadalestikls.lv/lv/bojajumi>
- Atjaunotās elektrības padeves gadījumā informē Klientu servisu par DUS darbības atsākšanu.

STIPRS VĒJŠ, VĒTRA:

1. Ja valstī izsludināts **oranžais** (20-25 m/s, brāzmās sasniedzot 29-34 m/s) vai **sarkanais** brīdinājums (≥ 30 m/s vai brāzmas ≥ 35 m/s) par stipru vēju, DUS darbinieks:
  - nolaiz no masta un noņem karogus,
  - pārbauda, vai ir nostiprinātas autopiekabes,
  - pārliecinās, ka teritorijā neatrodas nenostiprināti priekšmeti – maisi, iepakojumi u.tml.
2. Ja vētras dēļ radušies bojājumi AS "VIRŠI-A" īpašumam, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
3. Ja vētras laikā bojāts klienta īpašums, nekavējoties informē "**Virši**" **Drošības nodalas vadītāju 25 714 265**, nosūtot bojājumu fotogrāfijas.
4. Ja pazudusi elektrība, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Rīcība DUS elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā**".
5. Ja ir cietuši cilvēki, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Nelaimes gadījums ar cilvēku – cietis darbinieks vai klients**".
6. Līdz ko iespējams, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
7. Par vētras nodarītajiem bojājumiem aizliegts komunicēt ar uzņēmumu nesaistītām personām. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

RĪCĪBA LAUPĪŠANAS GADĪJUMĀ:

Pēc tam, kad laupītājs ir izgājis no veikala:

1. **Izpildi visas laupītāja prasības. Mēģini iegaumēt laupītāja vizuālās iezīmes.**
2. Pēc tam, kad laupītājs ir izgājis no veikala: **Spied apsardzes trauksmes pogu** (dari to tikai tad, kad esi pārliecināts, ka laupītājs ir aizgājis un to nepamanīs!).

**Pārbaudi, vai kāds nav ievainots. Zvani 112, nosaucot DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI",**

3. Ja DUS ir liecinieki, palūdz, lai tie uzkavējas. Ja liecinieki nevar uzkavēties, palūdz, lai tie atstāj savu kontaktinformāciju.
4. **Aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts" un nekavējoties ziņo "Virši" Drošības nodalas vadītājam 25 714 265.**
5. Pēc apsardzes ierašanās lūdz apsargam **slēgt DUS teritoriju – iebrauktuvi/izbrauktuvi** ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
6. Sagaidi policiju un rīkojies pēc policijas darbinieku norādēm, bet neatbildi uz citu interesentu jautājumiem.
7. Līdz ko iespējams, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
8. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

BOJĀTS AS "VIRŠI-A" ĪPAŠUMS, SATIKSMES NEGADĪJUMS TERITORIJĀ:

AS "VIRŠI-A" īpašums ir jebkura nekustamā un kustamā manta, kas atrodas DUS teritorijā vai telpās (ēka, nojume, degvielas upzildes iekārtas, pilons, degviela un preces), izņemot klientu transportlīdzekļus un lietas iekš tiem.

1. Ja bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, **informē "Virši" Drošības nodaļas vadītāju 25 714 265**, lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti. Bez policijas darbinieku piesaistes nebūs iespējama korekta apdrošināšanas gadījuma pieteikšana. Ja ir sastādīts protokols, piefiksē protokola nomuru.
2. Ja ir norauta degvielas "pistole" un/vai bojāta degvielas uzpildes iekārta, pārtrauc degvielas padevi konkrētajam sūknim, izmantojot pogu "**Apstādināt**" kases sistēmā un pārliecinies, ka degviela neizplūst. Ievieto norauto degvielas "pistoli" tai paredzētajā vietā ("kabatā").
3. Ja degviela turpina izplūst, pārtrauc bojātā degvielas uzpildes sūkņa strāvas padevi – atslēdz attiecīgo drošinātāju elektrības sadales skapī. **Informē "Virši" Tehnisko daļu 28 666 698.**
4. Ja ir noplūdusi degviela, rīkoties, kā norādīts sadaļas "**Liela (>10 L)/nelielā (<10 L) degvielas noplūde**". Ja ir aizdegšanās, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Aizdegšanās degvielas uzpildes laukumā (pie pildnēm)**".
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski Jira Palīdzības portālā.

Ja DUS teritorijā noticeis ceļu satiksmes negadījums, kurā iesaistītas ne vairāk kā 2 automašīnas (nevienu auto nav nepieciešams evakuēt) un nav cietis neviens cilvēks, un nav bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, tad **2 (divu) cietušo automašīnu vadītāji aizpilda "Saskaņotais paziņojums par ceļu satiksmes negadījumu"** uz drukātām veidlapām vai arī elektroniski mobilajā lietotnē "LTAB OCTA".

DEGVIELAS KVALITĀŠU SAJAUKNĀBĀ:

1. **Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā). **STOP**
2. **Noskaidro**, kurā rezervuārā/tvertnē (degvielas kvalitātē) notikusi sajaukšanās – izmanto DUS tehnoloģisko iekārtu shēmu (atrodas 2. Tehniskā mape, 5. sadaļa), lai noskaidrotu, kuros degvielas rezervuāros/tvertnēs notikusi degvielas sajaukšana – nobloķē pistoli/-es vai sūkņus. Uzliek uz pistolēm "STOP" sarkanās uzlikas.
3. Kad tas ir izdarīts, var atsākt degvielas tirdzniecību no pārējiem degvielas rezervuāriem/tvertnēm Noskaidro, kuri klienti iepildījuši pareizo degvielas kvalitāti – mutiski informē viņus par to, ka viņi var turpināt ceļu.
4. Noskaidro, kuri klienti iepildījuši pareizo degvielas kvalitāti – mutiski informē viņus par to, ka viņi var turpināt ceļu, piefiksējot attiecīgo laiku.
5. Klientu (vai vairākus klientus), kurš, iespējams, iepildījis sajaukto degvielas kvalitāti, **lūdz uzgaidīt un nedarbināt automašīnas dzinēju**. Informē, ka, iespējams, ir notikusi degvielas sajaukšanās un, iespējams, viņš šo sajaukto degvielu ir uzpildījis savā automašīnā. Palūdz šim/-iem klientam/-iem aizpildīt veidlapu "lesniegums par degvielas kvalitāti". DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) aizpildītās veidlapas ieskanējumu sūta uz atsauksmes@virsi.lv
6. **Informē "Virši" Logistikas vadītāju 26 447 727.**

7. **Veic kontrolmērījumus ar mērstieni, lai pārliecinātos par degvielas daudzumu.**
8. Līdz ko iespējams, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
9. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

Tirdzniecību DUS atļauts atsākt tikai ar logistikas vadītāja atļauju.

NELIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (MAZĀK PAR 10 LITRIEM):

1. Noklāj izplūdušo degvielu ar tīru **absorbantu**. Ja nepieciešams, norobežo zonu ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.
2. Ja ar degvielu ir aptraipīts/apliets klienta apģērbs vai ir cietis klienta īpašums, iedod klientam aizpildīt veidlapu "**Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti**".
3. Izlietotais absorbents jāaslauka un jāieber izlietotā absorbenta konteinerā.

4. Līdz ko iespējams, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā. Ja aizpildīta veidlapa "**Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti**", DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) tās ieskanējumu sūta uz atsauksmes@virsi.lv
5. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DEGOŠA AUTOMAŠĪNA DUS TERITORIJĀ:

1. Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "**STOP**" pogu (uz sienas vai kases sistēmā).
  2. Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz **112**
    - nosauc precīzu/viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", _____
    - ūsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg), vai ir cietušie,
    - atbildi uz dispečera jautājumiem,
    - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
  3. Dzēšanai izmantojami DUS pieejamie ugunsdzēsības aparāti un pārklāji. Izvērtē situāciju, pirms dodies palīgā dzēst degošu automašīnu! Ja nepieciešams, palīdzi degošajā automašīnā esošajiem cilvēkiem izklūt drošībā, taču neapdraudi sevi.
  4. Aizliegts pārvietot degošu automašīnu! To drīkst darīt tikai ugunsdzēsēji.
  5. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/izbrauktuvi ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.
  6. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).

  7. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
  8. Atsākot DUS darbu, par to ziņot "Virši" Klientu servisam 65 506 555.
  9. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
- DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atlāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

DUS ATSTĀTS NEZINĀMAS IZCELSMES PULVERIS, SPRIDZEKLIS:

1. Ja DUS telpās vai teritorijā atrodi nezināmas izcelsmes pulverveida vielu vai tabletītes, kas varētu būt **NARKOTISKĀS** vai **PSIHOTRIOPĀS VIELAS**
vai

2. Atrodot DUS teritorijā vai telpā nezināmas izceļsmes priekšmetu, kura izskats rāsa aizdomas par **iespējamu SPRĀDZIENBĪSTAMO PRIEKŠMETU** (soma, kaste, redzami pievienoti vadi u.tml.), neaiztiec to!

vai

3. **Saņemot zvanu ar informāciju par sprādzenbīstamu priekšmetu** DUS, centies saņemt pēc iespējas vairāk informācijas no zvanītāja:
- kur novietots sprādzenbīstams priekšmets?
  - kā šis priekšmets izskatās?
  - kādas ir ziņotāja prasības?
  - vai zvanītājs joko?

4. **Spied** apsardzes trauksmes pogu un nekavējoties **zvani "Virši" Drošības nodaļas vadītājam 25 714 265**, lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti.

5. **Informē** visus kolēģus par aizdomīgā priekšmeta atrašanās vietu un aizliegumu tuvoties.

6. Palūdz klientus, pakalpojumu sniedzējus un sadarbības partnerus atstāt DUS.

7. **Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/izbrauktuvi** ar norobežojošo lenu un/vai brīdinājuma konusiem, piesaistot apsardzes darbiniekus.

8. **Sagaidi Policiju** un rīkojies atbilstoši viņu norādījumiem.

9. Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi veidlapu **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.

10. **Atsākot DUS darbu**, par to ziņot "Virši" Klientu servisam 65 506 555.

11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvusi Policija un uzņēmuma vadība.

NELAIMES GADĪJUMS AR CILVĒKU – CIETIS DARBINIEKS VAI KLIENTS:

1. Ja pats, kolēģis vai DUS klients ir guvis traumu vai arī strauji ir pasliktinājis veselības stāvoklis, jāsniedz pirmā palīdzība. **Pirmao palīdzību var sniegt ikkatrs**, piemēram: palīdzība piecēties/apsēsties/apgulties, palīdzība atnest cietušā zāles un/vai ūdens pasniegšana, nomierinoša saruna, apsēja uzlikšana u.tml. **Atceries** – ja iespējams kontakts ar cita cilvēka asinīm, obligāti uzvelc gumijas cimdus!

2. Ja traumu guvušā darbinieka dzīvība nav apdraudēta, taču nepieciešams veikt medicīniskas manipulācijas vai izmeklējumus, patstāvīgi vai ar kolēgu/tuvinieku palīdzību jādodas uz medicīnās iestādi.

3. **Ja ir apdraudēta darbinieka vai klienta dzīvība** (stipra asiņošana, lielo kaulu lūzums vai atvērts lūzums, galvas/muguras trauma, insults, infarkts u.tml.), nekavējoties:

- **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112,**
- **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā),
- ja cietis DARBINIEKS un ja tas ir iespējams, **veic nelaimes gadījuma apstākļu fotofiksēšanu.**

4. **Ja DUS teritorijā ir nomiris cilvēks**, tad:

- **obligāti** zvani **112** un **informē** par notikušo,

- apkāj mirušo (piemēram, ar ugunsdzēsības pārklāju, ja nav citas iespējas) un izolē zonu ap mirušo (ja tas noticis teritorijā – ierobežo zonu ar konusiem un lentām, ja tas noticis tirdzniecības zālē – aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts"),
  - veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
5. Līdz ko iespējams, aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
6. Ja darba pienākumu pildīšanas laikā traumu guvis un darba pienākumus turpmāk vairs nespēj pildīt DUS darbinieks, nelaimes gadījums darbā jāizmeklē saskaņā ar valstī noteikto kārtību, tādēļ cietušajam, kolēgim – lieciniekiem un/vai DUS vadītājam jāsniedz rakstisks "**Paskaidrojums par nelaimes gadījumu**". Paskaidrojums jāaizpilda pie pirmās iespējas – ja iespējams, tad uzreiz vai pēc nākšanas pie pilnas apziņas.
7. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

AIZDEGŠANĀS DEGVIELAS UZPILDES LAUKUMĀ (PIE PILDNĒM):

1. Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu (uz sienas vai kases sistēmā).
2. Izauc ugunsdzēsējus, zvanot uz **112**
  - nosauc precīzu/viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", _____
  - ūsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg) un vai ir cietušie,
  - atbildi uz dispečera jautājumiem,
  - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms!
3. Spied ugunsdzēsējus sistēmas trauksmes pogu (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).
4. Norādi klientiem pulcēšanās vietu _____ (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.
5. Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu ar ugunsdzēsības aparātiem un/vai ugunsdzēsības pārklājiem.
6. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvī/izbrauktuvī ar norobežojošo lento, brīdinājuma konusiem.
7. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko ūdens ņemšanas vietu: _____ (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukciju) un informē par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlīkumu un izvietojumu).
8. Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.
9. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
10. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
11. Atsākot DUS darbu, par to ziņot "Virši" Klientu servisam 65 506 555.
12. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

UGUNSGRĒKS DUS ĒKĀ:

1. Nobloķē **VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā).
2. Spied **ugunsdzēsēja pogu**, ja ugunsgrēka trauksme jau neskan (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).
3. Norādi **klientiem pulcēšanās vietu** (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.
4. **Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu** ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājiem.
5. Nekavējoties izsauc **ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
  - nosauc nosauc precīzu/viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", _____
  - īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg), vai ir cietušie,
  - atbildi uz dispečera jautājumiem,
  - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
6. Atslēdz **elektrības padevi** (IEVADS) visai DUS galvenajā elektrības skapī vai elektrības ievadā.
7. Slēdz **DUS teritoriju – iebrauktuvi/izbrauktuvi** ar norobežojošo lento, brīdinājuma konusie.
8. Ja ugunsgrēku nav iespējams dzēst vai neizdodas to likvidēt, pašam(-iem) **doties uz drošu pulcēšanās vietu** – ja norādītā pulcēšanās vieta konkrētajā situācijā nav droša, doties tālāk no apdraudējuma (tālāk no rezervuāriem un gāzes baloniem, nelabvēlīga vēja virziena gadījumā).
9. **Atrodoties drošā vietā, veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
10. **Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko ūdens ņemšanas vietu:** (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukciju) **un informē** par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).
11. **Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.**
12. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi veidlapu "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā
13. **Atsākot DUS darbu**, par to ziņot "Virši" Klientu servisam 65 506 555.
14. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

LIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (VAIRĀK PAR 10 LITRIEM):

Ja noplūdi nav iespējams likvidēt pašu spēkiem, neiesaistot operatīvos dienestus, un tas apdraud DUS darbību, apkārtējos un iespējams vides piesārņojums, tad:

1. Nobloķē **VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā).
2. Nekavējoties izsauc **ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
  - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", _____
  - īsi pastāsti, kas noticis (kāda degviela un cik daudz noplūdusi),
  - atbildi uz dispečera jautājumiem,

- nepārtrauc sarunu pirms un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
- 3. Atslēdz strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas nooplūdes zonā un tuvākajiem objektiem (skaties elektrosadales shēmu un/vai marķējumu uz drošinātājiem).
- 4. Izauc apsardzi – spied apsardzes trauksmes pogu.

- 5. Norobežo degvielas nooplūdes laukumu (izmanto brīdinājuma konusus un/vai norobežojošo lentu).
  - 6. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvī/izbrauktuvī ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
  - 7. Kopā ar apsardzi nepieļaujiet jebkāda autotransporta iebraukšanu un automašīnas dzinēju iedarbināšanu degvielas nooplūdes zonā. Ievērot īpašu piesardzību, ja nooplūdis benzīns, jo šajā zonā ir izveidojusies paaugstināta sprādzienbīstamības koncentrācija!
  - 8. Ja ir cietuši cilvēki, izauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – **113** vai **112**.
-
- 9. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
-
- 10. Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumie.
  - 11. Pēc ārkārtas situācijas likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi veidlapu **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
  - 12. Atsākot DUS darbu, par to ziņot "Virši" Klientu servisam 65 506 555.
  - 13. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!

DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

GĀZES NOPLŪDE: AUTOGĀZE, CNG, APKURES KATLS, GĀZES BALONI:

Vienmēr svarīgākais ir cilvēka dzīvība. Ja zonā ir redzama nooplūde, zvanīt **112** un evakuēt DUS telpas un teritoriju.

Sajūtot gāzes specifisko aromātu (pievienoto odorantu), veicīgi jācenšas noskaidrot gāzes nooplūdes avotu un jānovērš bīstamība.

1. Ja noplūst autogāze (**LPG**) no spiedtvertnes vai uzpildes iekārtas:
  - nobloķē autogāzes (LPG) sūkni uz iekārtas un kases sistēmā,
  - izslēdz galveno gāzes elektrības ievadu (skaties elektroskapja shēmu),
  - atslēdz strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas nooplūdes zonā un tuvākiem objektiem,
  - spēcīgas nooplūdes gadījumā lēnām noslēdz ventīlus saskaņā ar **"AGUS avārijas rīcības karti"** un/vai nostatus no iekārtas sazinies ar **"Virši" Tehnisko daļu 28 666 698** un "Virši" Klientu servisu 65 506 555.
2. Ja noplūst saspiestā dabasgāze (**CNG**) no uzpildes iekārtas vai CNG mājas:
  - nostatus no iekārtas **sazinies** ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā 9. kontaktinformāciju) un seko viņa norādījumiem vai **"Virši" Tehnisko daļu 28 666 698**.
3. Ja noplūst dabasgāze no gāzes apkures katla:

- noslēdz gāzes ventili, mūsu DUS ir 2 varianti – ventilis atrodas zem paša apkures katla vai arī grīdas līmenī, apkures katla telpā (dažām DUS – ārpusē, pie katlu telpas durvīm),
- atver visas iespējamās durvis, logus un nostiprini tos (nodrošinies pret logu, durvju aizciršanos), lai telpa maksimāli vēdinātos, tādējādi neveidojot sprādzienbīstamu vidi,
- atrodoties ārpus katlu telpas, **sazinies ar "Virši" Tehnisko daļu 28 666 698** un "Virši" Klientu servisu 65 506 555.

4. Ja konstatēta gāzes noplūde no gāzes balona:

- ja iespējams – **pārbaudi**, vai vārstulis un noslēdošais uzgrieznis ir stingri aizgriezti,
- ja gāze turpina noplūst, zvani gāzes balonu **servisa/avārijas dienestam – 800 004 04**,
- ja noplūde ir spēcīga, **zvani 112**.

5. VISOS GĀZES NOPLŪDES GADĪJUMOS NOROBEŽO ZONU AP NOPLŪDES VIETU VISMАЗ 10 PLATU SOĻU ATTĀLUMĀ, VĒJA VIRZIENĀ (bezvēja gadījumā – vismaz 10 platu soļu rādiusā ap noplūdes vietu).

- 6. UZMANĪBU!** Gāzes noplūdes/ norobežotajā **zonā kategoriski aizliegts** lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!
- 7. Kamēr noplūdes iemesls nav atklāts un novērts, **aizliegts veikt autogāzes (LPG)/saspieštās dabasgāzes (CNG) uzpildi automašīnās**, lietot gāzes apkures katlu, **pārdod vai apmainīt gāzes balonus.****
- 8. Nepieciešamības gadījumā jāpārtrauc** visas DUS darbība, kamēr noplūdes cēlonis nav novērts – tādā gadījumā **sazinies ar "Virši" Tehnisko daļu 28 666 698** un Klientu servisu 65 506 555.
- 9. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
- 10. Ja noplūst dabasgāze (CNG, gāzes apkures katls), zvani arī gāzes avārijas dienestam uz **114** un **112**!**
- 11. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/izbrauktuvi** ar norobežojošo lenu, brīdinājuma konusiem.
- 12. Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi veidlapu "Negadījuma akts".** DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski JIRA Palīdzības portālā.
- 13. Atsākot DUS darbu**, par to ziņot "Virši" Klientu servisam 65 506 555.

14. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvis gāzes avārijas dienests un uzņēmuma vadība.

TELEFONA NUMURI, APZINOŠANAS SHĒMA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ:

(nomaināmas lapas)

7. Ar sadarbības institūciju noslēgtā līgumu kopija, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus

SADBĀBĪBAS LĪGUMS Nr. VE-01/2016

Rīgā,

2016. gada 30.septembrī

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A", reģistrācijas Nr.40003242737, turpmāk tekstā saukt Pasūtītājs, kuru saskaņā ar statūtiem pārstāv valdes priekšsēdētājs Jānis Riekstiņš, no vienas puses, un SIA "EMENDO consulting", reģistrācijas Nr.40203010304, turpmāk tekstā saukt Izpildītājs, ko saskaņā ar Statūtiem pārstāv valdes loceklis Aigars Mieenis, no otras puses, bet abi kopā turpmāk tekstā – Puses, noslēdza šo līgumu par sekojošo:

1. Liguma priekšmets

1.1. Izpildītājs apņemas ar saviem spēkiem un materiāliem visā Latvijas Republikas teritorijā PASŪTĪTĀJA norādotajos objektos nodrošināt ar vides prasību izpildi, reagēšanu degvielas noplūdes gadījumos, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu un ar būvniecību saistītus pakalpojumus:

- 1.1.1. lietus noteikudens sistēmas tūrišanu degvielas uzpildes stacijās un naftas bāzēs, t. sk. pēc nepieciešamības filtrējošo elementu nomaiņu, eļļas separatoru kalibrēšanu;
- 1.1.2. bioloģisko attīrīšanas iekārtu apkopi degvielas uzpildes stacijās;
- 1.1.3. bīstamo atkritumu apsaimniekošanu un utilizāciju;
- 1.1.4. piesārņoto objektu izpēti un sanācījas darbu izpildi;
- 1.1.5. lietus noteikudens sistēmu tehnisko apskošanu, jaunu vai rekonstruējamu noteikudens attīrīšanas iekārtu projektešanu un būvniecību;
- 1.1.6. reagēšanu degvielas noplūdi gadījumos un avārijas sekū novēršanu degvielas uzpildes stacijās vai citās vietas Latvijas Republikas teritorijā;
- 1.1.7. papildus pakalpojumi (geoekoloģiskās izpētes, gruntsūdens monitoringa aksi ierīkošanu, ģeodēziskos uzņēmumus, vides konsultācijas, PASŪTĪTĀJA interešu pārstāvība reģionālajās vides parvaldēs u.c.)

1.2. PASŪTĪTĀJS apņemas pieņemt šos pakalpojumus un izpildītos darbus, kā arī samaksāt par tiem noteikto cenu, ja to kvalitāte atbilst šī līguma un normatīvo aktu prasībām.

1.3. Šī līguma 1.1.punkta un tā apakšpunktos minētos darbus un darbu apjomus Izpildītājs iepriekš saskaņā ar Pasūtītāja Pilnvaroto personu vai noslēdz papildu vienošanos par katru konkrētu darbu. Izpildītājs darbus veic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saskaņā ar līguma pielikumā Nr.1 noteiktais izcenojumiem.

2. Darbu izmaksas un norēķinu kārtība

2.1. Izpildītājs piestāda rēķinu reizi mēnesi līdz nākama mēneša 15. datumam par iepriekšējā mēnesi faktiski izpildītajiem darbiem vai, pēc rakstiskas vienošanās ar PASŪTĪTĀJA pilnvaroto personu, par katru konkrētu objektu.

2.2. PASŪTĪTĀJS samaksā ne vēlāk kā 10 (desmit) dienu laikā pēc izpildito darbu pieņemšanas un/vai Izpildītāja izrakstūtā maksājuma dokumenta (rēķina) saņemšanas.

- 2.3. Izpildītājs apņemas savlaicīgi pēc sniegtā pakalpojuma, izrakstūt un nosūtīt Pasūtītājam rēķinu par šajā līgumā noteiktajiem un sniegtajiem pakalpojumiem. Elektroniskās formas rēķinu Pasūtītājs ir tiesīgs pieņemt un apmaksāt, ja rēķinam ir drošs elektroniskais paraksts Elektronisko dokumentu likuma izpratnē. Elektroniskās formas rēķins tiek nosūtīts uz Pasūtītāja norādīto e-pastu - birojs@virsha.lv - un ir derīgs bez paraksta.
- 2.4. PASŪTĪTĀJS samaksā, pārskaitot naudu uz Izpildītāja rēķinā uzrādīto bankas kontu.
3. Liguma darbības laiks.
- 3.1. Līgums stājas spēkā no līguma parakšanas brīža un darbojas līdz 2017. gada 31. decembrim.
- 3.2. Par līguma priekšlaicīgu izbeigšanu ieinteresētajai pusei jāinformē otrs līguma slēdziņš vismaz 30 (trīsdesmit) dienās iepriekš rakstiskā veidā.
- 3.3. Ja neviens no Puses nav informējis otru Pusi par līguma izbeigšanu, šīs līgums automātiski pagarinās uz katu nākamo gadu.
4. Izpildītāja tiesības un pienākumi
- 4.1. Šī līguma ietvaros rūpīgi, kvalitatīvi un savlaicīgi izpildīt visus darbus – patstāvīgi, ar saviem darba rīkiem, ierīcēm (mehāniem un instrumentiem), ar saviem materiāliem, izmantojot savas profesionālās iemaņas. Ja nepieciešams, Izpildītājs uzaicina šajā līgumā paredzēto darbu izpildei apakšuzņēmējus, vai/un citus kvalificētu speciālistus, tos pilnībā apmaksājot ar saviem līdzekļiem. Apakšuzņēmju pieaicināšana neatbītro Izpildītāju no atbilstības par šī līguma izpildi un kvalitāti, kopumā vai kādā no daļām, kā arī neuzliek PASŪTĪTĀJAM papildus pienākumus un saistības.
- 4.2. Pēc PASŪTĪTĀJA pieprasījuma, pārstāvētās PASŪTĪTĀJA intereses attiecībās ar Latvijas Republikas Valsts vides dienesta Reģionālajām vides pārvaldēm un citām vienībām, Izpildītājs iestādēm vai ieinteresētām institūcijām.
- 4.3. Izpildītājs apņemas ievērot un nodrošināt šādu reagēšanas kārtību neparedzamas degvielas noplūdes konstatēšanas gadījumā:
  - 4.3.1. Pārstāvja ierašanās objektā Rīga - 4 stundu laikā no izsaukuma saņemšanas brīža;
  - 4.3.2. Pārstāvja ierašanās objektā pārējā Latvijas Republikas teritorijā - 8 stundu laikā no izsaukuma saņemšanas brīža;
  - 4.3.3. Reagēšanas laikus var mainīt pusem par to vienojoties izsaukuma laikā.
- 4.4. Ja kādā objektā apsekošanas laikā tiek konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām, Izpildītājs veic darbības to novēršanai, kas iepriekš tiek saskaņotas ar PASŪTĪTĀJA pilnvaroto personu.
- 4.5. Izpildītājs darbus, saskaņā ar šī līguma noteikumiem, Izpildītājs ir pilnā mērā atbildīgs un Izpildītāja darbinieki stingri ievēro darba un vides aizsardzības, drošības tehniskas, ugunsdrošības un eksplozijdrošības, kā arī citus Latvijas Republikā spēkā esošos obligatos noteikumus, normatīvus un normas, kas reglementē uz šī līguma pamata uzdotu darbu izpildi.
- 4.6. Izpildītājs garantē, ka izpildīmos darbus darīs atbilstoši kvalificētām darbaspēkām, attiecīgajā sfērā reģistrēts, akreditēts vai licencēts uzņēmums, izmantošās iekārtas, to rezerves daļas vai materiāli atbilstis to paredzētajam pielietojumam un prasībām, kas ir spēkā Latvijas Republikā un ko izvirzījuši iekārtu izgatavotāji.
- 4.7. Gadījumā, ja šī līguma darbības laikā Izpildītājam klūst zināms un/vai jāzina, sakārā ar veicamo darbu specifiku un Izpildītāja profesionālajām iemāpām, par jaunajiem noteikumiem un/vai normām, kas attiecināmas uz šī līguma priekšmetu, kas savukārt ieteikmēs veicamo darbu kvalitati, Izpildītājam nekavējoties rakstiski jābriedīna par šādiem apstākļiem PASŪTĪTĀJS, līdz ar ko Puses savstarpejī vienojas par turpmakājām darbībām šī līguma ietvaros.
- 4.8. Saskaņošanas kārtībā Izpildītājs apņemas atskaitīties PASŪTĪTĀJAM par darbu izpildēs gaitā, nodrošināt izpildīto darbu dokumentāru noformēšanu un nodošanu PASŪTĪTĀJAM saskaņā ar šī līguma noteikumiem. Pēc darbu izpildes nodot PASŪTĪTĀJAM dokumentāciju, ko tas sapēmis saistībā ar līgumā paredzēto darbu izpildi.
- 4.9. Neizpaus darba rezultātā PASŪTĪTĀJA objektos iegūto informāciju, kā arī PASŪTĪTĀJA plānus un komercoslēpumus trešajām personām bez PASŪTĪTĀJA rakstiskas piekrīšanas.
- 4.10. Izpildītājs garanti, ka personāls izmanto individuālās aizsardzības līdzekļus, iekārtas un instrumentus, kas ir darba kārtībā, apģērbu, kurš ir tīrs, izpildāmajiem darbībām piemērots un uz kura skaidri norādīta personāla pieredzei servisa uzņēmumam, autotransportu, kas ir tīrs un atrodas labā tehniskā stāvoklī.
- 4.11. Izpildītājam ir pienākums ne vēlāk kā 24 stundu laikā pazīnot PASŪTĪTĀJA pilnvarotajai personai uz e-pasta adresi, ja, Izpildītājam izpildīt darbus PASŪTĪTĀJA objektā, ir noticis negaļojums, kas radījis vai varējis radīt draudus personu dzīvībai vai apkārtējai videi;
- 4.12. Izpildītājs katra mēnesī piecpadsmitajā dienā PASŪTĪTĀJA pilnvarotajai personai ienesiendz parakstīšanai atskaiti par kopējo izpildīto darbu apjomu PASŪTĪTĀJA objektos iepriekšējā mēnesī.
- 4.13. Izpildītājs sagatavo PASŪTĪTĀJAM reķinu elektroniskā veidā atbilstoši likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” nosacījumiem, kas pamatojās ar šī līguma 4.12. punktā minēto atskaiti, un nosūta elektroniski uz PASŪTĪTĀJA pilnvarotajā personas e-pasta adresi.
- 4.14. Izpildītājs nodrošina servisa pakalpojumus 24 (divdesmit četrus) stundas diennaktī bez brīvdienām. Izpildītājs apņemas ierasties PASŪTĪTĀJA objektā 8 (astotu) stundu laikā pēc izsaukuma saņemšanas pa telefona numuru 29128476 un/vai 26668334, ja tas apdraud tās darbibū vai rada bistamību videi.

5. PASŪTĪTĀJA pienākumi

- 5.1. Nodrošināt Izpildītāju ar līguma izpildei nepieciešamajiem dokumentiem, ja Izpildītājs to rakstiski (e-pasts) pieprasījis, kā arī citu darba veikšanai nepieciešamo informāciju (kā rakstisko, kā arī mutisku) par objektu, tā darba specifiku un ciemam apstākļiem, kuri var ieteiknēt veicamo darbu rezultatus.
- 5.2. Apmaksāt Izpildītājam iesniegtos rēķinus par padarītajiem darbīem 10 (desmit) dienu laikā pēc to saņemšanas.
- 5.3. Apmaksāt Izpildītāja dīkstāves, gadījumā ja PASŪTĪTĀJA vainas dēļ nav iespējama noteikdūpiemējās sistēmas tūrišana, izpētes vai būvniecības darbi iepriekš saskaņotajā laikā.
- 5.4. Nekavējoties ziņot Izpildītājam par traucējumiem objekta iekārtu darbībā.
- 5.5. Nodrošināt brīvu pieejamu objektam vai tā iekārtām, kurām nepieciešamas apkopes, vides kvalitātes izpētes vai būvniecības darbi.
- 5.6. PASŪTĪTĀJAM ir tiesības izsaukt Izpildītāju 24 (divdesmit četrus) stundas diennaktī, ievērojot izsaukšanas kārtību – telefona zvans un e-pasts.

AS "VIRŠI-A" DUS "Balvi"

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 02.2024

- 5.7. Notekūdegu sistēmas apkopes darbu pieņemšanu nodrošina tehniskais direktors, bet ja viņš nav uz vietas, tad tas pilnvaro kādu no PASŪTĪTĀJA personāla, parakstīties IZPILDĪTĀJA pakalpojuma sniegšanas aktā, tūlīt pēc izpildītā darba, tādējādi apliecinot servisa darbinieka ierašanās laiku, izpildīto darbu apjomu, izmantoju rezerves daļu un tam patērieto laiku.
- 5.8. Liguņa paredzētos maksājumus pārskaitīt uz IZPILDĪTĀJA norādīto bankas kontu.
6. Ligumslēdzēju pušu atbildība un strīdu izskatīšanas kārtība.
- 6.1. IZPILDĪTĀJS un PASŪTĪTĀJS, saskaņā ar esošajiem normatīvajiem aktiem, uzņemas materiālu un juridisku atbildību par ligumā paredzēto saistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi.
- 6.2. Gadījumā, ja kāda no ligumslēdzējām pusēm nepilda vai nepienācīgi pilda šī liguma noteikumus, vairīgā Puse pilnībā atlīdzina otru Pusei radušos tiešos zaudējumus saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un šī ligumu.
- 6.3. Visus strīdus un domstarpības, kas rodas starp Pusēm sakarā ar šī liguma izpildi, Puses risinātu pārrunu ceļā. Ja vienošanās netiek panākta, strīdus izskata tiesā saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
7. Darbu izpildīšanas kārtība un nosacījumi.
- 7.1. Darbi tiek izpildīti saskaņā ar šī liguma punktiem un liguma papildus vienošanām, pēc darba pabeigšanas tiek sastādīts un abpusēji parakstīts pieņemšanas-nodāsnas akts.
- 7.2. Plānveida pasākumi katru gadu tiek saskaņoti ar PASŪTĪTĀJA pilnvaroto personu ne vēlāk kā līdz tekošā gada 1. martam.
- 7.3. PASŪTĪTĀJS uz visu šī liguma laiku nozīmē savu pilnvaroto pārstāvi – tehnisko direktoru Raimondu Grolli, kura e-pasta adrese: raimonds.grollis@virshi.lv un/vai raimonds.grollis@gmail.com, mob. tel. 29112800.
- 7.4. IZPILDĪTĀJS, lai risinātu darba gaitā radušos jautājumus no savas puses nozīmē pilnvaroto pārstāvi - Gints Hermanis, mob.tel. 29128476, epasts: info@emendocon.lv.
- 7.5. Gadījumā, ja darbu izpildes gaitā tiek atklāts, ka izpildītais darbs neatbilst kvalitātei, IZPILDĪTĀJAM jānovērs norādītie trūkumi uz sava rēķina un PASŪTĪTĀJA norādītajā laikā.
8. Nepārvarama vara (force majeure)
- 8.1. Nevienu no Pusēm netiks uzskaitīta par atbildīgu, ja šī liguma nosacījumu izpildi aizkarē vai padara neiespējamu dabas katastrofu, kari, diversijas, streiki, ugunsgrēki, revolūcijas vai jebkurš cits apstāklis ārpus tās Puses kontroles, kurās ligums saistības tas ietekmē un kuru Puse nav spējīga novērst ar jebkādam saprātīgām tās rīcībā esošām metodēm un centību. Par augstākminēto apstākļu iestāšanos Pusei, kura šā apstākļu dēļ nevar pildīt savas liguma saistības, 5 (pieci) darbu dienu laikā rakstiski jānomaine otrs Puse.
- 8.2. Gadījumos, ja Pusēm pastāv interese turpināt šī liguma attiecības, šī liguma saistību izpildes termiņš tiek pagarināts, Pusēm par to rakstiski vienojoties. Gadījumā, ja nepārvaramas varas apstākļu iestāšanās dēļ, Puses nerēdz iespēju turpināt šī liguma attiecības, šīs ligums tie pārtraukts pēc Pusē vienošanās, ievērojot šī liguma noteikumus.

9. Liguma grozīšana, papildināšana, pirmsterņiņa izbeigšana.

- 9.1. Šis ligums var tikt grozīts, papildināts vai izbeigts pirms termiņa, Pusēm par to iepriekš rakstiski vienojoties.
- 9.2. Gadījumā, ja kāda no ligumsležējām Pusēm nepilda vai nepienācīgi pilda šī liguma noteikumus vairāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas, un nav novērsusi pārkāpumu vai nav uzskatu pārkāpuma novēršanu 10 dienu laikā no otras Puses rakstveida pazīpojuma nosūtīšanas dienas, otrai Pusei ir tiesības vienpusējā kārtībā atkāpties no šī liguma, rakstiski pazīpojot par to otrai pusei 5 (piecas) darba dienas iepriekš un pieprasot atlīdzīnāt zaudējumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- 9.3. Ja šis ligums tiek izbeigtgs pirms termiņa:
- 9.3.1. IZPILDĪTĀJS nodod PASŪTĪTĀJAM visu dokumentāciju, kuru viņš sapēmis, lai pildītu saskaņā ar šo ligumu uzņemtās saistības, kā arī dokumentāciju, kas norāmēta ligumā minēto darbu izpildes gaitā;
- 9.3.2. PASŪTĪTĀJS samaksā IZPILDĪTĀJAM par faktiski pabeigtajiem darbiem pēc to nodašanas, vadoties pēc šī liguma noteikumiem.

10. Citi noteikumi

- 10.1. Visas izmaiņas un papildinājumi, kas saistīti ar šo ligumu, ir spēkā tikai tādā gadījumā, ja izdarīti rakstveidā un apstiprināti ar Pusē parakstiem;
- 10.2. Gadījumā, ja kāda no Pusēm maina savu juridisko adresi un/vai bankas rekvizitus, tā ne vēlāk kā 5 (pieci) kalendārā dienu laikā pēc izmaiņu veikšanas rakstiski pazīpojot par to otrai Pusei. Par zaudējumiem, kuri var rasties šī liguma Pusei, sakarā ar šo izmaiņu nesavaliņgu un nepienācīgu pazīpošanu, pilnā apjomā atbilst vainīgā Pusei.
- 10.3. Visos pārējos šajā ligumā neatrunātajos jautājumos Puses vadās no Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 10.4. Šī liguma sastādīts latviešu valodā uz 7 (septiņām) lappusēm (kopā ar pielikumu) divos autentiskos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie PASŪTĪTĀJA, otrs pie IZPILDĪTĀJA. Puses apliecinā, ka tām ir tiesības parakstīt šo ligumu, tām ir visas nepieciešamās pilnvaras un atļaujas slēgt šo ligumu.

11. Pašu juridiskās adreses, rekvizīti un paraksti

PASŪTĪTĀJS

AS "VIRŠI-A"
Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pag.,
Aizkraukles nov., LV 5101
Reģ. Nr. 40003242737
Tel. 65133677
e-pasts: birojs@virshi.lv
Banka: AS „Swedbank”
Konts: LV45HABA0551002267358
Kods: HABALV22

IZPILDĪTĀJS

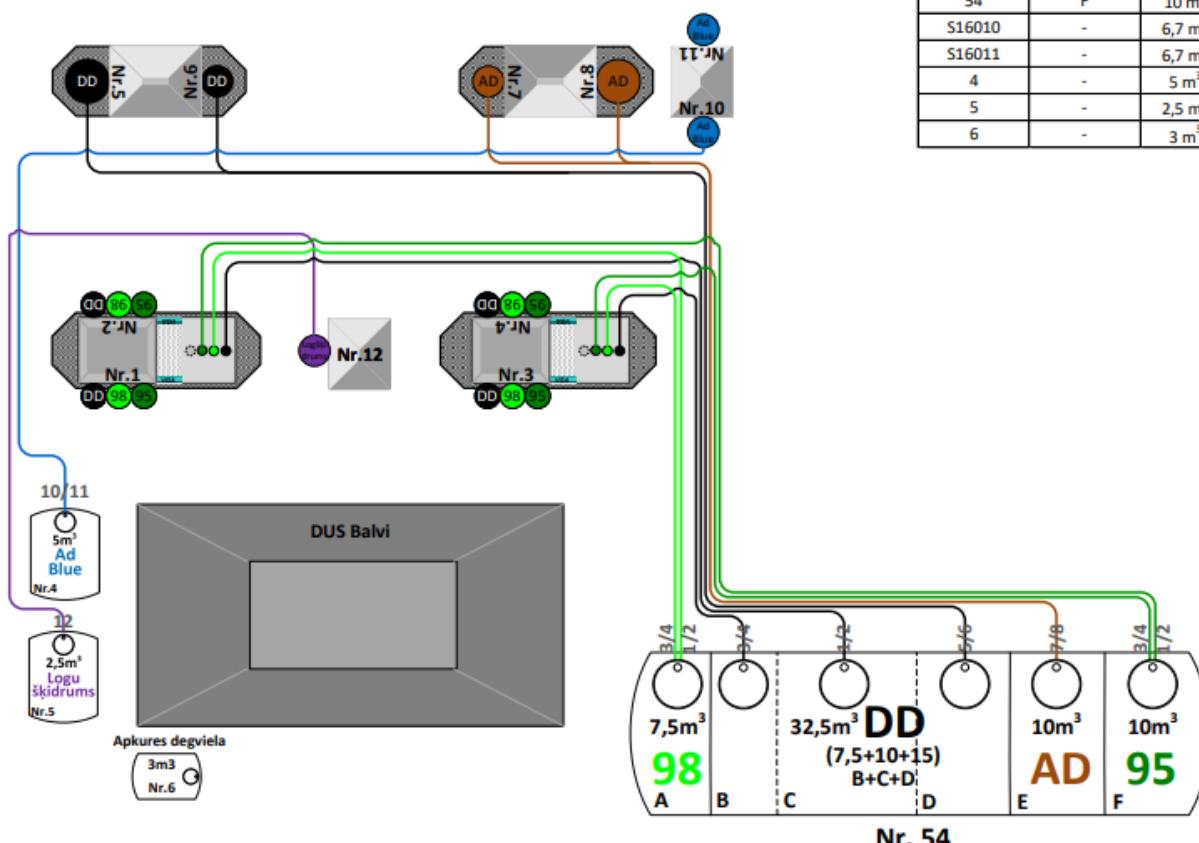
SIA "EMENDO consulting"
Zāļu iela 5-26,
Rīga, LV-1039
Reģ.Nr.40203010304
Tel. 26668334
e-pasts: info@emendocon.lv
Banka: AS "Cittadele banka"
Konts: LV71PARX0017176840001
Kods: PARXLV22

J. Rickstīgs
A. Miems

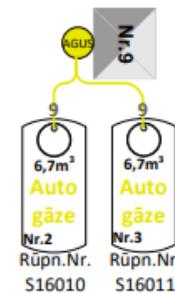
8. Paaugstinātās bīstamības objekta bīstamo ķimisko vielu un maisījumu glabātavas shēma

DUS, AGUS TEHNOLOGIKO IEKĀRTU SHĒMA	
A/S «VIRŠI- A» 40003242737	
DUS «BALVI»	
Krasta iela 3, Balvi, Balvu novads, LV-4501	

- DD - Mazā pistole 40l/m
- DD - Lielā pistole 120l/m

DUS Balvi tvertņu specifikācija				
Tvertnes Nr.	Sekcijas. Nr.	Tilpums	Degviela	Licence
54	A	7,5 m ³	98	IR
54	B C D	32,5 m ³	DD	IR
54	E	10 m ³	AD	IR
54	F	10 m ³	95	IR
S16010	-	6,7 m ³	LPG	IR
S16011	-	6,7 m ³	LPG	IR
4	-	5 m ³	AdBlue	
5	-	2,5 m ³	Logušķidrums	
6	-	3 m ³	Apkures	

Sagatavoja:
 Ojārs levīnš
 04.04.2024